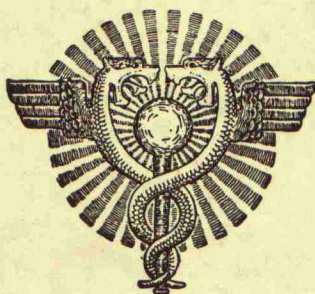

KAUPPA- KORKEAKOULU

1959—1960

HELSINGISSÄ 1960

KAUPPA- KORKEAKOULU

KERTOMUS LUKUVUODESTA
1959—1960

HELSINKI 1960
Oy WEILIN & GÖÖS Ab

KAUPPA- KORKEAKOULU

KERTOMUS LUKUVUODESTA

1959—1960

TOIMITTANUT

KORKEAKOULUN REHTORI

HELSINGISSÄ 1960

VUORINEUVOS LAURI HELENIUS

* 25. VII. 1887 † 8. XII 1959

VUORINEUVOS LAURI HELENIUS

Viime joulukuun 8 päivänä levisi tieto, että Kauppakorkeakoulun hallituksen jäsenen, vuorineuvos Lauri Heleniuksen elämäntaival oli kuljettu loppuun. Poismennessään hän oli 72 vuoden ikäinen ja ollut jonkin aikaa jo varsinaisesta päätehtävästään eläkkeelle siirtyneenä.

Vuorineuvos Heleniuksella oli korkeakoulumme hallituksessa erikois-asema nimenomaan teollisuuden edustajana. Insinöörikoulutuksensa pohjalla hän oli toiminut ensin pitkän aikaa liikeyritysten teknillisluontoisissa johtotehtävissä, mutta sitten joutunut laajentamaan asteikkoansa käsittämään myös yrityksen kaupallisen johdon. Viimeiset puolisoista vuosikymmentä hän toimikin suuren teollisuusyrityksen pääjohtajana, missä asioiden kaupallinen käsittely ja ratkaiseminen, luontevasti liittyneenä perusteelliseen tekniikan hallitsemiseen, tuli olemaan etualalla hänen työskentelyssään. Sen vuoksi hän juuri Kauppakorkeakoulun hallinnossa oli omansa edustamaan sitä asiantuntemusta, jonka pohjalla teollisuuden kaupallisia johto- ja muita tehtäviä ja niihin valmistumista voidaan arvostella ottamalla huomioon sekä kaupallisen suunnittelun ja kannattavuuden että teknillisen suorituksen asettamat vaatimukset. Korkeakoulumme opetus- ja tutkimustyön järjestelyn ja sille asetettavien tavoitteiden arvioimiseen vuorineuvos Heleniuksella näin muodoin oli poikkeuksellisen hyvät edellytykset.

Hänen elämänvaiheensa olivat hyvin selkeälinjaiset. Suoritettuaan koneinsinöörin tutkintonsa hän työskenteli aluksi Pietarissa L. Nobelin dieselmoottoritehtaassa. Parin vuoden kuluttua hänet kutsuttiin Tampereelle Oy Lokomon teknilliseksi johtajaksi ja myöhemmin hän tuli saman yhtiön toimitusjohtajaksi. Sieltä hän siirtyi Tampereen Pellava- ja Rautateollisuusosakeyhtiön (Tampellan) konepajan yli-insinööriksi, missä toimessa hän oli 16 vuotta. Lokomossa ja Tampellassa olonsa aikana Helenius vaikutti tehokkaasti metalliteollisuutemme kehitykseen, eri-

tyisesti kotimaisen veturiteollisuuden luomiseen. Toimittuaan pari vuotta Suomen teollisuusliiton toimitusjohtajana hän v. 1942 siirtyi Fiskars-yhtymän pääjohtajaksi ja toimi sitten tällä tärkeällä paikalla eläkkeelle siirtymiseensä asti.

Varsinaisen elämäntyönsä rinnalla vuorineuvos Helenius osallistui aktiivisesti teollisuuden järjestötoimintaan, mistä edellä jo oli eräs maininta, sekä teknillistä ja kaupallista eri asteiden ammattiopetusta edistävien pyrkimysten eteenpäinviemiseen. Tässä mainittakoon vain, että hän, Kauppakorkeakoulun hallintoon osallistumisen rinnalla, oli oman entisen opinahjonsa, Teknillisen korkeakoulun neuvoa antavan komitean jäsenenä.

Vuorineuvos Heleniuksen harrastuksista erityisesti kaupan alalla on pantava merkille hänen toimintansa maamme ulkomaankaupan kehittämiseksi vaikuttavissa järjestöissä. Kun Kauppakorkeakoulun järjestysmuotoon v. 1950 tehtiin eräitä muutoksia ja tällöin sen hallintoelimä järjestettiin uudelleen, saatiin vuorineuvos Helenius, joka oli jo ennestään kuulunut Suomalaisen Liikesivistysrahaston hallitukseen, edustamaan Kauppakorkeakoulun hallituksen jäsenenä erityisesti sitä teollisuusyhtiöksiä koskevaa asiantuntemusta, josta jo edellä oli puhe.

Niistä suurista ansioista, joita Lauri Heleniukselle karttui runsaasti, hänelle annettiin virallistakin tunnustusta mm. myöntämällä vuorineuvoksen arvonimi v. 1943. Teknillinen korkeakoulu vihki v:n 1949 promootiossa hänet tekniikan kunniatohtoriksi.

Sen kiinteän, runsassatoisen elämäntyön, josta nyt on mainittu vain eräitä piirteitä, suoritti mies, joka määrätietoisista ja päättäväisistä johtajanotteistaan huolimatta, oli ihmisenä vaatimaton, miellyttävä ja ystävällinen. Kauppakorkeakoulu muistaa kiitollisin mielin vuorineuvos Heleniuksen vaikutusta korkeakoulun toimintaan ja kehitykseen ja tekee kunniaa hänen korkeatasoiselle persoonallisuudelleen.

I. Hallinto, opettajat sekä viran- ja toimenhaltijat 31. 5. 1960.

Hallinto.

Kauppakorkeakoulun kansleri.

SUVIRANTA, BRUNO KAARLE, FT, Professori. 93; 53.

Valtuuskunta.

Puheenjohtaja: NIKLANDER, KARL ALWAR, KTT h.c., Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 75; (16) 50.

Varapuheenjohtaja: WALDEN, JUUSO WALFRID, Ekon., Vuorineuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 07; 50.

AHLQVIST, ARMAS, VT, Ekon., Pankinjohtaja, Jyväskylän kauppakamarin valitsema. 97; 50.

AHLSTRÖM, BÖRJE BERTEL, Ekon., Konttoripäällikkö, Kotkan kauppakamarin valitsema. 11; 58.

ANGERVO, TAUNO PIETARI, LaL, VT., Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 08; 60.

ARO, EINO JOHANNES, MH., Johtaja, Pohjois-Karjalan kauppakamarin valitsema. 09; 59.

CALONIUS, OLLI SAKARI, Ekon., Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 11; 53.

EEROLA, NIILLO ARMAS, LaL, VT., Osastopäällikkö, Riihimäen—Hyvinkään kauppakamarin valitsema. 07; 58.

HARIMA, SAMULI ALBERT, Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 79; 50.

HEINÄNEN, BERNHARD (PEKKA), FT., Professori, Kauppakorkeakoulun vararehtori. 04; 57.

HIRVONEN, EINO, KTK, KTT h.c., Liikesivistysrahaston valitsema. 02; (48) 51.

HÄYRINEN, ENSIO, Ekon., Kaupunginjohtaja, Mikkelin kauppakamarin valitsema. 11; 59.

KAUPPI, KALLE, FM, MOT, Professori, Kauppakorkeakoulun rehtori. 92; 52.

KAUPPINEN, AULIS PIETARI, KTM, Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 03; 50.

KEMPPAINEN, ONNI VEIKKO, Ekon., Toimitusjohtaja, Kemin kauppakamarin valitsema. 06; 56.

KORTE, TEPPO FREDRIK, KTM, Kaakkois-Suomen kauppakamarin valitsema. 19; 60.

KUOSMANEN, JUHO, Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 87; 50.

KURIKKA, HEIKKI ARTTURI, Kauppaneuvos, Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin valitsema. 87; 51.

KUUSINEN, KALLE JUHO PETTER, Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 89; 56.

KUUSTERÄ, ANDERS GUSTAF, Ekon., Toimitusjohtaja, Hämeenlinnan kauppakamarin valitsema. 05; 59.

LIPSANEN, ERKKI AUGUST, Ekon., Toimitusjohtaja, Porin kauppakamarin valitsema. 11; 50.

LUUMI, VÄINÖ OLAVI, Ekon., Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 01; 51.

MONONEN, JUSSI, Kauppaneuvos, Lahden kauppakamarin valitsema. 88; 50.

MÄLKIÄ, AARNE, Toimitusjohtaja, Länsi-Uudenmaan kauppakamarin valitsema. 00; 53.

NUOTIO, NILO, VT, Toimitusjohtaja, Turun kauppakamarin valitsema. 96; 50.

RAIKKALA, ARMAS ARVI WILHO, Ekon., Kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 96; 50.

RANNIKKO, ONNI KAARLO OLAVI, Ekon., Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 03; 59.

RUUSKANEN, LAURI PIETARI, Kauppaneuvos, Tampereen kauppakamarin valitsema. 93; 50.

TAKKI, UUNO KRISTIAN, KTK, LaL, KTT h.c., Vuorineuvos, Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 01; (47) 50.

TOIKKA, OSMO AKSELI, FM, KTK, Pohjoismaiden Yhdyspankin toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 00; 56.

TOIVONEN, AARNE LEONARD, Ekon., Kauppaneuvos, Oulun kauppakamarin valitsema. 94; 50.

TUOMAS-KETTUNEN, MAGNUS ERIK, LOK, Toimitusjohtaja, Vaasan kauppakamarin valitsema. 16; 54.

VAINIO, EVALD, Kauppaneuvos, Keski-Pohjanmaan kauppakamarin valitsema. 98; 53.

VAINIO, VALDE ANTON, KTM, Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 01; 59.

VARANKO, ERKKI VILHO PERTTELI, KTM, Johtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 04; 54.

VARTIAINEN, OSMO JOHANNES, Ekon., Konsuli, Kuopion kauppakamarin valitsema. 10; 50.

WIHERHEIMO, TOIVO ANTERO, FM, Keskuskauppakamarin yliasiamies, Keskuskauppakamarin valitsema. 98; 58.

WIHURI, ANTTI TAAVETTI, KTT h.c., Merenkulkuneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 83; (38) 50.

VIIMA, EERO JALMARI, KTM, Pääjohtaja, Helsingin kauppakamarin valitsema. 07; 57.

VIRKKUNEN, MATTI SAMULI, VT, Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 08; 50.

VIRTANEN, ARTTURI JULIUS, Ekon., Kauppaneuvos, Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 90; 50.

VÄYRYNEN, TAUNO VEIKKO, Toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 11; 59.

Hallitus.

Puheenjohtaja: HIRVONEN, EINO, KTK, KTT h.c., Toimitusjohtaja. 02; (46) 50.

Varapuheenjohtaja: VIRKKUNEN, MATTI SAMULI, VT. Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja. 08; 50.

CALONIUS, OLLI SAKARI, Ekon., Toimitusjohtaja. 11; 50.

HEINÄNEN, BERNHARD (PEKKA), FT, Professori, Kauppakorkeakoulun vararehtori. 04; 57.

KAUPPI, KALLE, FM, MOT, Professori, Kauppakorkeakoulun rehtori. 92; (39) 52.

KIRVES, LAURI KALERVO, KTM, Toimitusjohtaja. 14; 50.

NURMELA, ILMO OLAVI, KTM, Vuorineuvos, Toimitusjohtaja. 03; 54.

SAARINEN, SEVERI MIKAEL, Ekon., Kauppaneuvos, Toimitusjohtaja. 05; 50.

SOHLBERG, JORMA OLAVI, VT, Toimitusjohtaja. 08; 60.

Rehtori.**KAUPPI, KALLE**

Professori

Opettajaneuvoston, Laajennetun opettajaneuvoston ja Opettajakunnan puheenjohtaja.

Rehtori (aikaisemmin 1939—45) tällä kertaa kesäkuun 1 p:stä 1957.

Vararehtori.**HEINÄNEN, BERNHARD (PEKKA)**

Professori

Vararehtori kesäkuun 1 p:stä 1957.

Kauppakorkeakoulun Kannatusosakeyhtiö.**Johtokunta.**

Puheenjohtaja Alwar Niklander, jäsenet herrat Eino Hirvonen, Matti Virkkunen, Kalle Kauppi, Lauri Kirves, Olli Calenius, Severi Saarinen, Ilmo Nurmela ja Pekka Heinänen.

Opettajakunta.**Varsinaiset professorit.**

KAUPPI, KALLE, FM, MOT. (Kauppaoikeus). 92; 29. Rehtorina osaksi vapaa opetusvelvollisuudesta, jota ovat siltä osalta hoitaneet AALTONEN, AIMO OLAVI, LaT, dosentti, ja MUUKKONEN, PERTTI JUHANI, LaT.

RANINEN, HUUGO VALTTER, KTL, LaT. (Liiketaloustiede II). 99; 39.

HILDÉN, KAARLO THORSTEN OSKAR, FT, KTT h.c., Helsingin yliopiston dosentti. (Talousmaantiede). 93; (21) 46.

SAARIO, MARTTI KAARLO, KTT. (Liiketaloustiede I). 06; 48.

HEINÄNEN, BERNHARD (PEKKA), FT, Helsingin yliopiston dosentti. (Kemia ja tavaraoppi). 04; 50.

TAMMINEN, MIKKO KUSTAA, FT. (Kansantaloustiede). 13; 50.

VIKKUNEN, JOHAN HENRIK, KTT, KHT. (Liiketaloustiede I). 17; 55.

KASKIMIES, MAURI MIKA KULLERVO, KTT. (Liiketaloustiede, opetusalanana markkinointi ja jakelutalous). 19; 59. Virasta vapaana.

HONKO, JAAKKO OLAVI, KTT. (Liiketaloustiede). 22; 60.

Kansantaloustieteen toinen professorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut oman virkansa ohella TAMMINEN, MIKKO KUSTAA, FT, professori, avustajanaan VAIVIO, FEDI LENNART, KTT, dosentti.

Talousmatematiikan ja tilastotieteen professorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut MATTILA, KAARLO SAKARI, FT, Apulaisprofessori.

Kauppaoikeuden toinen professorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut TELARANTA, KAARLO ARMAS, LaT, Dosentti.

Apulaisprofessorit.

MATTILA, KAARLO SAKARI, FT. (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 15; 57.

JAATINEN, STIG TYRGIL HJALMARSON, FT, Helsingin yliopiston dosentti. (Talousmaantiede). 18; 59.

Dosentit.

KAITILA, ESA HEIKKI, FT, Helsingin yliopiston apulaisprofessori. (Liiketaloustiede I). 09; 46. Vapautettuna luennoimisvelvollisuudesta.

ALANEN, AULIS JOHANNES, FT, Yhteiskunnallisen Korkeakoulun professori, Helsingin yliopiston dosentti. (Taloushistoria). 06; 54. Vapautettuna luennoimisvelvollisuudesta.

TARKIAINEN, TUTTU VIILJO, FT, Yhteiskunnallisen Korkeakoulun professori. (Valtio- ja yhteiskuntaoppi). 12; 54.

TELARANTA, KAARLO ARMAS, LaT. (Kauppaoikeus). 15; 54.

ROSSI, TARU REINO KAI, FT. (Kansantaloustiede). 19; 58.

HAKAMIES, REINO SEVERI, FT, Lehtori. (Romaaninen filologia). 17; 58.

LINDGREN, KAJ BRYNOLF, FT, Lehtori. (Saksan kieli ja kirjallisuus). 22; 58.

RAINIO, KULLERVO, FT, (Psykologia). 24; 58. Vapautettuna luennoimisvelvollisuudesta.

PENTTILÄ, ERKKI AULIS, FT, Lehtori. (Englannin kieli ja kirjallisuus). 08; 58.

RANTAVAARA, IRMA IRENE, FT, Lehtori. (Englannin kieli ja kirjallisuus). 08; 58. Vapautettuna luennoimisvelvollisuudesta.

AALTONEN, AIMO OLAVI, KTM. LaT, (Kauppaoikeus). 19; 58.

VAIVIO, FEDI LENNART, KTT, Lehtori. (Kansantaloustiede). 27; 60.

LOUHIJA, JARL ALBIN, FT, Lehtori. (Suomen kieli ja tyylioppi). 08; 60.

Lehtorit.

RANTAVAARA, IRMA IRENE, FT, Kauppakorkeakoulun ja Helsingin yliopiston dosentti. (Englannin kieli). 08; 45.

PENTTILÄ, ERKKI AULIS, FT, dosentti. (Englannin kieli). 08; 48.

LOUHIJA, JARL ALBIN, FT, dosentti. (Kotimaiset kielet). 08; 48.

TERÄS, JALMARI JOHANNES (HANNU), FM. (Saksan kieli). 07; 49.

HAKAMIES, REINO SEVERI, FT, Kauppakorkeakoulun ja Helsingin yliopiston dosentti. (Ranskan kieli). 17; 50.

PUUKARI, ARVO LAURI JOHANNES, KTL. (Myynti- ja mainosoppi). 12; 53.

VAIVIO, FEDI LENNART, KTT. (Kansantaloustiede). 27; 54. Virasta vapaa.

LINDGREN, KAJ BRYNOLF, FT. Kauppakorkeakoulun ja Helsingin yliopiston dosentti. (Saksan kieli). 22; 54.

ERÄMETSÄ, ERIK HARALD, FT, Helsingin yliopiston dosentti. (Englannin kieli). 19; 55.

SEVELIUS, MARTIN, FM. (Ruotsin kieli). 13; 55.

VIERIKKO, ERKKI, FK. (Espanjan kieli). 24; 56.

JUTILA, JUKKA HELJO, FM. (Kemia ja tavaraoppi). 23; 57.

KALLIONIEMI, SOLMU OUTERI, FM. (Pikakirjoitus). 13; (36) 57.

Venäjän kielen lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut LYYTINEN, ARVO ERKKI, Eversti evp. 91; 49.

Englannin kielen neljäs lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut BINHAM, PHILIP FRANK, MA. 24; 53.

Saksan kielen kolmas lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut VON WILLEBRAND, CARL-AUGUST JOSEPH CURTSON, FK. 23; 53.

Liiketaloustiede I:n lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut LAMPPU, AILI IRJA, KTK. Assistentti. 21; 59.

Liiketaloustiede I:n lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut VIRTANEN, UNTO KALERVO, KTT., Turun Kauppakorkeakoulun professori.

Liiketaloustiede II:n lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä ovat hoitaneet yhdessä PUUKARI, ARVO LAURI JOHANNES, KTL. Lehtori, oman virkansa ohella ja RAINIO, KULLERVO, FT. Dosentti.

Liiketaloustiede II:n lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut MEERI SAARSALMI, KTK, D.B.A. Assistentti.

Liiketaloustiede II:n lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut TUOMINEN, RISTO KALEVI, KTM. Assistentti.

Opettajat.

HANGASJÄRVI, RUTH ANNA KATARIINA. (Konekirjoitus). 99; 45.

PEITSO, JUKKA TAPANI, FM, MA. (Espanjan ja portugalin kieli). 17; 51.

NORKO-TURJA, ELVI SIRKKA-LIISA, FM. (Englannin kieli). 11; (49) 52.

NENONEN, AARRE VILHO, FL. (Ruotsin kieli). 17; 53.

VUORINEN, ELSA MARIA, FM. (Englannin kieli). 08; 54.

ANTTILA, JARMO, FK. (Ranskan kieli). 30; 54.

LAINNE, NAIMI, FM. (Saksan kieli). 04; 55.

HOMI, MARTTA ELISABET, FM. (Ruotsin kieli). 07; 56.

PULKKINEN, KYÖSTI JOHANNES, KTM. (Konttorityöt ja -tekniikka). 21; 57.

BRANDER, MARJA, FK. (Ruotsin kieli). 05; 57.

MÄRTENSON, OTTO BÖRJE, FM. (Ruotsin kieli). 07; 57.

NIKOLOWSKI, FERODORO MAX OTTO, FT. (Saksan kieli). 17; 57.

ATKINSON, JOHN, BA. (Englannin kieli). 17; 58.

NURMINEN, LAILA, FM. (Englannin kieli). 11; 59.

KAREOJA, SIRKKA-LIISA, FM. (Ranskan kieli). 28; 59.

NYBERG, GUNNAR HEMMING, FM. (Ruotsin kieli). 13; 59.

HAUTALA, KUSTAA AADOLF, FT. (Taloushistoria). 05; 60.

Assistentit.

AHLSTEDT, KARL LEO, KTM. (Liiketaloustiede II). 29; 53. Virasta vapaa.

TUOMINEN, RISTO KALEVI, KTM. (Liiketaloustiede II). 19; 53.

MUUKKONEN, PERTTI JUHANI, LaT. (Kauppaoikeus). 27; 54.

PAAKKANEN, JOUKO SAKARI, KTM. (Kansantaloustiede). 28; 54.

MANNINEN, JOUKO JUHA, FT. (Talousmatematiikka). 28; 54.

AIRAMO, MARTTI MAUNO, KTM. (Liiketaloustiede II). 27; 55.

SAARSALMI, MEERI MARJATTA, KTK, D.B.A. (Liiketaloustiede II sekä taloushistoria). 23; 55.

SÄRKISILTA, MARTTI SAKARI, KTM. (Liiketaloustiede II). 28; 55.

DROCKILA, LAURI MAUNO JUHO, LaL, VT. (Kauppaoikeus). 18; 56.

LAMPPU, AILI IRJA, KTK. (Liiketaloustiede I). 21; 55.

ARTTO, EERO VEIKKO, KTM. (Liiketaloustiede I). 30; 56.

VIHERSAARI, JUKKA KUSTAA, KTK. (Liiketaloustiede II). 29; 58.

Vt. SARAKONTU, MATTI VELI, Ekon. (Kansantaloustiede). 33; 58.

Vt. KETTUNEN, PERTTI EMIL, Ekon. (Liiketaloustiede I). 35; 59.

Eläkkeellä olevat opettajat ja virkailijat.

KEKKONEN, SAIMA, konekirjoituksen opettaja. 79; sai eläkkeen 45.

FORSBERG, NAIMA VIKTORIA, englannin kielen lehtori. 84; täysin-pälv. 48.

VIRTANEN, NIILLO PAAVO, FM, kirjastonhoitaja. 05; sai eläkkeen 56.
 HILDÉN, BROR ERIK, FM, saksan kielen lehtori. 84; täysinpalv. 54.
 KIVIKOSKI, ERNST ENSIO, talousmatematiikan professori. 91; täysinpalv. 58.

Viran- ja toimenhaltijat.

Korkeakoulun sihteeri ja taloudenhoitaja.

TARPILA, OLLI PERTTI, VT. 19; 51.

Kanslerin sihteeri.

VAIVIO, FEDI LENNART, KTT. 27; 59.

Kanslia.

TASKINEN, ELLI MARIA, VTM, Kamreeri. 06; 50.
 MÄKIPÄÄ, SYLVI ANNA-KRISTIINA, Kanslisti. 05; 50.
 TAMMINEN, TAIMI ELINA, Kanslisti. 25; 50.
 KAARTOTIE, ARJA AINIKKI, Kanslisti. 19; 52.
 LUUKKANEN, LISA MARITA SOFIA, kanslisti. 20; 59.

Kirjasto.

Kirjastonhoitajan virka on täyttämättä. Sitä on määrätty hoitamaan NURKKALA, LEMPI, VTM.

NURKKALA, AINO LEMPI LAHJA, VTM, Kirjaston amanuenssi. 04; 27.
 KAINULAINEN, JOHANNES KULLERVO, FM, Kirjaston amanuenssi. 13; 53.

JALAVA, AILI KYLLIKKI, FM, Kirjaston amanuenssi. 10; 54.
 WEGELIUS, PIIRKKO ONERVA, FK, Kirjastoapulainen. 29; 51.
 PARVIAINEN, VIJO PETTER, Merkonomi, Kirjastoapulainen. 36; 56.
 AHLA, URPU AURA ELINA, VTM., Vt. kirjastoapulainen. 32; 60.

Laboratorio.

KAINULAINEN, YRJÖ, Laboratoriomestari. 16; 53.
 MYLLYRINNE, SULO KULLERVO, Laboratorioapulainen. 36; 51.

Vahtimestarit.

NURMI, AARNE ANSHELM, Ylivahtimestari. 96; 50.
 SUNDSTRÖM, JOHAN EDVIN, Vahtimestari. 15; 53.
 TUPPURAINEN, UNO ANDERS, Vahtimestari. 31; 56.

II. Yleisiä tietoja.

Opiskelijain lukumäärä.

Heinäkuun 31 päivänä 1959 päättyneen hakuaajan kuluessa korkeakoulun varsinaisiksi oppilaiksi pyrki 570 ylioppilasta (edellisenä vuonna 569), joista ensisijaisesti ekonomin tutkinnon suorittajiksi 349 (miehiä 236, naisia 113) ja kirjeenvaihtajan tutkinnon suorittajiksi 221 (joista miehiä 3, naisia 218). Hakijoista hyväksyttiin yhteensä 313 eli 52,9 %. Hyväksytyistä oli ekonomin tutkintoa opiskelevia 205, niistä miehiä 144 ja naisia 61, sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa opiskelevia 108 (naisia 107, miehiä 1). Lisäksi hyväksyttiin, kuulustelun jälkeen, ekonomin tutkintoa suorittamaan 2 merkonomia, jotka eivät olleet suorittaneet ylioppilastutkintoa. Hyväksytyistä aloitti opiskelun 291 henkilöä. Kertomusvuoden päättyessä oli korkeakoulussa varsinaisia oppilaita yhteensä 1018, edellisen vuoden vastaavan luvun ollessa 959.

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinnon suorittajiksi on kertomusvuoden aikana hyväksytty 72 henkilöä, joista ekonomeja 62, dipl.insinöörejä 8 ja lainopin kandidaatteja 2. Lukuvuoden päättyessä oli kauppätieteiden kandidaatin tutkintoa opiskelevia 226; edellisen lukuvuoden päättyessä vastaava luku oli 231.

Ylimääräiseksi tai kuuntelijaoppilaaksi on hyväksytty 5 henkilöä.

Kertomusvuoden aikana on ekonomin tutkinnon suorittanut 139 opiskelijaa, kirjeenvaihtajan tutkinnon 75 opiskelijaa, kauppätieteiden kandidaatin tutkinnon 20 henkilöä.

Kanslerin ja rehtorin virat.

Kanslerina on koko lukuvuoden ajan toiminut prof. *Bruno Suviranta*. Hänen ollessaan ulkomaanmatkan takia 1. 9. — 10. 9. 1959 ja 19. 4. — 3. 5. 1960 välisen ajan estynyt virkaansa hoitamasta, rehtori on perussääntöjen 11 §:n mukaisesti toiminut hänen sijaisenaan.

Rehtorina on ollut prof. *Kalle Kauppi*, vararehtorina prof. *Pekka Heinänen*, joka, rehtorin ollessa ulkomaanmatkan vuoksi virasta vapaana 5. 5. ja 12. 6. 1960 välisen ajan, on toiminut hänen sijassaan.

Sen johdosta, että rehtorin ja vararehtorin toimikaudet päättyivät toukokuun 31 p:nä 1960, laajennettu opettajaneuvosto kokoontui huhtikuun 12 p:nä suorittamaan ehdollepanon virkojen täyttämiseksi kesäkuun 1 päivänä alkavaksi 3-vuotiskaudeksi 1960—63. Laajennettu opettajaneuvosto asetti ensimmäiselle ehdokassijalle rehtori prof. *Kalle Kaupin*, toiselle sijalle vararehtori prof. *Pekka Heinäsen* ja kolmannelle prof. *Henrik Virkkusen*. Toukokuun 4 p:nä kansleri nimitti rehtoriksi prof. *Kalle Kaupin* ja vararehtoriksi prof. *Pekka Heinäsen*.

Kauppakorkeakoulun hallintoa koskevia tapahtumia.

Valtuuskunta.

Korkeakoulun valtuuskunta on kertomusvuoden aikana kokoontunut kaksi kertaa.

Syyskokouksessaan marraskuun 6 p:nä valtuuskunta hyväksyi talousarvion vuodeksi 1960. Hallituksen jäseniksi tammikuun 1 p:nä 1960 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi se valitsi uudelleen erovuorossa olevat jäsenet vuorineuvos *Lauri Heleniuksen*, toimitusjohtaja *Lauri Kirveksen* ja pääjohtaja *Matti Virkkusen*. Virallisten asiain jälkeen rehtori teki selkoa valtuuskunnan edellisen kokouksen jälkeen sattuneista virkanimityksistä ja muista huomattavista tapahtumista korkeakoulun piirissä. Välittömästi kokouksen päätyttyä prof. *Tuttu Tarkkiainen* esitelmöi valtuuskunnan jäsenille edustamansa tieteenalan, valtio- ja yhteiskuntaopin opetusohjelmasta, tavoitteista ja tulevaisuuden suunnitelmista.

Vuosikokouksessaan maaliskuun 30 p:nä 1960 valtuuskunta valitsi puheenjohtajakseen v:ksi 1960 uudelleen kauppaneuvos KTT h.c. *Alwar Niklanderin* ja varapuheenjohtajakseen samoin uudelleen vuorineuvos *J. W. Waldenin*. Hallituksen vuosikertomus hyväksyttiin, korkeakoulun tilinpäätös vahvistettiin ja hallitukselle myönnettiin yksimielisesti vastuuvapaus. Vuoden 1960 tilejä tarkastamaan valittiin uudelleen entiset tilintarkastajat: professori *Martti Saario*, johtaja KTM, KHT *Tyko Vanhala* sekä KTM, KHT *Olle V. Salmi*, jonka viimeksimainitun tehtävänä on toimia myös valvontatarkastajana. Varatilintarkastajiksi valittiin samoin entiset, nimittäin kauppaneuvos KTM *Aulis Kauppinen* ja kauppaneuvos, ekonomi *Arvi Raikkala*. Hallituksen jäseneksi kolmivuotiskaudeksi 1960—62 valittiin edesmenneen vuorineuvos *Lauri Heleniuksen* tilalle toimitusjohtaja VT *Olavi Sohlberg*. Rehtori *Kauppi* esitti selonteon korkeakoulun toiminnasta syyskokouksen jälkeiseltä ajalta. Kokouksen päätyttyä dosentti *Erkki Penttilä* esitelmässä teki selkoa vieraiden kielten opetuksesta Kauppakorkeakoulussa.

Valtuuskunnan kokoonpanossa on tapahtunut toimintavuoden aikana seuraavat muutokset. Niistä jäsenistä, jotka tammikuun 1 päivänä 1960 joutuivat erovuoroon ovat asianomaiset järjestöt valinneet uudeleen valtuuskunnan jäseniksi kolmivuotiskaudeksi 1960—62 seuraavat: pankinjohtaja *Armas Ahlqvistin* (Jyväskylän kauppakamari), KTT h.c. *Eino Hirvosen* (Liikesivistysrahasto), kauppaneuvos *Kalle Kuusisen* (Liikesivistysrahasto), konsuli, ekonomi *Osmo Vartiaisen* (Kuopion kauppakamari), yliasiamies *T. A. Wiherheimon* (Keskuskauppakamari) ja merenkulkuneuvos, KTT h.c. *Antti Wihurin* (Liikesivistysrahasto). Kaakkois-Suomen kauppakamari valitsi jäseneksi valtuuskuntaan KTM

Teppo Kortteen ja Liikesivistysrahasto edesmenneen professori *Heikki Reenpään* tilalle toimitusjohtaja *LaL, VT Tauno Angervon*.

Hallitus.

Hallitus on kertomusvuoden aikana kokoontunut 5 kertaa. Perussääntöjen 20 §:n mukaisesti se on käsitellyt pääasiallisesti korkeakoulun hallintoon kuuluvia taloudellisia asioita. Kokouksessaan helmikuun 4 p:nä hallitus valitsi puheenjohtajakseen v:ksi 1960 edelleen toimitusjohtaja *KTK, KTT h.c. Eino Hirvosen* ja varapuheenjohtajakseen samoin edelleen pääjohtaja *VT Matti Virkkusen*. Niistä asioista, joita hallituksen kokouksissa on käsitelty, kerrotaan eri yhteyksissä tässä kertomuksessa.

Opettajaneuvosto.

Opettajaneuvosto on lukukausien aikana kokoontunut eräitä poikkeuksia lukuunottamatta joka perjantai. Lisäksi on pidetty tarvittaessa muina aikoina kokouksia, mm. elokuussa uusien oppilaiden valitsemista varten. Päätökset, joita on kokouksissa tehty ja toimenpiteet, joita on suoritettu, tulevat suurelta osalta selostetuiksi eri asiain yhteydessä tässä kertomuksessa.

Virat ja toimet.

Professorinvirat.

Edellisessä vuosikertomuksessa jo selostettiin, että opettajaneuvosto oli kesäkuun 3 p:nä 1959 asettanut dosentti, lehtori *KTT Mika Kaskimiehen* ehdolle avoinna olevaan liiketaloustieteen professorin virkaan, jonka opetusalanana on markkinointi ja jakelutalous. Päätöksellään heinäkuun 3 p:nä kansleri nimitti hänet mainittuun virkaan. Kanslerin myönnettyä professori Kaskimiehelle lukuvuodeksi 1959—60 virkavapautta Yhdysvaltoihin tapahtuvan opintomatkan vuoksi, määräsi opettajaneuvosto prof. *Huugo Ranisen* oman virkansa ohella tänä aikana hoitamaan prof. Kaskimiehen virkaan kuuluvia tehtäviä avustajinaan assistentit *Martti Airamo, Martti Särkisilta* ja *Risto Tuominen*.

Kuten edellisessä vuosikertomuksessa mainittiin, päättyi *kansantaloustieteen* toisen professorinviran hakijoille myönnetty lisäpätevyöitymisaika kesäkuun 30 p:nä 1959. Pätevyöitymisajan kuluessa olivat hakijat kaupallinen neuvos *FM Paavo Aarnio, KTM Jouko Paakkanen*, professori *VTT Pentti Pöyhönen* sekä lehtori, *KTT Fedi Vaivio* peruuttaneet hakemuksensa sekä hakija *Ilaskivi* jättänyt lisäselvityksiä hakemukseensa. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa jällellä olevien hakijoiden *TeT Reino Ajon* ja dosentti, *VTT Reino Ilaskiven* tieteellisestä pätevyydestä opettajaneuvosto pyysi professorit *Lauri af Heurlinin, Nils Meinanderin* ja *Pentti Pöyhösen*. Kun kaikki pyydytyt asiantuntijain lausunnot olivat saapuneet, ne avattiin ja esitettiin opettajaneuvos-

ton kokouksessa huhtikuun 29 p:nä. Hakijat *Ajo* ja *Ilaskivi* peruuttivat tämän jälkeen hakemuksensa. Päätöksellään 12 p:nä toukokuuta kansleri antoi suostumuksensa siihen, että edelleen avoimeksi jäänyt kansantaloustieteen professorinvirka saadaan julistaa uudelleen haettavaksi vasta syyslukukauden 1960 alussa. Kokouksessaan elokuun 16 p:nä 1959 opettajaneuvosto oli määrännyt mainittua virkaa hoitamaan siksi kunnes se täytetään professori *Mikko Tammisen* oman virkansa ohella apunaan lehtori, sittemmin dosentti *Fedi Vaivio*, jolle kansleri täksi ajaksi oli myöntänyt vapautuksen lehtorin viran hoidosta.

Professori *Pentti Pöyhöselle* on myönnetty 1. 8. 1959 lukien hänen pyytämänsä vapautus kansantaloustieteen vt. professorin tehtävistä.

Talousmatematiikan ja *tilastotieteen* professorin viran ainoalle hakijalle apulaisprofessori FT *Sakari Mattilalle* myönnetty pätevyytymisaika päättyi, kuten viime vuosikertomuksessa jo mainittiin, tammikuun 12 p:nä 1960. Hakija *Mattila* jätti respiittiajan kuluessa lisäselvityksiä hakemukseensa. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijan tieteellisestä pätevyydestä opettajaneuvosto pyysi professori *Gustav Elfvengin* ja Suomi-yhtiön päämatemaatikon, dosentti FT *Kari Karhusen* sekä professori *Herman Woldin*, Uppsalasta.

Avoinna olevan *kauppaoikeuden* toisen professorinviran hakijoille myönnetty pätevyytymisaika päättyi kuten myös jo viime vuosikertomuksessa mainittiin, tammikuun 19 p:nä 1960. Ennen mainitun määräajan päättymistä hakija LaT, ekon. *Olli Ikkala* peruutti hakemuksensa ja hakijat dosentti, LaT, KTM *Aimo O. Aaltonen*, dosentti LaT *K. A. Telaranta* ja LaT *Pertti Muukkonen* jättivät lisäselvityksiä hakemuksiinsa. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijoiden tieteellisestä pätevyydestä opettajaneuvosto pyysi professorit *A. R. Heikosen*, *Curt Olssonin*, *Aarne Rekolan* ja *Simo Zittingin*.

Sittenkun Kauppakorkeakoulun hallitus kokouksessaan toukokuun 28 p:nä 1959 omalta osaltaan oli antanut suostumuksensa siihen, että *liiketaloustieteen* apulaisprofessorin virka, jonka haltijana on apulaisprofessori *Jaakko Honko*, saadaan muuttaa saman aineen varsinaisen professorin viraksi, opettajaneuvosto kokouksessaan lokakuun 9 p:nä 1959 päätti ensin selvittää, oliko apulaisprofessori *Honko* pätevä suunniteltuun uuteen professorinvirkaan, ja sen jälkeen tehdä ratkaisunsa viran toiseksi muuttamisesta. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa apulaisprofessori *Hongon* tieteellisestä pätevyydestä pyydettiin professorit *Axel Grandell* ja *Eino Niini* sekä näiden lisäksi kaksi ulkomaista alan edustajaa, jotka eivät tosin voineet perehtyä siihen osaan prof. *Hongon* tuotannosta, joka oli suomenkielistä, mutta jotka suostuivat esittämään arvostelun siltä osalta, mihin he saattoivat tutustua joko

kokonaan tai muulla kuin suomen kielellä julkaistujen yhteenvedojen avulla. Nämä ulkomaiset asiantuntijat olivat professori *Erich Schneider* Kielin ja professori *Nils Västthagen* Lundin yliopistosta. Asiantuntijain lausunnot saatiin kaikki käytettäväksi toukokuussa 1960. Todettuaan niiden pohjalla apulaisprofessori *Jaakko Hongon* kelpoiseksi liiketaloustieteen varsinaisen professorin virkaan, opettajaneuvosto kokouksessaan toukokuun 30 p:nä päätti esittää kanslerille, että liiketaloustieteen apulaisprofessorin virka muutettaisiin saman aineen varsinaisen professorin viraksi ja että apulaisprofessori *Jaakko Honko* siirrettäisiin ja nimitettäisiin tähän virkaan. Toukokuun 31 p:nä 1960 tekemällään päätöksellä kansleri nimitti apulaisprofessori *Jaakko Hongon* liiketaloustieteen professoriksi.

Opettajaneuvoston tekemästä esityksestä on kansleri toukokuun 12 p:nä tekemällään päätöksellä oikeuttanut professori *Kaarlo Hildénin* joka syyskuun 28 p:nä 1960 täyttää 67 vuotta, pysymään virassaan elokuun 31 päivään 1961 saakka.

Apulaisprofessorinvirat.

Kanslerin myönnettyä apulaisprofessori *Jaakko Hongolle* Yhdysvaltoihin tapahtuvan opintomatkan vuoksi virkavapauden lukuvuodeksi 1959—60, määrättiin professorit *Martti Saario* ja *Henrik Virkkunen* omien virkojensa ohella tänä aikana yhteisesti, lehtori, sittemmin professori *Unto Virtasen* sekä assistentti KTK *Irja Lampun* avustamina, hoitamaan apulaisprof. Hongon virkaan kuuluvia tehtäviä.

Dosentintoimet.

Opettajaneuvoston kokouksessa joulukuun 18 p:nä esitettiin lehtori FT *Jarl Louhijan* anomus, että hänet nimitettäisiin suomen kielen ja tyyliopin dosentiksi. Hakijan tieteellistä pätevyyttä arvostelemaan pyydettiin professorit *Unto Kupiainen* ja *Aarni Penttilä*. Sittenkun hakija toukokuun 20 p:nä oli pitänyt näyteluennon ja asiantuntijain puoltavat lausunnot oli esitetty, opettajaneuvosto kokouksessaan toukokuun 30 p:nä julisti tri Louhijan kelpoiseksi mainittuun dosentin toimeen. Päätöksellään toukokuun 31 p:nä kansleri nimitti tri Louhijan suomen kielen ja tyyliopin dosentiksi.

Opettajaneuvoston kokouksessa maaliskuun 18 p:nä esitettiin lehtori KTT *Fedi Vaivion* anomus, että hänet nimitettäisiin kansantaloustieteen dosentiksi. Hakijan tieteellistä pätevyyttä arvostelemaan pyydettiin professori *Mikko Tamminen* ja dosentti *Reino Rossi*. Kun hakija toukokuun 20 p:nä oli pitänyt näyteluennon ja asiantuntijain puoltavat lausunnot oli esitetty, opettajaneuvosto kokouksessaan toukokuun 20 p:nä julisti tri Vaivion kelpoiseksi mainittuun dosentin toimeen. Päätök-

sellään, joka annettiin toukokuun 30 p:nä, kansleri nimitti tri Vaivion kansantaloustieteen dosentiksi.

Dosenteille *Esa Kaitilalle*, *Aulis Alaselle* ja *Irma Rantavaaralle* kansleri on myöntänyt vapautuksen dosentin luennoimisvelvollisuudesta lukuvuodeksi 1959—60 sekä dosentti *Kullervo Rainiolle* kevät-lukukaudeksi 1960.

Dosentti *Pentti Pöyhöselle*, joka oli nimitetty kansantaloustieteen professoriksi Helsingin yliopistoon ja jäänyt edelleen ekonometrian dosentiksi Kauppakorkeakouluun, kansleri myönsi vapautuksen dosentin luennoimisvelvollisuudesta syyslukukaudeksi 1959 sekä tammikuun 29 p:nä hänen pyynnöstään eron dosentin toimesta.

Dosentti *Alasen* virkavapauden aikana on taloushistorian luentoja määräyksestä pitänyt syyslukukaudella 1959 FM *Mikko Mikkeli* ja kevätlukukaudella 1960 FT *Kustau Hautala*.

Lehtorinvirat, muut opettajantehtävät ja assistentitoimet.

Lehtori *Fedi Vaivion* saatua lukukauden alusta lukien toisen toimen hoitamisen vuoksi virkavapautta kansantaloustieteen lehtorinvirasta on hänen sijaisenaan opettajaneuvoston määräyksestä toiminut assistentti KTM *Jouko Paakkanen*.

Lehtori *Mika Kaskimiehen* tultua heinäkuun 7 p:nä nimitetyksi liiketaloustieteen professorin virkaan, tuli hänen liiketaloustiede II:n alaan kuuluva lehtorinvirkansa avoimeksi. Virka julistettiin sen jälkeen kun kansleri opettajaneuvoston esityksestä oli muuttanut viran kelpoisuusvaatimuksia, marraskuun 6 p:nä haettavaksi. Sittenkun kansleri opettajaneuvoston esityksestä oli lokakuun 30 p:nä antanut suostumuksensa kolmivuotissuunnitelmaan 1958—60 sisältyvien kahden uuden, liiketaloustiede II:n alaan kuuluvan lehtorinviran perustamiseen sekä vahvistanut niiden kelpoisuusvaatimukset, julistettiin mainitut virat marraskuun 6 p:nä haettaviksi. Joulukuun 7 p:nä päättyneen määräajan kuudessa hakivat sanottuja kolmea avoinna ollutta liiketaloustiede II:n lehtorinvirkaa KTM *Leo Ahlstedt*, KTL *Lauri Kaila*, FL *Kalevi Piha*, dosentti FT *Kullervo Rainio*, ekonomisti DBA *Meeri Saarsalmi*, KTM *Martti Särkisilta* ja KTM *Risto Tuominen*. Hakijat Ahlstedt, Piha, Saarsalmi, Särkisilta ja Tuominen pyysivät vuoden lisääkää pätevyytensä täydentämistä varten. Kokouksessaan joulukuun 18 p:nä opettajaneuvosto myönsi kaikille hakijoille pätevytymisaikaa joulukuun 7 päivään 1960 saakka. Yhtä näistä viroista sen ollessa avoimena on opettajaneuvosto määrännyt hoitamaan lehtori *Arvo Puukarin* oman virkansa ohessa yhdessä dosentti *Kullervo Rainion* kanssa. Kahta muuta näistä lehtorin-

viroista on määrätty hoitamaan assistentit KTK D.B.A. *Meeri Saarsalmi* ja KTM *Risto Tuominen*.

Lehtori *Jaakko Hongon* tultua vuoden 1959 alussa nimitetyksi liiketaloustieteen apulaisprofessorin virkaan, tuli liiketaloustiede I:n lehtorinvirka avoimeksi. Kanslerin muutettua opettajaneuvoston esityksestä viran kelpoisuusvaatimuksia lokakuun 30 p:nä antamallaan päätöksellä, julistettiin virka haettavaksi marraskuun 6 p:nä. Joulukuun 7 p:nä päättyneen määräajan kuluessa hakivat virkaa KTI, *Aimo Autio*, KTM *Lauri Eirola* ja KTK *Irja Lamppu*, joista hakijat Eirola ja Lamppu pyysivät vuoden lisäaikaa pätevyytensä täydentämistä varten. Kokouksessaan joulukuun 18 p:nä opettajaneuvosto myönsi kaikille hakijoille pätevytymisaikaa joulukuun 7 päivään 1960 saakka. Virkaa hoitamaan sen ollessa avoinna on määrätty assistentti KTK *Irja Lamppu*.

Lehtori *Unto Virtasen* pyydettyä eroa liiketaloustiede I:n lehtorin virasta tultuaan nimitetyksi liiketaloustieteen professorin virkaan Turun Kauppakorkeakouluun, myönsi kansleri tammikuun 23 p:nä hänelle eron mainitusta lehtorin virasta. Sittenkun kansleri opettajaneuvoston esityksestä oli muuttanut viran kelpoisuusvaatimuksia, julistettiin virka helmikuun 12 p:nä haettavaksi. Maaliskuun 14 p:nä päättyneen määräajan kuluessa hakivat virkaa KTM *Eero Artto*, KTK *Irja Lamppu* sekä lehtori KTM *Teppo Lehtola*, jotka kaikki pyysivät vuoden lisäaikaa pätevyytensä täydentämistä varten. Kokouksessaan maaliskuun 16 p:nä opettajaneuvosto myönsi kaikille hakijoille pätevytymisaikaa maaliskuun 14 päivään 1961 saakka. Professori Unto Virtasen saatua lehtorin virasta eron tammikuun 23 p:nä, opettajaneuvosto määräsi hänet keuhkukaudeksi 1960 hoitamaan virkaan kuuluvia tehtäviä.

Dosentti, lehtori *Reino Hakamiehelle* kansleri myönsi sairauden vuoksi virkavapautta 3. 2. — 29. 2. 1960 väliseksi ajaksi. Hänen lehtorinvirkaansa kuuluvia tehtäviä määrättiin tänä aikana hoitamaan FM *Jarmo Anttila*. Professori *Unto Virtanen* on sairauden vuoksi ollut virkavapaana liiketaloustiede I:n lehtorin tehtävistä 23. 3. — 31. 5. 1960 välisen ajan. Hänen tehtäviensä hoitamisesta ovat tänä aikana huolehtineet muut liiketaloustiede I:n opettajat.

Assistentti KTM *Leo Ahlstedt* on Yhdysvaltoihin tekemänsä opintomatkan vuoksi ollut virkavapaana lukuvuoden 1959—60. Hänen sijaisenaan on tänä aikana toiminut KTK *Jukka Viheraari*. Assistentti KTK *Raimo Suoniemi* on 1. 9. 1960 saanut vapautuksen liiketaloustiede I:n vt. assistentin tehtävistä. Hänen tilalleen on vt. assistentiksi määrätty samasta päivästä lukien ekon. *Pertti Kettunen*. Assistentti KTM *Jouko Paakkanen* on 31. 5. 1960 saanut vapautuksen kansantaloustieteen assistentin toimesta. Hänen tilalleen on 1. 6. 1960 lukien yhden

vuoden ajaksi nimitetty KTM *Kari Castrén*. KTM *Martti Airamo* on nimitetty edelleen 1. 9. 1960 lukien kolmivuotiskaudeksi liiketaloustiede II:n assistentiksi. Ekonomi *Reijo Ruuhela* on määrätty 1. 9. 1960 lukien toistaiseksi liiketaloustiede I:n vt. assistentiksi.

FM *Sirkka-Liisa Kareoja* on 1. 9. 1959 lukien määrätty ranskan kielen ylimääräiseksi opettajaksi. KTL *Aimo Autio* on määrätty 1. 9. 1960 lukien liiketaloustieteen ylimääräiseksi opettajaksi. Ekon. *Antti Kärnä* on määrätty 1. 9. 1960 lukien ylimääräisenä opettajana avustamaan lehtori *Jarl Louhijaa* suomen kielen ja kirjeenvaihdon opetuksessa. Espanjan kielen ylimääräiseksi opettajaksi 1. 9. 1960 lukien on määrätty FM *Aune Kukkonen*. FM *Hilkka Hakkarainen* on määrätty 1. 9. 1960 lukien ruotsin kielen ylimääräiseksi opettajaksi.

Virkailijat.

Kirjastonhoitaja FM *Taimi Terän* kuoltua toukokuun 30 p:nä 1959 tuli kirjastonhoitajan virka avoimeksi. Kokouksessaan kesäkuun 3 p:nä opettajaneuvosto määräsi amanuenssi VTM *Lempi Nurkkalan* vt. kirjastonhoitajaksi siksi kunnes virka vakinaisesti täytetään. Sittenkun kansleri opettajaneuvoston tehtyä asiasta esityksen, oli lokakuun 16 p:nä vahvistanut viran kelpoisuusvaatimukset, julistettiin virka haettavaksi marraskuun 16 p:nä päättyvänä määräaikana. Virkaa hakivat sanotun ajan kuluessa FM *Yrjö Aav*, FM *Aili Jalava*, FM *Paavo Lamminen*, FK *Matti Liinamaa*, VTM *Lempi Nurkkala*, FM *Arvo Seppälä* ja FM *Saara Sihvola*. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijoiden kelpoisuudesta virkaan opettajaneuvosto pyysi Turun yliopiston ylikirjastonhoitajan FT *Eero Neuvosen*, Eduskunnan kirjaston ylikirjastonhoitajan FM *Henrik Schaumanin* ja Helsingin yliopiston kirjaston ylikirjastonhoitajan FT *Jorma Vallinkosken*. Hakija *Lamminen* peruutti sittemmin hakemuksensa. Kun asiantuntijat olivat antaneet lausuntonsa, opettajaneuvosto kokouksessaan huhtikuun 8 p:nä julisti hakijoista VTM *Lempi Nurkkalan* kelpoiseksi virkaan ja pani hänet siihen ehdolle. Toukokuun 12 p:nä antamassaan päätöksessä kansleri lausui, että koska VTM *Lempi Nurkkala* ei viranhakupapereittensa puutteellisuudesta johtuen ollut esittänyt riittävää selvitystä siitä, että hän kaikissa kohdin täyttäisi kirjastonhoitajan viran kelpoisuusvaatimuksissa mainitut ehdot, kansleri ei ollut nimittänyt ehdolle pantua VTM *Lempi Nurkkalaa* virkaan. Päätöksellään toukokuun 20 p:nä opettajaneuvosto julisti viran uudelleen haettavaksi kesäkuun 20 p:nä päättyvänä määräaikana.

Ylimääräinen kanslisti *Elga Stegars* on eronnut 31. 5. 1959. Kanslistiksi on nimitetty 1. 6. 1959 lukien ylioppilas rouva *Lisa Luukkanen*. Kirjastoapulaiselle FM *Pirkko Wegeliukselle* on myönnetty virkavapautta

21. 3. ja 21. 5. 1960 väliseksi ajaksi. VTM *Urpu Ahla* on määrätty tilapäiseksi kirjastoapulaiseksi 1. 3. ja 30. 6. 1960 väliseksi ajaksi.

Todistusten jako.

Keväällä 1959 aloitetun käytännön mukaisesti jaetaan kevätlukukaudella 1960 valmistuville todistukset syyslukukauden avajaistilaisuudessa, joka ensi lukuvuonna on syyskuun 12 p:nä klo 12.

Valtion apurahat tieteenharjoittajille.

Varttuneita tieteenharjoittajia varten osoitettiin korkeakoululle kolmivuotiskaudeksi 1960—62 kaksi apurahaa. Hakemusten perusteella kansleri päätöksellään marraskuun 6 p:nä antoi mainitut apurahat prof. *Martti Saariolle* ja prof. *Mikko Tammiselle*.

Nuoria tieteenharjoittajia varten osoitettiin korkeakoululle vuodeksi 1960 neljä apurahaa. Hakemusten perusteella kansleri opettajaneuvoston ehdotuksen mukaisesti antoi apurahat *LaL, Lauri Drockilalle*, *KTM Martti Särkisillalle*, *KTM Kari Castrénille* ja *KTM Eero Artolle*.

Opetusministeriön Kauppakorkeakoululle vuodeksi 1960 varaaman 80,000 mk:n suuruisen tutkimusstipendin, joka on tarkoitettu lisensiaatin tai tohtorin tutkintoa varten opiskeleville, opettajaneuvosto on antanut assistentti *KTM Jouko Paakkaselle*.

Valtion opintolainarahasto.

Valtion opintolainarahaston neuvottelukunnassa on Kauppakorkeakoulua edelleen edustanut prof. *Pekka Heinänen*. Hänen varamiehenään on ollut prof. *Mikko Tamminen*.

Korkeakoulun opintolainautakunnassa ovat opettajakunnan edustajina olleet prof. *Martti Saario* puheenjohtajana, henkilökohtaisena varamiehenään dosentti *Irma Rantavaara*, ja vt. prof. *K. A. Telaranta*, henkilökohtaisena varamiehenään dosentti *Kaj B. Lindgren*. Ylioppilaskunnan edustajana on ollut kauppat. yo. *Mikko Leppänen*, varamiehenään kauppat. yo. *Raimo Horttanainen*. Lautakunnan sihteerinä on toiminut *KTK Jukka Viheraari*.

Valtion opintotakauslautakunta.

Lukuvuonna 1959—60 on 16. 1. 1959 korkeakouluissa opiskelevien ja niissä loppututkinnon suorittaneiden henkilöiden opintolainojen valtion takauksesta annetun lain mukaisesti ensi kerran myönnetty valtion takauksia opiskelulainoille.

Korkeakoulun opintotakauslautakunnassa ovat opettajakunnan edustajina lukuvuoden 1959—60 toimineet prof. *Martti Saario* puheenjohtajana, vt. prof. *K. A. Telaranta* varapuheenjohtajana ja jäsenenä do-

sentti *Kaj B. Lindgren*. Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan edustajina ovat olleet kauppat. ylioppilaat *Raimo Horttanainen* ja *Veikko Leppänen*. Lautakunnan sihteerinä on toiminut KTK *Jukka Vihersaari*.

Kotimaisten kauppakorkeakoulujen rehtorien kokoukset.

Kauppakorkeakoulujen rehtorien kokous pidettiin 16. 2. 60 Kauppakorkeakoululla. Kokouksessa olivat läsnä Kauppakorkeakoulun rehtori prof. *Kalle Kauppi*, Svenska Handelshögskolanin rehtori prof. *Curt Olsson*, Handelshögskolan vid Åbo Akademin rehtori prof. *Axel Grandell* ja Turun Kauppakorkeakoulun rehtori prof. *Veikko Halme*. Kokouksessa oli jonkin aikaa saapuvilla myös kauppa- ja teollisuusministeriön kansliapäällikkö *Reino R. Lehto*. Kokouksen kestäessä tarjosi kauppa- ja teollisuusministeri lounaan osanottajille valtioneuvoston juhlahuoneistossa.

Käsiteltävänä oli Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnan puheenjohtajan kirjelmä, joka koski KHT-tutkintojen järjestelyä. Kokouksen käsittelyssä ilmenneet näkökohdat ilmoitettiin kirjelmällä Keskuskauppakamarille ja sen tilintarkastuslautakunnalle. Valtion osallistumisesta kauppakorkeakoulujen opettajien ja muiden toimenhaltijain perhe-eläkemenoihin ja opettajille tutkimus- ja opintomatkojen ajalta suoritettaviin osapalkkoihin samojen perusteiden mukaan kuin valtion korkeakouluissa tapahtuu, päätettiin tehdä kauppa- ja teollisuusministeriölle esitys. Kauppakorkeakoulussa suoritettujen loppututkintojen ottamisesta huomioon julkisten virkojen täyttämässä ja viroista saatavien palkkaetujen laskemisessa, mistä jo aikaisemmin oli toimitettu ministeriölle erityisen toimikunnan laatima mietintö, päätettiin erinäisten konkreettisten tapausten johdosta lähettää ministeriölle kirjelmä, jossa sen huomiota kiinnitettiin asiaan. Dosenttien ja muiden nuorempien opettajavoimien palkkauksen järjestelystä, jota tieteellisen jälkikasvun kannalta pidettiin erityisen tärkeänä, päätettiin toimittaa kirjelmä ministeriölle. Kun vielä oli keskusteltu oppiarvoja eri kielillä ilmaisevien nimitysten yhdenmukaistamisesta sekä erinäisistä muista kauppakorkeakoulujen erikoisasemasta johtuvista kysymyksistä päätettiin seuraava kokous prof. *Olssonin* esittämän kutsun johdosta pitää Svenska Handelshögskolanissa Helsingissä ensi vuoden alkukuukausina. Kokouksen jälkeen Kauppakorkeakoulu tarjosi päivälliset, joihin osallistuivat myös kauppa- ja teollisuusministeri *Karjalainen* ja kansliapäällikkö *Lehto*.

Pohjoismaiden kauppakorkeakoulujen rehtorien kokous.

Kuudes Pohjoismaiden kauppakorkeakoulujen rehtorien kokous pidettiin tällä kertaa 25—27. 4. 1960 Turussa, missä Turun Kauppakor-

keakoulu ja Handelshögskolan vid Åbo Akademi toimivat kokouksen järjestäjänä.

Kokoukseen osallistuivat: *Tukholman* kauppakorkeakoulun rehtori *Knut Rodhe* ja vararehtori *William William-Olsson*; *Kauppakorkeakoulun* rehtori *Kalle Kauppi* ja vararehtori *Pekka Heinänen*; *Kööpenhaminan* kauppakorkeakoulun rehtori *Poul Winding* ja vararehtori *Ejler Alkjaer*; *Göteborgin* kauppakorkeakoulun vararehtori *Albert ter Vehn*; *Svenska Handelshögskolanin* rehtori *Curt Olsson* ja vararehtori *Ilmari Hustich*; *Bergenin* kauppakorkeakoulun rehtori *Rolf Waaler* ja vararehtori *Ole Myrvoll*; *Handelshögskolan vid Åbo Akademin* rehtori *Axel Grandell* ja vararehtori *Gunnar af Hällström* ja *Turun* kauppakorkeakoulun rehtori *Veikko Halme*.

Kun oli esitetty selostukset eri kauppakorkeakoulujen toiminnasta viimeksi Göteborgissa 1957 pidetyn kokouksen jälkeiseltä ajalta, käsiteltiin seuraavia kysymyksiä: ekonomin tutkinnon opintoajan pidentämistä kolmesta neljäksi vuodeksi, kauppakorkeakoulujen osallistumista ekonomien, insinöörien ym. jatkokoulutukseen, kauppakorkeakouluissa harjoitettavia kieliopintoja, ekonomien tarpeen kasvua ja mahdollisuuksia valmistaa heitä, liiketaloustiedettä muiden yliopistotutkintojen mahdollisena oppiaineena, yksityisten aineiden opetus- ja tutkimuskysymysten käsittelyä varten pidettävien erikoiskonferenssien tarvetta, kauppakorkeakoulujen ja niissä suoritettavien tutkintojen englannin- ja muita vieraskielisiä nimityksiä, elektronista aineistonkäsittelyä kauppakorkeakoulujen tutkimus- ja opetustyössä sekä kauppakorkeakouluissa tutkintoja suorittaneiden jatkokoulutusta Pohjoismaiden ulkopuolella.

Melkein kaikilla osanottajilla oli rouvansa mukana, ja näille oli järjestetty oma ohjelmansa.

Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorien neuvottelukokous.

Teknillinen korkeakoulu oli lokakuun 16 päivänä 1959 Otaniemessä pidetyn kokouksen kutsujana ja järjestäjänä. Kokoukseen, jossa puhetta johti isäntäkorkeakoulun rehtori, prof. *Jaakko Rahola*, osallistuivat professorit: Helsingin yliopiston rehtori *Edwin Linkomies*, Turun yliopiston rehtori *Osmo Järvi*, Åbo Akademin rehtori *Sven Lindman*, Jyväskylän kasvatustieteellisen korkeakoulun rehtori *Aarni Penttilä*, maan kaikkien neljän kauppakorkeakoulun rehtorit, *Kalle Kauppi*, *Curt Olsson*, *Axel Grandell* ja *Veikko Halme*, Yhteiskunnallisen korkeakoulun rehtori *Armas Nieminen*, Svenska Medborgarhögskolanin rehtori *M. I. Kull* ja Eläinlääketieteellisen korkeakoulun edustajana prof. *P. I. Stenius*.

Käsiteltävänä oli useita korkeakoulujen yhteistyötä koskevia ja niiden keskinäisissä suhteissa esiintyviä kysymyksiä. Kokouksen yh-

teydessä tutustuttiin Teknillisen korkeakoulun osaksi jo rakennettuihin, osaksi vielä suunnittelun alaisina oleviin suojiin Otaniemessä ja niihin liittyviin toimintasuunnitelmiin. Seuraava kokous päätettiin pitää Kauppakorkeakoulussa.

Ulkomaisia luennoitsijoita.

Amerikan Fulbright-stipendiaatteja koskevan ohjelman puitteissa Kauppakorkeakoulu ja Svenska Handelshögskolan saivat yhteisesti koko lukuvuodeksi 1959—60 Miami Universityn (Oxford, Ohio) markkinointiopin apulaisprofessorin *Aaron J. Altonin*. Hänen antamastaan opetuksesta tehdään lähemmin selkoa liiketaloustiede II:n opetuksesta annetun selostuksen yhteydessä.

Göteborgin kauppakorkeakoulun rehtori, professori *Ulf af Trolle* piti Kauppakorkeakoulun kutsumana lokakuun 24 pnä julkisen luennon aiheesta »Den Svenska lagstiftningen mot diskriminering inom handeln».

Fulbright-luennoitsijana Turun kauppakorkeakoulussa toimiva liiketaloustieteen professori *Earl L. Nelson* USA:sta piti helmikuun 16 ja 18 pnä kaksi julkista luentoa aiheista »Equipment replacement and expansion decisions problems» ja »The effect of accounting methods on decisions and the economy».

Jur.kand. *Sten Tengelin*, Näringslivets opinionsnämnd'in, lähinnä Suomen Keskuskauppakamarin liiketapojen valvontakuntaa vastaavan elimen, sihteerin Tukholmasta, piti Kauppakorkeakoulun kutsumana huhtikuun 28 pnä julkisen luennon vilpillisestä kilpailusta koskevasta lainsäädännöstä.

Edellämainittuja julkisia luentoja kuulemaan kutsuttiin asianharastajia sanomalehdistön välityksellä.

Muuta kosketusta ulkomaisten korkeakoulujen kanssa.

Ryhmä Wienin kauppakorkeakoulun (Hochschule für Welthandel) opettajia ja opiskelijoita suoritti opintoretkeilyn maassamme korkeakoulun rehtorin, prof. *E. Grünsteidl*'in ja talousmaantieteen professorin *L. Scheidl*'in johdolla elokuun 15—26 päivien välisenä aikana. Sunnuntaina 16. 8. 59 retkeilijät tutustuivat Kauppakorkeakouluun vararehtori *Heinäsen* ja prof. *Hildénin* opastamana. Seuraavana päivänä oli rehtorin vastaanotto retkeilyyn osallistuville Wienin korkeakoulun opettajille. Tällöin Kauppakorkeakoulu, ensimmäisenä ulkomaisena korkeakouluna, sai vastaanottaa Hochschule für Welthandel'in viirin ystävyyssuhteiden symbolina. Rehtori *Grünsteidl* piti luovutuspuheen, johon rehtori *Kauppi* vastasi.

Bergenin kauppakorkeakoulu tarjosi keväällä 1960 tilaisuuden yhdelle Kauppakorkeakoulun opiskelijalle osallistua huhtikuun 9—22 päivien välisenä aikana järjestettyyn maantieteelliseen opintomatkaan, jonka kohteina olivat Englanti ja Wales. Kauppakorkeakoulun opiskelijoita edusti kauppat.yo. *Vesa Suonperä*.

Lahjoitukset

Kauppakorkeakoulu on lukuvuoden aikana saanut vastaanottaa seuraavat lahjoitukset: Opintoyhtiö Mainos Junior 20.000: —, Helsingin Osakepankki 250.000: —, Suomen Merivakuutus Oy 100.000: —, Liikesivistysrahasto 4.250.000: —, Eevi ja Eemil Tannisen Säätiö 100.000: —, Osuustukkukauppa 100.000: —, Naisekonomien Kerho 10.000: —, Kansallis-Osake-Pankki 1.000.000: —, Oy Weilin & Göös Ab 1.000.000: —. Kauppakorkeakoulu kiittää kunnioittavasti kaikkia lahjoittajia.

Stipendivarat.

Seuraavassa esitetään rahastojen pääomat 1. 1. 1960 siihen saakka kertyneine korkoineen. Miten korkovaroja on stipendeinä jaettu vuonna 1960, selostetaan järempänä, luvussa VII.

Professori W. Bonsdorffin rahasto oli 3.919.198: — ja korot 319.138: —. Rahastosta julistettiin haettavaksi 159.000: —.

Vakuutusosakeyhtiö Fennian rahaston pääoma oli 1.000.000: — ja korot 66.650: —.

Herman Otto Geselliuksen stipendirahaston pääoma oli 47.875: — ja korot 10.336: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 10.000: —.

Rudolf Geselliuksen stipendirahaston pääoma oli 33.915: — ja korkovarat 11.931: —, josta julistettiin haettavaksi 11.000: —.

Helsingin Yleisen Ravintoyhdistyksen rahaston pääoma oli 97.858: — ja kertyneet korot 7.513: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 7.000: —.

Donovan Hjelmmanin stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 7.782: —.

Kauppaneuvos Osk. Huttusen stipendirahaston pääoma oli 141.060: — ja kertyneet korot 9.223: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi 11.000: —.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahaston pääoma oli 5.500.000: —. Rahaston korkovarat olivat 416.459: —, joista julistettiin haettavaksi ja jaettiin 416.000: —.

Kauppakorkeakoulun Naistoimikunnan keräyksen stipendirahasto, pääoma 2.000.000: —. Rahaston korkovarat olivat 171.833: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 171.000: —.

Kauppakorkeakoulun opettajien stipendirahaston pääoma oli 100.000:— ja korkovarot olivat 10.365:—. Näistä julistettiin tänä keväänä korkeakoulun opettajien haettavaksi 10.000:—.

Kilpiä Oy:n rahaston pääoma 1.059.666:— ja korot 67.155:—, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 67.000:—.

Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahaston pääoma oli 150.000:—. Rahaston korot olivat 8.868:—, joista julistettiin haettavaksi ja jaettiin 8.000:—.

Konttoritekniikan palkintorahaston pääoma oli 16.300:— ja kertyneet korot 3.394:—.

Maanviljelysneuvos Alfred Kordelinin stipendirahaston pääoma oli 303.564:— ja korot olivat 19.740:—, joista tänä keväänä julistettiin haettavaksi ja jaettiin 19.000:—.

Kauppaneuvos Juho Lallukan muistorahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 94.722:— ja stipendeiksi käytettävät korot 6.868:—. Korkovaroista julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi ja jaettiin 6.000:—.

Kauppaneuvos K. H. Lehtisen stipendirahaston pääoma oli 180.208:— ja korot 28.637:—. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi ja jaettiin 28.000:—.

Kauppaneuvos I. Lindforsin rahasto, pääoma 2.000.000:— ja korot 169.500:—, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 169.000:—.

Luentosarjan rahaston pääoma oli 979.566:—. Rahastosta annettiin stipendeinä 286.381:—.

Kauppaneuvos P. A. Luostarisen stipendirahaston pääoma oli 500.000:— ja korkovarot 35.646:—, joista tänä keväänä julistettiin stipendeinä haettavaksi ja jaettiin 35.000:—.

Opintoyhtiö Mainos-Juniorin rahaston lahjoitus 10.000:— annettiin palkintona.

Kauppaneuvos Otto A. Malmin stipendirahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 30.305:— ja käytettävissä olevat korot 6.089:—.

Oy Mars Ab:n stipendirahaston pääoma oli 240.984:—. Rahaston korot olivat 17.976:—, joista tänä keväänä julistettiin stipendeinä haettavaksi ja jaettiin 17.000:—.

Tukkukauppias S. Mäntysen rahaston pääoma oli 500.000:— ja korkovarot 358.157:—. Korkovaroja ei vielä voida käyttää.

Naisekonomit r.y:n lahjoitus 10.000:— annettiin palkintona.

Olga ja J. Nissisen stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 63.596:—.

V. P. Nurmilahden muistorahaston pääoma korkoineen oli 970.387:—.

Anni ja Samuli Pajarisen rahasto oli vuoden vaihteessa 61.144:—.

Gustav Pauligin stipendirahaston pääoma oli 1.050.000: — ja korot 74.131: —. Julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 74.000: —.

Pohjolan stipendirahaston pääoma oli 233.232: — ja korot 17.008: —, joista tänä keväänä julistettiin haettavaksi 17.000: —, mikä jaettiin.

Kauppaneuvos Juhani Santaholman rahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 62.423: — ja korkovarot 4.566: —, joista tänä keväänä julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 4.500: —.

Elin ja Evert Viktor Sellgrenin stipendirahaston pääoma oli 140.625: — ja kertyneet korot 11.654: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 11.000: —.

Kauppaneuvos A. Sergejeffin stipendirahaston pääoma oli 3.408.504: —. Korkovarot eivät vielä ole korkeakoulun käytettävissä.

Oy G. W. Sohlberg Ab:n stipendirahaston pääoma oli 49.640: — ja korkovarot 11.370: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 13.000: —.

Senaattori Otto Stenrothin rahaston pääoma oli 15.000.000: — ja stipendinä käytettävät korkovarot 4.102.390: —. Hakemusten perusteella jaettiin 384.000: —.

Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahaston pääoma oli 2.017.347: — ja korkovarot 133.412: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä matka-stipendeinä haettavaksi ja jaettiin 133.000: —.

Talous-Osakekaupan stipendirahaston pääoma oli 428.202: — ja käytettävissä olevat korot 18.526: —. Koroista julistettiin haettavaksi 18.000, mikä summa jaettiin.

Tampereen Säästöpankin rahaston pääoma oli 6.785: — ja korot 2.502: —.

Eevi ja Eemil Tannisen Säätiön lahjoitus 100.000: — julistettiin haettavaksi ja jaettiin.

Knut Wallinin stipendirahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 25.038: — ja korkoja 2.263: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 2.000: —.

Pankinjohtaja Birger Wegeliuksen rahasto oli vuoden vaihteessa 111.699: — ja korot 10.553: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 10.000: —.

Weilin & Göösin stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 3.538.985: — ja korkovarot 257.673: —. Rahastosta jaettiin palkintoina seminaari-kirjoituksista ja laudaturtutkielmista 238.000: —.

Kirjasto.

(v. 1959)

Kirjaston kokoelmat lisääntyivät vuoden kuluessa 2081 nidoksella, joista ostamalla saatiin 619 ja lahjoituksina tai vaihtoina 1462 nidosta.

Näiden lisäksi vietiin hankintakirjaan 431 nidosta aikakauslehtiä. Vuoden 1959 lopussa kirjaston nidosmäärä oli n. 42.000. Prof. Väinö Vihman perikunnalta ostettiin n. 750 nidosta lainopillista kirjallisuutta, joka tullaan säilyttämään kirjastossa erillisenä osastona. Sen luettelominen on osittain kesken. ASLA-varoilla tilattua kirjallisuutta saatiin vuoden aikana 14 nidosta. — V. 1959 myönnettiin kirjastolle ASLA-varoja \$ 600.

Huomattavimmista lahjoittajista mainittakoon lisäksi eri maiden suurlähetystöt ja edustustot, Oy Alkoholiliike Ab, Eduskunnan kirjasto, Geologinen tutkimuslaitos, Handels-Hochschule St. Gallen, Handelshögskolan i Göteborg, Handelshögskolan i Stockholm, Handelshøjskolen i København, Helsingin yliopiston eri laitokset ja kirjasto, Hochschule für Wirtschafts- und Sozialwissenschaften, Nürnberg, Kansaneläkelaitos, Kauppa- ja teollisuusministeriö, Liiketaloustieteellinen tutkimuslaitos, The London School of Economics and Political science, Norges Handelshøyskole, Suomen Ulkomaankauppaliitto, Suomi-Neuvostoliitto-seura, Svenska Handelshögskolan, Tilastollinen päätoimisto, United States Information Center, Universitetets socialøkonomiske institutt, Oslo, Valio Meijerien Keskusosuusliike, Valtion maatalouskoelaitos, Valtion teknillinen tutkimuslaitos, Wirtschaftshochschule Mannheim ja Åbo Akademi. Useat laitokset ja yhteisöt lahjoittivat kirjastolle vuosi- ja toimintakertomuksensa.

Lukusali sekä lainaus- ja yleisönpalveluosasto olivat avoinna lukukausien aikana klo 9—20, lauantaisin 9—14. Kesä- ja elokuussa kirjasto ja lukusali olivat avoinna klo 15—20 muina arkipäivinä paitsi lauantaisin.

Kirjaston käyttö on edelleen vilkastunut. Tähän lienevät osaltaan vaikuttaneet myös korkeakoulun ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille järjestetyt opastustilaisuudet, joiden avulla nämä jo opiskelunsa alkuvaiheessa saavat kosketuksen kirjastoon. Syyslukukauden alussa kirjaston virkailijat esittivät 20—30 hengen ryhmille lyhyen luennon muodossa kirjaston kokoelmat, kortistot ja niiden käytön sekä bibliografioiden ja muiden hakuteosten käyttöä. Tämän lisäksi kullekin opiskelijalle annettiin kirjaston toimintaa selostava moniste.

Vuoden aikana oli päiväkirjaan merkittyjä lukusalikäyntejä 8661. Kotilainoja annettiin 11445, näistä lyhytaikaisia käsikirjastolainoja 1278. Lisäksi lainattiin kirjoja ilman kuittia lukusalissa ja korkeakoulun muissa huoneissa käytettäväksi. Kaukolainoja lähetettiin 181 nidosta ja saatiin 4. Lainausosaston puhelinpalvelu vilkastui edelleen. Aikakauslehtikiertoon otti osaa 51 koulun opettajaa ja virkailijaa, joilla kiersi 90 kotimaista ja 206 ulkomaista aikakauslehteä sekä 13 eri kirjastojen uutuustiedotusta.

Kirjastossa on edelleen luokiteltu ja kortitettu kotimaisten kansan- ja liiketaloudellisten aikakauslehtien tärkeimmät artikkelit. Suomalaisten artikkeleiden otsikot on käännetty ruotsin kielelle Svenska Handels-högskolanin kirjastossa. Kortteja on vaihdettu Pohjoismaiden muiden kauppakorkeakoulujen vastaaviin kortteihin ja lähetetty joihinkin kotimaisiin kirjastoihin. Aikakauslehtiartikkelien kortistoa on edelleen kartutettu myös TLS:n (Tekniska litteratursällskapet, Ruotsi) selostekortteilla. Samoin on edelleen kortitettu sellaisten ulkomaisten aikakauslehtien artikkelit, joissa on valmiit UDK-numerot.

Kirjaston uutuushankinnoista ilmestyi vuoden aikana 7 tiedotusta, jotka lähetettiin 196 yksityiselle henkilölle ja laitokselle. Kotimaisten aikakauslehtien artikkeleista laaditut 2 tiedotusta lähetettiin samoihin paikkoihin kuin uutuustiedotuskin. Tiedotuksista kiinnostuneet laitokset ja yksityiset henkilöt, jotka eivät vielä ole kirjaston postitusluettelossa, voivat saada sen jatkuvasti, kun ilmoittavat nimensä ja osoitteensa kirjastoon. — Vuoden kuluessa otettiin korkeakoulun opettajille ja opiskelijoille kirjaston valojäljennelaitteella 298 s. valojäljennöksiä.

Kirjastoon tuli vuoden 1959 aikana seuraavat 396 aikakauslehteä (130 kotimaista ja 266 ulkomaista), joista tähdellä merkityt on saatu lahjaksi:

K o t i m a i s e t :

- *Affärsekonomisk revy. Hfors
- *Alkoholipolitiikka. Hki
- *Alkoholpolitik. Hfors
- *Arkkitehti. Hki
- *Asutustoiminnan aikakauskirja. Hki
- *Atlas. Julk. Suomen trikoo Oy. Tre
- *Atlas-myyjä. Tre
- *Audiovisuaalinen aikakauskirja. Hki
- *Bank of Finland monthly bulletin. Hki
- *City. Hki
- Defensor legis. Hki
- *Ekonomi. Hki
- Ekonomiska samfundets tidskrift. Hfors
- *FAO:n tiedotuksia. Hki
- Finlands författningssamling. Hfors
- *Finlands handel med Skandinavien. Hfors
- *Finnische Handelsrundschau. Hki
- *Finnish paper and timber. Hki
- *Finnish trade review. Hki
- *Finskij torgovyi žurnal. Hki
- *Ford-utiset. Hki
- *Friitalan nahkalastuja. Pori

- *Helsingin ekonomit r.y. Hki
- *Hotelli- ja ravintolalehti. Hki
- *Kansallis-Osake-Pankki. Economic review. Hki
- *Kansallis-Osake-Pankki. Kuukausikatsaus. Hki
- *Kansallis-Osake-Pankki. Taloudellinen katsaus. Hki
- Kansantaloudellinen aikakauskirja. Hki
- Kasvatusopillinen aikakauskirja. Hki
- *Kauppa käy. Hki
- *Kauppakamarilehti. Hki
- *Kauppapoliittisia tiedotuksia. (Julk.)
- Ulkoasiainministeriö. Hki
- *Kauppias. Hki
- *Kelloseppä. Hki
- *Keskinäisyys. Hki
- Kirjastolehti. Hki
- *Konsumenten. Hki
- Kontorsvärlden. Hfors
- Koti ja koulu. Hki
- *Kotiteollisuus. Hki
- *K-rautaviesti. Hki
- *Kuluttaja. Hki

- *Köpmannen. Hfors
- Lakimies. Hki
- *Lakimies ja yhteiskunta. Hki
- *Leipuri. Hki
- *Liiketaloudellinen aikakauskirja. Hki
- Liiketalous. Hki
- *Maalaiskunta. Hki
- *Maataloustieteellinen aikakauskirja. Hki
- *Maataloustilastollinen kuukausikatsaus. Hki
- *Mainostaja. Hki
- *Me kaikki. A. Ahlström Oy:n henkilökuntalehti. Hki
- Mercator. Hfors
- *Merenkulkuhallituksen tiedonantoja. Hki
- *Metos-utiset. Hki
- Metsälehti. Hki
- Metsätaloudellinen aikakauslehti. Hki
- *Myllykosken paperitehdas Oy:n henkilökuntalehti. Myllykoski
- Myyjä ja myymälä. Hki
- *Myyntimiehet. Hki
- *Myyntipakkaus. Kauttua.
- *Nahka ja kenkä. Hki
- *Navigator. Hki
- *Näkinenkä. Oy Shell Ab:n henkilökuntalehti. Hki
- *Osuuskassalehti. Hki
- *Osuuskauppalehti. Hki
- *Osuusliike. Hki
- *Otavan uutisia. Hki
- *Paperi ja puu. Hki
- *Paraisten kalkkivuori osakeyhtiön julkaisema aikakauslehti. Parainen
- Pikakirjoituslehti. Hki
- *Rakennustaito. Hki
- *Rautakaupan uutiset. Hki
- *Rautatieliikenne. Hki
- Reikäkortti. Hki
- *Revista comercial de Finlandia. Hki
- *Revue commerciale de Finlande. Hki
- *Rikollisuutta vastaan. Hki
- *Sairaala. Hki
- *Sokeri pohjalla. Hki
- Sosiaalinen aikakauskirja. Hki
- *Sosiaalisen tutkimustoimiston tilastotietoja. Hki
- Sosialistinen aikakauslehti. Hki
- *Suomalaisten teknikkojen seura. Tie-dotuksia. Hki
- Suomen asetuskokoelma. Hki
- Suomen asetuskokoelman sopimussarja. Hki
- Suomen kemistilehti. Hki
- *Suomen kirjakauppalehti. Hki
- Suomen lehdistö. Hki
- *Suomen osuustoimintalehti. Hki
- Suomen puutalous. Hki
- *Suomen tukkukauppa. Hki
- *Suomen työ. Hki
- *Suomen virallinen tilasto. 1 A. Ulkomaankauppa. Kuukausijulkaisu. Hki
- *Suomen virallinen tilasto. 7 D. Pankktilasto. Hki
- *Säästöpankki. Hki
- Talouselämä. Hki
- Tehostaja. Hki
- Teknillinen aikakauslehti. Hki
- *Teollisuuslehti. Hki
- *Teollisuus-palon tiedonantoja. Hki
- *Teollisuussanomiat. Hki
- Terra. Hki
- Tidskrift utg. av Juridiska föreningen i Finland. Hfors
- *Tielehti. Hki
- *Tiklas. Hki
- *Tilastokatsauksia. Hki
- *Tilastollisia kuukausitietoja Helsingistä. Hki
- *Työn äärestä. (Julk.) Yhtyneet paperitehtaat Oy. Myllykoski
- *Työtoveri. Hki
- *Työväenvakuutus. Hki
- *Unitas. Hki
- *Unitas. Quarterly review. Hki
- Vakuutussanomiat. Hki
- *Valtakunnansuunnittelu. Hki
- *Valtionrautatiet. Kuukausitilasto. Hki
- *Valtiovarainministeriön kansantalousosaston suhdannesarjat. Hki
- *Varokeino. Hki
- Verotus. Hki
- *Viljelijä. Hki
- Virittäjä. Hki
- *Voima-viesti. Hki
- *Vuoriteollisuus. Hki

- *Yhdyslanka. Oy. Finlayson — Forssa
Ab:n tehdaslehti. Tre
- *Yhdyspankin kuukausikatsaus. Hki
- *Yhteisvoimin. Hki
- *Yhtymän rumpu. Huhtamäki-yhtymän
perhelehti. Turku
- *YK:n uutisia. Hki
- Ylioppilaslehti. Hki
- *Yrittäjä. Hki

Ulkomaiset:

- ABC. Edicion semanal aerea. Madrid
- Die Absatzwirtschaft. Mainz
- The ABWA bulletin. Urbana, Ill.
- The accountancy. London
- The accountant. London
- The accounting review. Menasha, Wis.
- Acta sociologia. Kbhvn
- *L'activité littéraire. Paris
- Advanced management. New York
- Affärsekonomi. Sthlm
- Affärsvärlden. Sthlm
- *Aktuell statistik. Oslo
- The American economic review. Menasha, Wis.
- The American journal of economics and sociology. New York
- *Amsterdamsche bank quarterly review. Amsterdam.
- Annales de géographie. Paris
- Annales de sciences économiques appliquées. Louvain
- Applied statistics. London
- Aussenwirtschaft. Zürich
- Balans. Sthlm
- *Banca nazionale del lavoro. Quarterly review. Rome
- *Bankvärlden. Sthlm
- *Banque de Bruxelles. Economic research department. (Reports) Bruxelles
- *Banque française du commerce extérieur. Notes sur la situation économique. Paris
- *Barclays bank review. London.
- *(Bary & co.) Handel-maatschappij H. Albert de Bary & Co. Dutch economy in figures and curves. Amsterdam
- *(Bary & co.) Handel-maatschappij H. Albert de Bary & Co. Market letter. Amsterdam.
- *Die BASF. Ludwigshafen/Rhein
- *Bayerische Staatsbank. Wirtschaftlicher Informationsbrief München.
- Bedriftsøkonomen. Oslo
- *The Belgian Congo to-day. Brussels
- *Berliner Bank AG. Mitteilungen für den Aussenhandel. Berlin
- Betriebswirtschaftliche Forschung und Praxis. Wolfenbüttel
- Bibliographic index. New York
- Bibliographie der Wirtschaftspresse. Hamburg
- *Boletim estatístico. Rio de Janeiro
- *Books of the month. London
- *Books from the USA. New York
- *Bulletin analytique de documentation politique, économique et sociale contemporaine. Paris
- *Bulletin de la Commission internationale de juristes. La Haye
- *Bulletin de Madagascar. Tananarive
- *Bulletin d'information économique. Paris
- Bulletin of the Oxford university of statistics. Oxford
- *Bulletin of University of Osaka prefecture. Ser. D. Sciences of economy, commerce and law. Osaka
- *Burroughs clearing house for bank and financial officers. Detroit
- *Business conditions. A review by the Federal reserve bank of Chicago. Chicago
- *Commercial letter. (Publ. by) The Canadian bank of commerce. Toronto
- Consumer reports. New York
- The controller. New York
- Cost accountant. London
- Cost and management. Hamilton, Ont.
- Credit and financial management. New York
- Cumulative book index. New York
- Current geographical publications. New York
- *Current literature. London
- *Danish foreign office journal. Kbhvn

- Det danske marked. Kbhvn
- *Deutsche Bank AG. Wirtschaftliche Mitteilungen. (I.p.)
- *Deutsche Bibliographie. Frankfurt/M.
Deutsche Nationalbibliographie A. Neuerscheinungen des Buchhandels. Leipzig
- *Die deutsche Wirtschaft. (Hrsg. von der) Hamburger Kreditbank AG. Hamburg
Distribution age. Philadelphia
- *District bank review. Manchester
DK-Mitteilungen. Berlin
- Econometrica. New Haven, Conn.
Economia internazionale. Genova
Economic abstracts. The Hague
Economic bulletin for Asia and the Far East. Bangkok
Economic bulletin for Europe. Geneva
Economic geography. Worcester
The economic history review. London
The economic journal. London
- *Economic statistics monthly. (Publ. by)
The Bank of Japan. Tokyo
Economica. London
Economie appliquée. Paris
The economist. London
Ekonomien. Sthlm
- *Ekonomisk revy. Sthlm
Ekonomisk tidskrift. Sthlm
- *Ekonomiskt forum. Göteborg
Ekonomitšeskie nauki. Moskva
Die Erde, Berlin
Erdkunde Bonn
Erhvervsøkonomisk tidsskrift. Kbhvn
- *Esso oilways. London
The executive. Boston, Mass.
- *Farmand. Oslo
- *Federal reserve bulletin. Washington
- *First national city bank monthly letter.
New York
Foreign affairs. New York
- *Foreign affairs record. Delhi (India)
Fortune. New York
- *French economic and technical bulletin.
Hki
Från departement och nämnder. Sthlm
Geografiska notiser. Sthlm
Geographical review. New York
- Geographische Rundschau. Frankfurt/Main
- *The German economy. Hamburg
- *Globen. Sthlm
- *Göteborgs bank. Konjunkturöversikt. Sthlm
Harvard business review. Boston
- *Higher education and research in the Netherlands. The Hague
- *Hålkortet. Sthlm/Göteborg/Malmö
IFO-Studien. München
The incorporated statistician. London
- *Index. Sthlm
- *The Indian economic journal. Bombay
Industria. Sthlm
Industrial quality control. Milwaukee, Wis.
Industrielle Organisation. St. Gallen
- *Industriförbundets meddelanden. Sthlm
Info. Sthlm
Information. Sthlm
Informations F.I.D. La Haye
Internal auditor. New York
The international and comparative law quarterly. London
- *International financial news survey.
Washington
International financial statistics. Washington
- *International monetary fund. Staff papers. Washington
Internationales Archiv für Verkehrswesen. Mainz
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Stuttgart
The journal of accountancy. New York
The journal of business. Chicago
The journal of documentation. London
The journal of economic history. New York
The journal of industrial economics. Oxford
The journal of industrial engineering. Columbus, O.
The journal of marketing. Brattleboro, Vt.
The journal of political economy. Chicago
Journal of retailing. New York

- Journal of the American statistical association. Menasha, Wis.
 Journal of the Institute of actuaries. Cambridge
 Journal of the Royal statistical society. Ser. A. London
 Journal of the Royal statistical society. Ser. B. London
- *Kobe economic & business review. Kobe
 Kommersiella meddelanden. Sthlm
 Konjunkturjournalen. Sthlm
 Kontorsvärlden. Sthlm
 Kulturgeografi. Kbhvn
 Kyklos. Basel
- *The lamp. New York
 The law quarterly review. London
 Lebende Sprachen. Berlin
 Library science abstracts. London
 List of international conferences and meetings. Washington
- *Livres de France. Paris
 *Les livres du mois. Paris
- *Lloyds bank review. New ser. London
 Management news. New York
 Management review. New York
 Management science. Baltimore
 The manager. London
 The Manchester school of economic and social studies. Manchester
 Der Markenartikel. München
 Mathematica-Scandinavica. Kbhvn
- *Metallen. Sthlm
 Metroeconomica. Trieste
- *Midland bank review. London
 Mitteilungen der Vereinigung schweizerischer Versicherungsmathematiker. Bern
 Moderna språk. Malmö
- *Der Monat in Wirtschaft und Finanz. (Hrsg.) Schweizerischer Bankverein. Basel
- *Monatsberichte der Deutschen Bundesbank. Frankfurt/Main
- *Monsanto international. St. Louis, Mo.
- *Monthly bulletin of agricultural economics and statistics. (FAO). Rome
- *Monthly bulletin of statistics (UN). New York
- *Monthly review of the economic situation in Denmark. Kbhvn
- *The Morgan guaranty survey. (New York)
 Mundo Hispanico. Madrid
 N.A.A. bulletin. New York
 Nachrichten für Dokumentation. Frankfurt/Main
 National geographic magazine. Washington
- *National provincial bank review. London
 Nationaløkonomisk tidsskrift. Kbhvn
- *Nederlandsche handel-maatschappij. Quarterly review. Amsterdam
 Neue Betriebswirtschaft. Heidelberg
 Die neueren Sprachen. Frankfurt/Main
- *NIR. Nordiskt immateriellt rättsskydd. Sthlm
 Nordisk försäkringstidsskrift. Sthlm
 Nordisk järnbanetidsskrift. Sthlm
- *Nordisk kontakt. Sthlm
 Nordisk matematisk tidsskrift. Oslo
- *Nordisk spedition. Göteborg
 Nordisk tidsskrift for industriel statistik. Kbhvn
- *Norges Bank. Bulletin. Oslo
- *Norway exports. Oslo
- *Norwegian commercial banks. Financial review. Oslo
- *Nouvelles de la Commission internationale de juristes. La Haye
- Office management. New York
 Operational research quarterly. London
 Operations research. Baltimore
- *Osaka economic papers. Osaka
 Oxford economic papers. Oxford
- Personaladministrativt index. Sthlm
 Personnel. New York
 Personnel management and methods. London
- *Portugal. Lisbon
 Printers' ink. New York
 Productivity measurement review. Paris
 Public finance. Amsterdam
 The quarterly journal of economics. Cambridge. Mass.
- Rationalisierung. München

- *Recherches. Bulletin d'information bibliographique et documentaire. Strasbourg
- Reklamnyheterna. Sthlm
- The review of economic studies. Cambridge
- The review of economics and statistics. Cambridge, Mass.
- *Review of the economic conditions in Italy. Rome
- Revue de la documentation. La Haye
- *Revue de la Commission internationale de juristes. La Haye
- Revue de statistique appliquée. Paris
- Revue des Nations Unies. Paris
- Revue économique. Paris
- Revue française de science politique. Paris
- Sales management. New York
- The Scandinavian economic history review. Sthlm
- *Das schweizer Buch. Zürich
- Schweizerische Zeitschrift für Volkswirtschaft und Statistik. Bern
- *Schweizerischer Bankverein. Bulletin. Basel
- Schweizerisches Archiv für Verkehrswissenschaft und Verkehrspolitik. Zürich
- Skandinavisk aktuarietidskrift. Uppsala
- *Skandinaviska banken. Kvartalsskrift. Sthlm
- Social research. New York
- *Société de banque suisse. Bulletin. Bâle
- The Southern economic journal. Chapel Hill, N.C.
- Sovetskaja torgovlja. Moskva
- Special libraries. New York
- Sprachforum. Köln — Graz
- Statistisk tidskrift. Sthlm
- Statsøkonomisk tidsskrift. Oslo
- Svensk bokhandel. Sthlm
- Svensk handel. Sthlm
- Svensk juristtidning. Sthlm
- Svensk skattetidning. Sthlm
- Svensk trävarutidning. Sthlm
- Den svenska marknaden. Sthlm
- *Swiss bank corporation. Prospects. Basle
- Teknisk tidskrift. Sthlm
- Things English. Sthlm
- *Think. New York
- Tidskrift för dokumentation. Sthlm
- Tidsskrift for rettsvitenskap. Oslo
- *Trends. New York
- Unesco bulletin for libraries. Paris
- Unternehmensforschung. Würzburg
- Die Unternehmung. Bern
- *Weekly bulletin. Issued by the Kreditbank. Brussels
- Die Weltwirtschaft. Kiel
- Weltwirtschaftliches Archiv. Hamburg
- *Venezuela up-to-date. Washington
- *Vereinsbank in Hamburg. Wirtschaftsbericht. Hamburg
- Westdeutsche Wirtschaft. München
- *Westminster bank review. London
- Vierteljahrshefte zur Wirtschaftsforschung. Berlin
- *Wirtschaftsdienst. Monthly review. Hamburg
- *Wirtschaftsdienst. Weltwirtschaftliche Nachrichten. Hamburg
- *Wirtschaftsnotizen. (Hrsg.) Schweizerische Bankgesellschaft. (I.p.)
- Voprosy ekonomiki. Moskva
- Die Zeit. Hamburg
- Zeitschrift für Betriebswirtschaft. Berlin
- Zeitschrift für das gesamte Handelsrecht und Konkursrecht. Stuttgart
- Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft. Tübingen
- Zeitschrift für handelswissenschaftliche Forschung. Köln
- *Zeitschrift für juristische Neuerscheinungen. Hannover-Kirchrode
- Zeitschrift für Wirtschaftsgeographie. Hagen (Westf.)
- Zentralblatt für Mathematik und ihre Grenzgebiete. Berlin
- *Økonomisk revy. Oslo
- Der österreichische Betriebswirt. Wien

III. Luennot ja harjoitukset kertomuskautena 1959–60.

A. KAUPPATIETEIDEN LISENSIAATIN JA KANDIDAATIN TUTKINTOJA VARTEN OPISKELEVILLE PIDETTY LUENNOT JA HARJOITUKSET.

Kansantaloustiede.

Kandidaattiseminaarissa, jota on johtanut professori *Mikko Tammisen* tohtori *Fedi Vaivion* sekä assistenttien *Jouko Paakkasen* ja *Matti Sarakonnun* avustamana, on pidetty seuraavat esitelmät:

Ekonomi *Hannu Kärkkäinen*, Yhteismarkkinasuunnitelmien tarkoituksesta ja vaikutuksista Suomen ulkomaankauppaan (tilaisuudessa käytti ekonomi *Eero Tolvanen* valmistellun täydentävän puheenvuoron); ekonomi *Kari Malmivuo*, Keynesläisistä makrodynaamisista mallikuvista; ekonomi *Matti Sarakontu*, Suhdannepiilitutkimukset — niiden kehitys, problematiikka ja sovellutus Suomessa; valtiot.maist., maat. ja metsät. kand. *Leo A. Salovaara*, Mitä on kansankapitalismi?; kauppat.maist. *Kari Castrén*, Keskittymisen kokonaistaloudelliset vaikutukset; ekonomi *Risto Järvinen*, Välitön kulutusvero ko henkilökohtaisen tuloveron korvaajaksi?; ekonomi *Kalevi Kailasvuori*, Terminiavaluuttamarkkinat.

Lehtori KTT *F. L. Vaivio* on luennoinut 2 v.t. kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa suorittaville syyslukukaudella julkisesta taloudesta ja kevätlukukaudella raha- ja pankkikysymyksistä.

Kauppaoikeus.

Professori *Kalle Kauppi*, joka rehtorina oli vapautettu muusta professorinvirkaansa kuuluvasta opetusvelvollisuudesta eräitä tutkintokuulusteluja lukuunottamatta, on pitänyt kandidaatin tutkintoa varten opiskeleville kevätlukukaudella 2 v.t. käsittävän luentosarjan kilpailuoikeudesta, erityisesti vilpillisen kilpailun ehkäisemistä tarkoittavasta lainsäädännöstä.

Englannin kieli.

Dosentti *Erkki Penttilä* on luennoinut kauppat.kand. tutkintoa lukeville syyslukukaudella 1 v.t. englannin kielen kehitystä ja 1 v.t. englannin lauseoppia; kevätlukukaudella 1 v.t. englannin lauseoppia ja johtanut 1 v.t. käännösharjoituksia englannin kielelle.

Ranskan kieli.

Dosentti *Reino Hakamies* on luennoinut syyslukukaudella 2 tuntia viikossa aiheesta: Ranskan kielen merkitysoppia.

Saksan kieli.

Dosentti *Kaj B. Lindgren* on luennoinut syyslukukaudella 1 v.t; yleisen fonetiikan peruskurssin ja 1 v.t. saksan äänne- ja muotooppia ja kevätlukukaudella 2 v.t. saksan kielen kehityksestä.

B. EKONOMIN JA KIRJEENVAIHTAJAN TUTKINTOJA VARTEN OPISKELEVILLE PIDETTY LUENNOT JA HARJOITUKSET.

Kansantaloustiede.

Professori *Mikko Tamminen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 v.t. johdatusta kansantaloustieteeseen (käsitellen pääasiallisesti seuraavia kysymysryhmiä: peruskäsitteet, taloudellinen kiertokulku ja kansantulolaskelmat, kuluttajatalouden ja yrityksen teoria) sekä III vuosikurssilla 2 v.t. kevätlukukaudella kansainvälisistä taloudellisista suhteista.

Seminaariharjoituksissa, joita professori *Tamminen* on assistentti *Jouko Paakkasen* avustamana johtanut syyslukukaudella, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

III vuosikurssi. (Aihepiiri: Kansainvälisen kaupan teoria):

Hallikainen, Kyösti, Maksutaseen tasapainon normatiivisuus; *Holttinen, Rauni*, Sotakorvaukset tavarasuorituksina — Suomen tapaus; *Ikonen, Tapani*, Eri valuuttakurssijärjestelmät; *Kalo, Matti*, Devalvaation onnistumisen edellytykset; *Kaurola, Kullervo*, Maksutaseen rakenne ja tasapaino; *Kiviranta, Lauri*, Protektionismi — pro et contra; *Kuusela, Juhani*, Komparatiivisten kustannusten periaate; *Riekkinen, Heikki*, Klassillinen ulkomaankauppateoria; *Veikkolainen, Martti*, Kansainvälisen kaupan vaikutukset tuotannontekijöiden hintoihin.

Lehtori KTT *F. L. Vaivio* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 2 v.t. syyslukukaudella julkisen talouden kysymyksistä.

Lehtori *Vaivio* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla syys- ja kevätlukukaudella 3 v.t. johdatusta kansantaloustieteeseen käsitellen ennenkaikkea raha-, luotto- ja pankkikysymyksiä, kansantulon ja työllisyyden määräytymisen teoriaa, suhdannevaihteluja ja osittain ulkomaankauppaan liittyviä kysymyksiä.

Syyslukukaudella on lehtori *Vaivion* johtamissa ja assistentti *Matti Sarakonnun* avustamissa seminaariharjoituksissa käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat laatineet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

III vuosikurssi. (Aihepiiri: Kokonaistaloudellisia probleemeja): *Hakala, Touko*, Hintojen yleinen tasapainoteoria ja hintamekanismin tehtävät; *Korolainen, Sakari*, Mitä tarkoitetaan kokonaistaloudellisella ajattelulla; *Kähkönen, Tapio*, Milaista olisi realistinen palkkapolitiikka; *Laakso, Eino*, Yleiset talouspolitiikkaa johtavat elimet Suomessa; *Mäkinen, Raimo*, Julkisen sektorin paisuminen Suomessa ja sen seuraukset; *Männistö, Martti*, Ohjaileva ja säännöstelevä talouspolitiikka; *Parkkinen, Heikki*, Liikepankkien rahanluomiskyky ja sen rajoitukset; *Saukkonen, Kaarina*, Raha-politiikan keinot ja niiden käyttö Suomen oloissa; *Vuorilehto, Veli*, Mitä tarkoitetaan teollistumisella ja miten se olisi Suomessa toteutettava; *Sumanen, Paavo*, Tuloteoria contra kvantiteettiteoria kokonaistaloudellisessa analyysissä.

Kevätlukukaudella on lehtori *Vaivio* assistentti *Sarakonnun* kanssa johtanut proseminariharjoituksia, joissa on tarkemmin perehdytty luennoilla ja kirjallisuudessa esiintyneisiin kansantaloustieteen erikoiskysymyksiin, jotka ovat vaikeutensa vuoksi vaatineet lisäselvitystä.

Assistentti KTM *Jouko Paakkanen* on luennoinut kansantaloustiedettä 3 viikkotuntia syys- ja kevätlukukaudella kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vktilla. Luennot ovat kattaneet kansantaloustieteen esikurssin edellyttämän alueen.

Osallistunut syyslukukaudella kansantaloustieteen ekonomin tutkinnon seminaariharjoituksiin sekä kansantaloustieteen kandidaattiseminaarin toimintaan.

Liiketaloustiede I.

Professori *Martti Saario* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. kirjanpidon teoriaa, hallinnollista kirjanpitoa, liikeverotusta ja kirjaustekniikkaa sekä III vuosikurssilla 2 v.t. kirjanpidon teoriaa, rahoitusta ja kirjanpidon organisaatiota. Luentoihin liittyviä harjoitustehtäviä ovat ohjanneet assistentit KTM *Eero Artto*, KTK *Irja Lamppu* ja ekonomi *Pertti Kettunen*.

Seminaariharjoituksissa, joita professori *Saario* on assistenttien KTM *Eero Arton*, KTK *Irja Lampun* tai ekonomi *Pertti Kettusen* avustamana johtanut, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Syyslukukaudella: *Hallikainen*, *Kyösti*, Vakuutuskorvauksen käsittely verotuksessa ja kirjanpidossa; *Ijäs*, *Pentti*, Maataloustulojen verotus Ruotsissa; *Isojunno*, *Sisko*, Ostajien laskut ja suoritukset SOK:n kirjanpidossa; *Katajavuori*, *Jouko*, Tarkkailumenetelmistä Helsingin verovirastossa; *Kurko*, *Juhani*, Velaksimyynti vähittäiskaupassa; *Leppänen*, *Mikko*, Osakeyhtiön purkaminen; *Repo*, *Martti*, Vuokra- ja osakehuoneiston rahoituksesta ja kustannuksista; *Seppälä*, *Jouko*, Sekatavaraliikkeen arvo.

Professori *Henrik Virkkunen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. kustannuslaskennan ja teollisuuskirjanpidon perusteista ja III vuosikurssilla 2 v.t. teollisuusyrityksen tilipuitteista, standardikustannuslaskennasta sekä yrityksen budjettitoiminnasta. Luentoihin liittyvien harjoitustehtävien suorituksessa ovat opiskelijoita ohjanneet KTK *Irja Lamppu* ja KTM *Eero Artto* sekä ekonomi *Pertti Kettunen*.

Seminaariharjoituksissa, joita professori *Virkkunen* on assistenttien KTM *Eero Arton* ja ekonomi *Pertti Kettusen* avustamana johtanut, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Syyslukukaudella: *Arjala*, *Arto*, Lyhytkautisesta tuloslaskennasta kate-tuottomenetelmää soveltaen eräässä trikootehtaassa; *Arvola*, *Seppo*, Sisältymisperiaatteesta liikevaihtoverotuksessa; *Hakala*, *Pirkko*, Tiliteorioista; *Heinonsalo*, *Eero*, Elektronisista tietojen käsittelykoneista; *Horttanainen*, *Raimo*, Myyntimiesten palkkausjärjestelmistä; *Jäppinen*, *Erkki*, Budjettitoiminnan organisaatio liikeyrityksessä; *Koistinen*, *Teini*, Elektronisen tietojenkäsittelykoneen IBM 650 käyttöönotto ja käyttö postisäästöpankin säästöliikkeen kirjanpidossa; *Lehtimaa*, *Hannu*, Sudet ja hukat erityisesti kumiteollisuuden kustannuslaskennassa; *Leino*, *Eevi*, Työntutkimuksen ja kustannuslaskennan yhteistyö; *Muilu*, *Jaakko*, Selostus erään konepajan kustannus- ja kannattavuusraporttitoiminnasta; *Okko*, *Seppo*, Pankin sisäinen tarkkailu; *Pyrhönen*, *Raimo*, Inventoinnin teknillinen suorittaminen; *Reiman*, *Jaakko*, Ruotsin puunjalostusteollisuuden normaalitilipuitteet; *Riekkinen*, *Heikki*, Kannattavuuskuvioista; *Sarkoja*, *Matti*, Erään puuvillatehtaan kustannuslaskennasta; *Sorsimo*, *Timo*, Monimymäläliikkeen kannattavuustarkkailusta; *Vartiainen*, *Juha-Pekka*, Kustannustarkkailusta lehtipainossa; *Viherä*, *Pekka*, Mainosbudjetin laadinta ja mainoskustannusten tarkkailu; *Yrjölä*, *Rauno*, Osuuskassan kirjanpito ja taseet.

Lehtori KTT *Unto Virtanen* on luennoinut I vuosikurssilla, ekonomin tutkintoa suorittaville 4 v.t. kirjanpidon perusteista, vero-oikeudellisista kysymyksistä ja kustannuslaskennan perusteista. Luentoihin liittyvissä harjoituksissa on käytetty pääasiassa apuna oppikirjaa: *Martti Saario*, *Meno-tulo-kirjanpito*.

Seminaariharjoituksissa, joita leht. *Virtanen* on assistenttien KTK *Irja Lamppu*, KTM *Eero Arton* ja ekonomi *Peritti Kettusen* avustamana johtanut, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Syyslukukaudella: *Anttila, Aarno*, Mainoskustannusten budjetoinnista; *Boedeker, Rolj*, Pankin tase; *Kivistö, Mikko*, Kantohinta ja siihen vaikuttavista tekijöistä; *Peltonen, Timo*, Käteisten sisäänmaksujen tarkkailu; *Pirinen, Reino*, Julkaisu- taseet luotonantajan näkökannalta katsottuna; *Rissanen, Liisa*, Suomalaiset taseet — amerikkalaiset taseet; *Turpeinen, Jouko*, Rakennusliikkeen keskeneräisten töiden arvostus; *Vanhanen, Eira*, Yritysten vuosikertomuksista; *Wigren, Raili*, Orgaaninen taseteoria.

KTK *Irja Lamppu* on pitänyt kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 5 v.t. kirjanpidon harjoituksia, joihin liittyvissä luennoissa käsitelty kirjanpidon perusteita, kirjanpitolakia sekä pääasiallisen oppikirjan (Unto *Virtanen*: Liikekirjanpito, Turku 1955) harjoitustehtäviin liittyviä aiheita. Pidetty 3 kertaosakuulustelua.

KTK *Irja Lamppu* on ohjannut 16. 11. 1959 lähtien ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 1 v.t. kirjanpidon ja 1 v.t. kustannuslaskennan harjoituksia sekä III vuosikurssilla 1 v.t. kustannuslaskennan harjoituksia.

Liiketaloustiede II.

Professori *Huugo Raninen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 3 v.t. kauppatavoista ja niihin liittyvistä kysymyksistä sekä liikeorganisaatiosta ja kaupan apuammateista. Kirjeenvaihtajan tutkintoa varten opiskeleville hän on II vuosikurssilla luennoinut 1 v.t. kauppatavoista.

Seminaariharjoituksissa, joita prof. *Huugo Raninen* on assistenttien D.B.A., KTK *Meeri Saarsalmen*, KTM *Martti Airamon*, KTM *Risto Tuomisen* ja KTM *Jukka Vihersaaren* avustamana johtanut, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Airaksinen, P., Suomen mainonnan nykysuuntauksista; *Andersson, Aarto*, Piirteitä sementin jakeluteistä; *Ankio, Risto*, Maitojauheiden markkinoinnista; *Anttila, Tapio*; Uiton asemasta maamme raakapuun kuljetuksissa; *Anttolainen, Matti*, Valtion Rautateiden tavaraliikenteen edistämistoimenpiteistä; *Arminen, Maija*, OTK:n organisaatiosta; *Castrén, Simo*, Suomen Pankin tehtävät ja organisaatio; *von Freymann, K.*, Osamaksukaupan kehitys Suomessa; *Heikkilä, Hannu*, Suomen voimapaperin vienti ja Scankraft; *Hiiliä, Marja*, Pätevyyden luokitus; *Horttanainen, Raimo*, Tuottajan kuluttajaan kohdistamasta mainonnasta; *Ilveskorpi, Marja-Leena*, Kar-Air Oy:n toiminnasta; *Isojunno, Sisko*, Laivojen luokituksista; *Järvinen, Matti*, Liiketoiminnan rahoitus.

tuksen suunnittelusta; *Kalter, Altti*, Finanssikannustinmenetelmät; *Katvisto, Ritva*, Haastattelutavat ja niiden merkitys markkinatutkimuksessa; *Kaukinen, Risto*, Autokuljetusten asemasta maamme raakapuun kuljetuksissa; *Kinnunen, Anna-Liisa*, Myyntimiehen valinta; *Kiviranta, Lauri*, Ulkomaankaupassamme käytettävistä serte-partioista; *Kolkka, Seppo*, Rautatien ja kuorma-autoliikenteen välisestä kilpailusta; *Koskela, Heikki*, Organisaation virheistä; *Laaksonen, Matti*, Mainoskampanjan suunnittelu ja suoritus; *Mansikka, Marja-Terttu*, Postisiirtoliike ja sen työnkulun organisaatio; *Multamäki, E.*, Maamme nestemäisten polttoaineiden jakelun rakenne; *Mäki, Juhani*, Konttoripäällikkö henkilökuntapäällikkönä; *Niemistö, Matti*, Esikunnista liikkeenjohdon apuna; *Numminen, Juhani*, Poltto- ja voiteluainealan jakeluteiden rakenteesta; *Nylund, P.*, Myyjäkoulutuksesta Kesko Oy:ssä; *Oksanen, Heikki*, Lento-rahtien kilpailukyvyystä rahtimarkkinoilla; *Palo, Olavi*, OTK:n varastokeskuksen toiminta; *Partinen, Jorma*, Kilpailuvälineistä vaatetusteollisuuden alalla; *Pirinen, Seppo*, Autojen tuonnista; *Pitkänen, Ritva*, Erään liikepankin notariaattiosaston organisatorisesta asemasta; *Pohjola, Raimo*, Pankkien Public Relations; *Pulkkinen, Raimo*, Suunnitellun Heinola-Lelkola radan merkitys Mikkelin talousalueelle; *Pöllänen, Valto*, Automarkkinoittemme nykytilanteesta; *Raippalinna, Raila*, Tukku- ja vähittäiskauppiaiden vapaaehtoisista yhteistyöryhmistä ja niiden mahdollisuuksista Suomessa; *Raski, Jaakko*, Sisäinen tiedotustoiminta Kesko Oy:n myyntiorganisaatiossa; *Ratilainen, Leila*, Erään kosmetiikan aineen mainonta 1950—59; *Repo, Ilpo*, Keskusliikkeiden suorituksista kotimaisille myyjille; *Rinne, Jorma*, Kilpailuvälineistä kuorma-autojen myynnissä; *Ruotsalainen, Lauri*, Keskityksestä ja hajoituksesta organisaatio-opissa; *Seeve, Pertti*, Suomen paperin viennistä ja sen erikoispiirteistä; *Seppä, E.*, Satamien merkitys ulkomaankaupallemme; *Sitkanen, Paul*, Cif-myyjän vakuuttamisen laajuudesta; *Stenman, Raimo*, Pakkauksesta myyntitekijänä; *Suomalainen, Sirpa*, Virkailijoiden työhönotosta ja koulutuksesta eräissä liikepankeissamme; *Suominen, Esko*, Automaatio; *Syrjänen, Kari*, Tehtävien jako erään teollisuuslaitoksen metsäosaston organisaatiossa; *Tanner, Juhani*, Suomen juuston viennistä viime vuosina; *Tiusanen, E.*, Huolintatoimesta Suomessa; *Wasenius, Aimo*, Suomen Kumitehdas Oy autorenkaiden mainostajana; *Veikkolainen, Martti*, Myyntimiesten tukeminen myyntityössä myyntijohdon taholta; *Volmari, Leo*, Postimyyntistä; *Vuorimaa, H.*, Kaupallisten sihteerien asema ja merkitys ulkomaanedustuksessamme; *Yrjölä, Seija*, Miten saadaan vientiyhteyksiä ulkomaille.

Professori *A. J. Alton*, Associate Professor of Marketing, School of Business Administration, Miami University, Oxford, Ohio (markkinointiopin apulaisprofessori Miamin Yliopistossa Ohion osavaltiossa Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa) on toiminut Fulbright-luennoitsijana Kauppakorkeakoulussa ja Svenska Handelshögskolanissa. Lukuvuoden aikana hän on luennoinut markkinoinnin peruskysymyksistä II:n ja III:n vuosikurssin oppilaille. Lisäksi hän on johtanut markkinointiaiheisia case-harjoituksia, jotka on tarkoitettu etupäässä kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa opiskeleville.

Lehtori *KTL, Arvo Puukari* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 v.t. syyslukukaudella liikeorganisaatioista ja 2 v.t. kevätlukukaudella liikkeen hoidosta. Pohjoismaiden Yhdyspankki on järjestänyt pankkiopin luentosarjan sekä tutustumisen pank-

kitoimintaan pienissä opintoryhmissä. Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto on järjestänyt luentosarjan liikkeen vakuutuksista. Opetuslokuvina on esitetty Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön sarjoja ja eri liikkeistä lainattuja elokuvia.

Dosentti *Kullervo Rainio* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II ja III vuosikurssilla 2 v.t. sosiaalipsykologiaa, erityisesti johtajuuden problematiikkaa, sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville 2 v.t. yksilöpsykologiaa työelämään liittyvin sovellutuksin.

D.B.A., KTK *Meeri Saarsalmi* on luennoinut kirjeenvaihtajan tutkintoa varten opiskeleville I vuosikurssilla 3 v.t. syyslukukaudella kauppaoppia ja 3 v.t. kevätlukukaudella liikkeenhoito-oppia. Lisäksi pitänyt proseminariharjoituksia 15. 11. 59 alkaen ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 3 v.t. ja kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 v.t.

Assistentti KTM *Martti Särkisilta* on avustanut professori *Huugo Ranista* professori *Mika Kaskimiehen* viran hoidossa luennoimalla ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. kevätlukukaudella markkinoinnin perusteita ja tekniikkaa koskevista kysymyksistä sekä samasta aiheesta vt. lehtori KTM *Leo Ahlstedtin* sijaisena 1 v.t. kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla syyslukukauden aikana.

KTM *Risto Tuominen* on luennoinut kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville syyslukukaudella 1 v.t. liiketaloudellista organisaatio-oppia. Hän on johtanut syys- ja kevätlukukaudella pro seminaariharjoituksia Hän on johtanut syys- ja kevätlukukaudella proseminariharjoituksia II vuosikurssilla kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville 2 v.t. ja III vuosikurssilla ekonomin tutkintoa suorittaville 2 v.t. sekä seminaariharjoituksia syyslukukaudella III vuosikurssilla ekonomin tutkintoa suorittaville 2 v.t. Viimeksi mainituissa harjoituksissa ovat oppilaat pitäneet seuraavat esitelmät:

Hagman, Pekka, Näkökohtia organisaatioperiaatteista; *Leivo, Pentti*, Hyvän johtajan ominaisuuksista; *Myllynen, Pertti*, Druckerin esittämistä alijohtajien asemaa koskevista ajatuksista; *Palermaa, Aleks*i, Tehtävän jako erään suuren hotelliyrityksen organisaatiossa; *Pirinen, Reino*, Yrityksen tavoitteista; *Sammalkorpi, Jorma*, Toimintujohtajan tehtävistä; *Sohlberg, Anja*, Työhönottohaastattelu, eräs keskitetyn työhön-oton apukeino uutta työvoimaa otettaessa; *Tuomela, Marja-Liisa*, Henkilökunnan siirroista ja eräistä niihin liittyvistä toimenpiteistä; *Viherä, Pekka*, Markkinoinnin pää- ja aputehtävistä teollisuusyrityksen organisaatiossa; *Vuorisara, Tauno*, Kannusteet ja pakotteet johtamisen välineinä.

Vt. assistentti KTM *Jukka Viheraari* on luennoinut kevätlukukaudella kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 3 v.t. yrityksen henkilökysymyksistä.

Yleinen liiketaloustiede.

Professori *Henrik Virkkunen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 v.t. johdatusta teoreettiseen ja sovellettuun liiketaloustieteeseen (peruskäsitteet, tuotot ja kustannukset, menekki, tuotannon tekijäin ostot, parametriteoriaa, rahoitus, organisaatio).

Myynti- ja mainosoppi.

Lehtori *Arvo Puukari* on luennoinut ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoja suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. syyslukukaudella mainonnan perusteista ja 2 v.t. kevätlukukaudella mainonnan toteuttamisesta sekä III vuosikurssilla 2 v.t. syyslukukaudella markkinoinnin menetelmistä ja 2 v.t. kevätlukukaudella markkinoinnin suorittamisesta. III vuosikurssin kaksi harjoitustuntia viikoittain on käytetty opintokäynteihin. Lehtori *Puukarin* virkavapauden aikana maaliskuuhuhtikuussa on ainetta luennoinut myyntipäällikkö, ekonomi *Veikko Korhonen*. Markkinatutkimuksesta on luennoinut FM *Tauno Helleuo*.

Kauppaoikeus.

Professori *Kalle Kauppi*, joka rehtorina oli muulta osalta, eräitä tutkintokuulusteluja lukuunottamatta, vapautettu professorinvirkaansa kuuluvasta opetusvelvollisuudesta, on assistentti *Lauri Drockilan* avustamana johtanut syyslukukaudella 2 v.t. ekonomin tutkintoa suorittavien seminaariharjoituksia III vuosikurssilla. Oppilaat ovat pitäneet seuraavat esitelmät:

Kivistö, Mikko, Missä tapauksissa ja millä edellytyksillä osakeyhtiö ja yksityinen osakkeenomistaja ovat oikeutetut osakkeiden lunastukseen; *Sairanen, Yrjö*, Osakepääoman koskemattomuus; *Nissinen, Olli-Pekka*, Tavaramerkin rekisteröimisen edellytykset; *Tikka, Ulla*, Tavaramerkin haltijan oikeuden sisällys ja oikeussuoja; *Puusaari, Pauli*, Sekaannusta aiheuttava yhtäläisyys kahden tavaramerkin sekä toiminimen ja tavaramerkin välillä; *Sarén, Heikki*, Keksinnön käsite patenttioikeudessa; *Mäkinen, Hilikka*, Vilpillisestä mainonnasta; *Ryhänen, A. J.*, Kustannussopimuksen erikoisluonne ja tekijän velvollisuudet sen puitteissa; *Akela, Kaija*, Yksinoikeus teoksen mukaamiseen, levittämiseen ja julkiseen esittämiseen.

Vt. professori, dosentti *K. A. Telaranta* on sekä syys- että kevätlukukaudella luennoinut kauppaoikeutta ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 v.t. ja III vuosikurssilla 2 v.t. sekä johtanut ekonomin tutkintoa suorittavien seminaariharjoituksia kauppaoikeudessa 2 v.t. syys- ja kevätlukukaudella. Oppilaat ovat laatineet seuraavat esitelmät:

Aukia, Sampo, Shekin asettajan oikeudellinen asema; *Autio, Helena*, Henkivakuutuskirja; *Bister, Pertti*, Konossementti; *Hakaluoto Kirsti*, Sopimus, joka on aikaansaatu vääriä tietoja antamalla; *Holopainen, Marja*, Osakekirja; *Huhdanmäki, Antti*, Määrämuotoiset sopimukset; *Hämäläinen, Pentti*, Vekselitakausta; *Junnikkala, Marja-Terttu*, Varrantti; *Kaihari, Jarmo*, Kohtuuton ehto sopimuksessa; *Kaitala, Marjaleena*, Vekselin hyväksyminen; *Kauppara, Hannu*, Sopimukset, joiden sisältö on oikeudenvastainen; *Kolamo, Eero*, Oikeuskelpoisuudesta; *Kolehmainen, Esa*, Shekin käsite ja oikeudellinen luonne; *Kolkka, Seppo*, Oikeustoimi- ja deliktikelpoisuus; *Komsi, Anna-Maija*, Shekin haltijan oikeudet ja *Vilanti, Kaarlo*, Luonnolliset vähennykset yhtiöiden verotuksessa tulo- ja omaisuusverolain mukaan.

LaT *Pertti Muukkonen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 3 v.t. kauppaoikeutta ja johtanut kauppaoikeuden seminaariharjoituksia syys- ja kevätlukukaudella 4 v.t. Oppilaat ovat pitäneet niissä seuraavat esitelmät:

Hiltunen, Jukka, Kommandiittiyhtiön purkaminen; *Hiltunen, Marja-Liisa*, Näkökohtia remburssista; *Häggman, Juha*, Kehumisesta takuuseen; *Järvinen, Eila*, Milloin tavarassa on esineellinen virhe; *Kaarla, Juha*, Kiinteistönkaupan tarjous; *Kaskela, Aarno*, Vilpillistä kilpailua koskeva yleislauseke; *Katajavuori, Jouko*, Harkintatarkoitus; *Lahtinen, Arja*, Avoimen yhtiön perustaminen; *Laitinen, K. Marjatta*, Kiinteistönkaupan esisopimus; *Larmola, Eero*, Kiinteistönkaupan valtuutus; *Lehikoinen, Aarto*, Kiinteistönkaupan moite; *Lehti, Esko*, Avoimen yhtiön edustamisesta; *Lehtinen, Mauri*, Kiinteistönkaupan lainhuudatuksen alkamisajasta; *Lehtola, Timo*, Varaston arvostukseen liittyviä kysymyksiä; *Lindewall, Hilka*, Käärevelkakirja ja pantti-velkakirja; *Lukka, Sylvi*, Kiinteistönkaupan muoto; *Mansnéus, Ulla*, Lainhuudatusvelvollisuuden laiminlyöminen; *Muttonen, Jyri*, Eronneen osakkaan vastuu avoimen yhtiön veloista; *Männistö, Pertti*, Maksamattoman kauppahinnan etuoikeus; *Nikkilä, Markku*, Osakeyhtiön toimitusjohtajan toimivallasta; *Paju, Marjatta*, Osakeyhtiön vararahastot; *Penttinen, Aino*, Tavarain virhe ja hinnanalennuskanne; *Saario, Seppo*, Osakasoikeus osakeyhtiössä; *Sandqvist, Juha*, Kauppakirjan sisältö kiinteistönkaupassa; *Sihvo, Leena*, Osakkeenomistajan lunastusoikeudesta osakeyhtiössä; *Sarvilinna, Heli*, Osakeyhtiön perustamissopimus; *Sippolainen, Heikki*, Määräalan kaupasta; *Sivonen, Unto*, Osakeyhtiön osakkeiden luovutus; *Smolander, Antti*, Osakkeiden merkintä osakeyhtiötä perustettaessa; *Suomalainen, Sirpa*, Osakeyhtiön osakkeen rekisteröiminen; *Suonperä, Vesa*, Osakeyhtiön perustaminen kaupparekisterimerkintöjä silmälläpitäen; *Särkilähti, Pauli*, Osakeyhtiön nimessä ennen rekisteröimistä päätetyt oikeustoimet; *Tikanoja, Toivo*, Osakeyhtiön oikeudesta lunastaa omia osakkeitaan; *Urmes, Heikki*, Yhtiöosuuden siirtyminen avoimessa yhtiössä; *Vanhanen, Juha*, Kiinteistönkaupan ehdoista; *Virtanen, Esa*, Satunnaisen myyntivoiton verotuksesta; *Volotinen, Esko*, Kilpailukielltoa koskeva sopimus.

LaT *Aimo O. Aaltonen* on luennoinut I vuosikurssilla kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville 4 v.t. esikurssin ja pitänyt kertaus- ja loppukuulustelun sekä 2 lakikirjatenttiä.

Talousmatematiikka.

Professori *Ensio Kivikoski* on tuntiopettajana luennoinut kumpanakin lukukautena ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla

3 v.t. differentiaali- ja integraalilaskentaa kiinnittäen erityisesti huomiota yksinkertaisiin taloudellisiin sovellutuksiin. Oppilaiden suoritettaviksi on viikoittain annettu luentoihin liittyviä kotitehtäviä, jotka luennoitsija on tarkastanut ja korjannut.

Apulaisprofessori FT *Sakari Mattila* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 3 v.t. finanssi- ja vakuutusmatematiikkaa. Luentoihin on liittynyt laskuharjoituksia, jotka assistentti, FL *Jouko Manninen* on tarkastanut.

FL *Jouko Manninen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 v.t. kauppamatematiikkaa. Luentoihin on liittynyt laskuharjoituksia ja kertauskokeita sekä koe laskuviivaimen käytössä.

Tilastotiede.

Apulaisprofessori *Sakari Mattila* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. johdatusta tilastotieteeseen sekä III vuosikurssilla 4 v.t. tilastotieteen keskeisistä menetelmistä ja niiden sovellutuksista. Kumpaankin luentosarjaan on liittynyt harjoituksia 1 v.t. ja kertauskokeita. II vuosikurssin harjoitukset on pidetty kahdessa ryhmässä.

Talousmaantiede.

Professori *Kaarlo Hildén* on luennoinut I vuosikurssilla syyslukukaudella talouselämän fyysillismaantieteellisistä perusteista 2 v.t. ja kevätlukukaudella talouselämän antropogeografisista perusteista 2 v.t., II vuosikurssilla syyslukukaudella Suomen luonnonvaroista ja niihin pohjautuvasta talouselämästä 2 v.t. ja kevätlukukaudella yleistä tuotanto- ja liikennemaantiedettä 2 v.t.

Prof. *Hildénin* johtamissa seminaariharjoituksissa (syyslukukaudella yksi ryhmä, kevätlukukaudella kaksi ryhmää) on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Syyslukukaudella 1959: *Heliö, Reijo*, Valtion rautateiden sähköistämissuunnitelma; *Heikkilä, Jan*, Suomen laivanrakennusteollisuudesta; *Ilmivalta, Pauli*, Heinolan faneritehtaasta ja sen toiminnasta; *Jusula, Timo*, Pääpiirteitä kauppamerenkulun työskentelystä; *Kaukinen, Risto*, Välimeren maat citrus-hedelmien viljelijöinä ja viejinä; *Kotari, Martti*, Oy. Wilh. Schauman Ab:n Jyväskylän tehtaait; *Leino, Eevi-Inkeri*, Suomen kanavat; *Louhio, Lea*, Artesinen vesi Australian vesitaloudessa; *Nissinen, Olli-Pekka*, Maailman oliiviöljyteollisuudesta; *Reiman, Jaakko*, Imatra teollisuuskeskuksena.

Kevätlukukaudella 1960: *Ahva, Seppo J.*, Kuopion kuitulevyteollisuus; *Aho, Atso*, Rautarikasteen kuljetus Kolarin kaivosalueelta; *Haapala, Panu*, Suomen poronhoidosta; *Hedberg, Marja-Liisa*, Portugali ja sen kauppavaihto Suomen kanssa; *Hietasalo, Liisa*, Mäntyluodon satama; *Hirvelä, Seppo*, Otanmäen kaivos; *Kaarla, Juha*, Osuustukkukaupan rautaosaston metallilevyjen tuonti vv. 1955—58; *Kaarnakorpi, Erkki*, Säähavainnot; *Keskinen, Erkki*, Gottlannin luonnon ja elinkeinoelämän tarkastelua; *Kettunen, Pertti*, Mänttä teollisuuskeskuksena; *Kinnunen, Liisa*, Bilbaon rauta; *Oksanen, Heikki*, Lentoliikenne; *Peltomäki, Martti*, Jalasjärven mahdollisuuksista suunnitellun turvevoimalaitoksen sijoituspaikkana; *Penttilä, Markku*, Kar-Air Oy.; *Peurakoski, Sirkka-Liisa*, Imatran Voima-Osakeyhtiö; *Ruoho, Eira*, Kotimaisen soke-rintuotannon kehitys ja sen osuus sokerin kokonaiskulutuksessa; *Ryhänen, Ritva*, Enso-Gutzeit Osakeyhtiön Kaukopään tehtaat; *Saarinen, Raimo*, Oy. Fiskars Ab:n Ferrarian tehtaat Jokioisissa; *Saaristo, Matti*, Mannesmann Aktiengesellschaft; *Seppänen, Reijo*, Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiön Kaipolan sanomalehtipaperitehdas; *Siltala, Leo*, Argentiina Suomen kauppatuttavana; *Vallittu, Olavi*, Suomen merenmittaus ja sen merkitys kaupamerenkulullemme.

Apulaisprofessori FT *Stig Jaatinen* on luennoinut ekonomin tutkimusta suorittaville III vuosikurssilla syyslukukaudella 2 v.t. kartografiasta esityksistä, kaupunkimaantieteestä ja vaikutusalueista sekä kevätlukukaudella 2 v.t. maankäytöstä, teollisuuden sijaintitekijöistä ja globaalista väestömaantieteestä. Johtanut syys- ja kevätlukukaudella kartografisia harjoituksia.

Apulaisprof. *Jaatisen* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Syyslukukaudella: *Arvola, Seppo*, Siemensin myyntialue; *Hakuli, Erkki*, Bensiinin ja öljyn tuonti ja jakelu Suomessa; *Helko, Jaakko*, Myllykosken paperitehtaan kipsilevytuotanto; *Kalliomäki, Kaste-Helmi*, Euroopan hiili- ja teräsyhtymä; *Katvisto, Ritva*, Suomen taloudellisista aluejaoista; *Laakso, Eino*, Arabian tehtaan sijainti hankintojen ja myynnin valossa; *Laakso, Erkki*, Helsingin liikennelaitos; *Lausila, Timo*, Suomen kauppalaivasto; *Mansikka, Marja-Terttu*, Pohjois-Suomen hyödylliset mineraalit; *Pritsi, Mirja*, Suomen lasiteollisuus; *Pöllänen, Valto*, Suomen kalkkiteollisuus; *Rahkola, Eeva-Liisa*, Suomen Sokeri OY; *Siitari, Irmeli*, Suomen rautatiet ja niiden sähköistäminen; *Sumanen, Paavo*, Suomen sähkökoteollisuus; *Tanner, Juhani*, Suomen juustontuotanto ja vienti; *Tiusanen, Risto*, Kouvolan teollisuus; *Tonttila, Oili*, Suomen rikki- ja superfosfaattiteollisuus; *Vilo, Pasi*, Huolintakeskus.

Kevätlukukaudella: *Koponen, Viljo*, Suomessa suoritettu metsä- ja suo-ojitus; *Koskela, Heikki*, Kemi puunjalostusteollisuuden keskuksena; *Kulanko, P. Juhani*, Helsingin veden saanti ja jakelu; *Lindell, Timo*, Tampereen kaupungin ja lähiympäristön liikennekysymyksiä; *Manninen, Uolevi*, Parin pääkaupunkilehden levikki-alueet; *Muttamäki, Eero*, Esso OY:n bensiinin ja polttoöljyn jakeluverkko; *Mäkeläinen, Lauri*, Jyväskylän seudun teollisuus; *Mäki, Juhani*, Yksityisten harjoittama linja-autoliikenne Helsingin alueella; *Narvo, Osmo*, Hämeenlinnan talousalue; *Smolander, Antti*, Fennoskandian pohjoiskalotin liikenne; *Soini, Helvi*, Toijala liikennekeskuksena; *Takala, Pekka*, Suomen autokanta ja sen alueelliset piirteet; *Vaalto, Rauni*, Nokian

kauppalan toiminnalliset alueet; *Wahlroos, Juhani*, Helsingin teollisuusalueet; *Wathén, Jaakko*, Graafinen teollisuus Suomessa ja sen sijainti Helsingissä; *Vila, Orko*, Radio- ja televisiovastaanottimien levinneisyydestä Suomessa.

FL *Ritva Ruotsalon* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Koskinen, Sirkka, Uuden-Seelannin talouselämä; *Kurki, K. V. T.*, Huonekalujen vienti; *Luoto, Lea*, Suomen matkailuliikenteestä ja sen kehityksestä; *Mikkonen, A. J.*, Vaajakoski teollisuuskeskuksena ja puunjalosteiden viejänä; *Palo, E. T.*, Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiö; *Pikkanen, Y. J.*, Yhtyneet paperitehtaat Osakeyhtiö, Simpele; *Rinne, J. J.*, Suomen maa- ja vesiliikenteestä; *Sarparanta, Tuula*, Poronhoito ja poronhoitoalueet; *Sohlberg, Anja*, Suomen siirtolaisuudesta; *Waris, Pentti*, Lääketehtäas Oy Star Ab.

Taloushistoria.

Dosentti, professori *Aulis J. Alasen* ollessa vapautettuna luennoimisvelvollisuudesta on FM *Mikko Mikkeli* luennoinut syyslukukaudella ja FT *Kustaa Hautala* kevätlukukaudella ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. yleistä taloushistoriaa ja III vuosikurssilla 2 v.t. Suomen taloushistoriaa.

Valtio- ja yhteiskuntaoppi.

Dosentti, professori *Tuttu Tarkiainen* on luennoinut ekonomin tutkintoa opiskeleville syys- ja kevätlukukaudella 2 v.t. poliittisten teorioiden kehityksestä uudella ajalla.

Kemia ja tavaraoppi.

Professori *Pekka Heinänen* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. orgaanista tavaraoppia, III vuosikurssilla 3 v.t. eräitä orgaanisen tavaraopin kohtia, piyyhdisteitten ja metallien kemiaa ja tavaraoppia.

Lehtori FM *Jukka Jutila* on luennoinut ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 v.t. syyslukukaudella epämetallien kemian perusteita ja 3 v.t. kevätlukukaudella orgaanisen kemian alkeita ja valittuja kohtia orgaanisesta tavaraopista.

Kemian ja tavaraopin harjoitustöissä on I vuosikurssilla työskennelty kevätlukukaudella a) esikurssia varten 5 ryhmässä 2 v.t. noin 8 viikon

ajan, jolloin on alustavien harjoitustöiden jälkeen tehty 2 kvalitatiivista ja 2 kvantitatiivista kemiallista analyysiä sekä 6 tavaraopillista harjoitus-tehtävää; sekä b) pitkää ja lyhyttä oppijaksoa varten 1 ryhmässä 2 v.t., jolloin työt ovat käsittäneet alustavia harjoituksia sekä 8 kvalitatiivista ja 5 kvantitatiivista kemiallista analyysiä.

Tavaraopin harjoitustöissä on II vuosikurssilla työskennelty syys- ja kevätlukukaudella 3 ryhmässä 3 v.t. ja III vuosikurssilla syysluku- kaudella 2 ryhmässä 3 v.t. Kurssista riippuen on suoritettu erilaisia kemiallisia, fysikaalisia ja tavaraopillisia määrittäyksiä, jotka ovat koske- neet kauppatavaroiden alkuperän selvittämistä, laadun arvostelua, säi- lyttämistä yms. Tutkimuskohteina ovat olleet mm. tärkeimmät elin- tarvikkeet, puulajit, tekstiiliteollisuuden raaka-aineet ja tuotteet, pa- periteollisuuden tuotteet, bentsiini ja voiteluöljyt. Harjoitustöitä ovat ohjanneet prof. *Heinänen*, leht. *Jutila* ja laboratoriomestari *Yrjö Kai- nulainen*.

31. 10. 1952 tehdyn sopimuksen mukaisesti Svenska Handelshög- skolan'in kemian ja tavaraopin opiskelijat ovat suorittaneet laboratorio- harjoituksensa Kauppakorkeakoulussa.

Prof. *Heinäsen* ja leht. *Jutilan* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Armila, P. V., Turve ja sen merkitys energianlähteenä; *Arvola, I. T.*, Kamera ja sen osat; *Barannik, Y.*, Tavarahan pilaantumisesta sekä tämän ehkäisemisestä merikul- jetuksissa; *Bister, P.*, Kotimaisista viineistä; *Bjårs, Å. O.*, Karboksimeetyliselluloosa; *Blinnikka, Helga*, Siemen- ja hedelmämausteet; *Eväsoja, E.*, Suomalainen pienoiskivää- rin patruuna; *Hakala, T.*, Sooda; *Harima, Raili*, Tuoreet hedelmät; *Heikkinen, P. T.*, Värifilmeistä; *Hämäläinen, P.*, Lapikasnahan valmistus; *Ivako, A.*, Kupari ja sen lejeeringit tullitariffissa; *Kaurola, K.*, Vaahtokumi; *Kolari, M.*, Polttoöljyt; *Kopra, M. Y. K.*, Rayonsillan valmistus; *Kulanko, P. J.*, Ikkunalasi; *Kuusela, J.*, Yksiväriset ilmoitus- ja mainoskuvalaatat; *Laaksonen, M.*, Valokaasu; *Leino, Maija-Liisa*, Unetto- muus ja unilääkkeet; *Mononen, V.*, Maitojauheen valmistus Spray-menetelmällä; *Mutka, R. K.*, Bitumeista ja niiden käytöstä; *Mäkelä, Maija-Liisa*, Puuvillakankaan viimeiste- lystä ja markkinoinnista; *Niemelä, O.*, Vahvavirtajohtimien ja -kaapelin valmistuk- sesta; *Norrberg, Mirja*, Keramiikan koristelu; *Numminen, V. J.*, Kuumalaakeri- ja yleisrasvoista; *Palermmaa, A.*, Jalokivistä; *Paulin, M. A. A.*, Koivuvanerin valmistus; *Piipari, S.*, Voimakartongista; *Porkka, J. V.*, Bensiinin kaupallinen tutkiminen; *Pulk- kinen, Seija*, Huumausaineista; *Repo, M.*, Kestomakkarasta; *Sitkanen, P.*, Täys- ja puolisäilykkeet; *Sokka, Mirja*, Synteettisistä pesuaineista; *Suojanen, Irma*, Muovien käyttö pakkausaineena; *Suutarinen, V. P.*, Muuritiili; *Tarvainen, R. S.*, Lastulevy; *Tikka, Ulla*, Kosmeettiset voiteet; *Torri, E.*, Pergamiinipaperi; *Turpeinen, J.*, Autojen voiteluöljyistä; *Waris, P.*, Antibioottiset aineet.

Konttorityöt ja -tekniikka.

KTM *Kyösti Pulkkinen* on luennoinut kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 v.t. konttoritekniikkaa. Luentojen lisäksi on ollut tutustumista konttorikoneisiin ja -välineisiin sekä perehtymistä niiden käyttöön alan erikoisliikkeiden suorittamissa esittelyissä Kauppakorkeakoulussa. Tutustuttu käynnein Posti- ja lennätinlaitoksen kaukokirjoitinkeskukseen ja ajanmukaiseen konttoriin.

Kotimaiset kielet.

Suomen kieli

Opetuksessa käytetyt oppikirjat: *Jarl Louhija—Lauri Jalovaara*, Miten hyvä kauppakirje syntyy sekä Suomalaisen kauppakirjeenvaihdon harjoitustehtäviä; *E. A. Saarimaa*, Kielen opas; *Paavo Ravila*, Johdatus kielihistoriaan.

Lehtori FT *Larl Jouhija* on esittänyt suomen kieltä ja suomenkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 4 esikurssin ryhmälle 2 v.t. syyslukukaudella; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 lyhyen oppijakson ryhmälle 2 v.t. sekä II vuosikurssilla 3 lyhyen oppijakson ryhmälle 2 v.t.

Ruotsin kieli

Opetuksessa käytetyt oppikirjat: *L. Pelkonen—Karin ja Eino Miettinen*, Ruotsin kielioppi; *R. Hollmerus*, Svensk rättskrivningslära; *Skrivregler, Skrifter utgivna av Nämnden för svensk språkvård*; *H. Bergroth*, Högsvenska; *J. Palmér*, Språkutveckling och språkvård; *J. Louhija—M. Sevelius—A. Nenonen*, Affärsbrevet av i dag; *J. Louhija*, Ruotsin kauppakirjeenvaihdon harjoitustehtäviä; *H. Elghammar*, Sekreterarhandboken; *J. Louhija—M. Sevelius*, Ruotsia kaupanharjoittajille; *O. Jonasson*, Ekonomisk geografi med varukännekedom; *J. Louhija—M. Sevelius*, Utdrag ur svensk skönlitteratur; *Hj. Bergman*, Markurells i Wadköping sekä *Swedenhjelm*s; *Widegren*, Betalas den sista.

Lehtori FT *Jarl Louhija* on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 5 v.t. syyslukukaudella ja 3 pitkän oppijakson ryhmälle 5 v.t. kevätlukukaudella.

Lehtori FM *Martin Sevelius* on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 1 lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t.; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 3 pitkän oppijakson ryhmälle 5 v.t.

FM *Marja Brander* on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t.

Lehtori FM *Martta Homi* on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 3 lyhyen oppijakson ryhmälle yhteensä 9 v.t.

FM *Börje Mårtenson* on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 1 lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t.

FL *Aarre Nenonen* on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 pitkän oppijakson ryhmälle yhteensä 9 v.t.

Lehtori FM *Gunnar Nyberg* on esittänyt ruotsin kieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssin kahdelle lyhyen oppijakson ryhmälle yhteensä 6 v.t. syys- ja 6 v.t. kevätlukukaudella.

Vieraat kielet.

Englannin kieli

Opetuksessa käytetyt oppikirjat: *Eckersley—Kaufmann*: A Commercial Course for Foreign Students; *Rantavaara—Penttilä*: A Guide to English Business Correspondence (harjoituskirjoineen); *Erämetsä—Carter*, A Course in Spoken English (magnetofoni apuna); The Economist-lehden yksi numero; *Allen, W. S.*, The Living English Structure, sekä keskeisiä kieliopin kysymyksiä monistettujen harjoituslausien tukemana; *Buck, C. E.*, The Business Letter-Writer's Manual.

Lehtori FT *Irma Rantavaara* on esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t.; III vuosikurssin yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t.; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssin yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t.; III vuosikurssin yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 4 v.t.

Lehtori FT *Erkki Penttilä* on esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssin yhdelle ryhmälle 2 v.t.; II vuosikurssin yhdelle ryhmälle 2 v.t.; I vuosikurssin yhdelle ryhmälle 3 v.t.; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville III vuosikurssin yhdelle ryhmälle 4 v.t.; II vuosikurssin yhdelle ryhmälle 3 v.t. ja I vuosikurssin yhdelle ryhmälle 3 v.t.; yhteensä 17 viikkotuntia.

Lehtori FT *Erik Erämetsä* on esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla yhdelle ryhmälle 3 v.t.; II vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle yht. 2 v.t.; III vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle yht. 2 v.t.; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla yhdelle ryhmälle yht. 3 v.t.; II vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle yht. 3 v.t.; III vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle yht. 4 v.t.

Lehtori *Philip Binham*, M.A., on esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. ja 2 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t.; II vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. sekä III vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. ja 1 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t.; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t.; II vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. sekä III vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t.

Lehtori *Binhamin* johtamissa seminaariharjoituksissa, joissa osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän, on käsitelty aiheita »Aspects of cultural life in Britain and the USA.»

FM *Sirkka-Liisa Norko-Turja* on esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssin yhdelle ryhmälle 3 v.t. sekä II vuosikurssin yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t. sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla yhdelle ryhmälle 3 v.t., II vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. ja III vuosikurssilla yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 4 v.t.

FM *Laila Nurminen* on esittänyt englannin kieltä ja kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla kahdelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t. syys- ja 2 v.t. kevätlukukaudella, yhdelle ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittavalle I vuosikurssin yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. syys- ja 3 v.t. kevätlukukaudella.

FM *Elsa Vuorinen* on esittänyt englannin kieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 1 lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t. ja I vuosikurssilla 1 ryhmälle 3 v.t.

Mr. *John Atkinson* B.A. on esittänyt englannin kieltä ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssin neljälle ryhmälle 1 v.t. sekä III vuosikurssin kahdelle ryhmälle 1 v.t.; lisäksi kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssin kahdelle ryhmälle 1 v.t., II vuosikurssin kolmelle ryhmälle 1 v.t. sekä III vuosikurssin kahdelle ryhmälle 1 v.t.

Espanjan kieli.

Käytetyt oppikirjat: *Vierikko*, Espanjan kielioppi; *Rafael Seco*, Manual de gramática española tai vaihtoehtoisesti osia teoksesta *Andrés Bello & Rufino Cuervo*, Gramática de la Lengua Castellana; *Vierikko*, Espanjan oppikirja; *Vierikko*, Correspondencia comercial española harjoitustehtävineen; *Gorosch—Stedt—Cereceda*, Spansk handelskorrespondens; talouselämään liittyviä tekstejä teoksesta *Así es Finlandia*; (*Linguaphone español de Hispanoamérica*).

Lehtori *Erkki Vierikko* on esittänyt espanjan kieltä ja espanjankielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 1 pitkän ja lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t., II vuosikurssilla 1 pitkän ja lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t., III vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle (yhdessä vast. kirjeenvaihtajaryhmän kanssa) 4 v.t.; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 1 pitkän ja lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t., II vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 4 v.t. sekä III vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 4 v.t. sekä samalle ryhmälle 1 v.t. Espanjan kulttuurihistoriaa; lisäksi samalla vuosikurssilla on esitetty 1 lyhyen oppijakson ryhmälle espanjankielistä kauppakirjeenvaihtoa 2 v.t.

FM *Jukka Peitso* on esittänyt espanjan kieltä ja espanjankielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 1 lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t.

Portugalin kieli.

Käytetyt oppikirjat: *Jukka Peitso*, Portugalinkielen alkeiskurssi (moniste); *Linguaphone*levy 1—12. Kauppakirjeitä (moniste).

FM *Jukka Peitso* on pitänyt portugalin kielen alkeiskurssin sekä ekonomin että kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville 3 v.t.

Ranskan kieli.

Opetuksessa käytetyt oppikirjat: I vk. pitkä: *Florilège de textes commerciaux*. II vk. pitkä: *Nurmela*, Manuel de français commercial; *A. France*, La rôtisserie de la Reine Pédauque. III vk. pitkä: luentosarja Ranskan sivistys- ja kirjallisuushistoriassa sekä fonetiikassa, käännetty taloudellista tekstiä opettajan johdolla suomesta ranskaan, pidetty viisi seminaariesitelmää. Lyhyt oppijakso: I vk. *Sohlberg*, Ranskan kielioppi; *Linguaphone*kurssi ja -oppikirja. II vk. *Linguaphone*kurssi ja -oppikirja, *Nurmela*, Manuel, etc. III vk. *Florilège de textes commerciaux*, *Nurmela*, Manuel, etc.

Lehtori FT, dosentti *Reino Hakamies*, on esittänyt ranskan kieltä ja ranskankielistä kauppakirjeenvaihtoa I, II ja III vuosikurssin ekonomin tutkinnon pitkän oppijakson suorittajille 3 v.t., kirjeenvaihtajan

tutkinnon suorittajille yllämainittujen tuntien lisäksi, joilla kirjeenvaihtajat ovat olleet läsnä, I ja II vuosikurssille 1 v.t., III vuosikurssille 2 v.t.

FK *Jarmo Anttila* on esittänyt ranskan kieltä ja ranskankielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 1 lyhyen oppijakson ryhmälle 2 v.t. Hoitanut FT *Hakamiehen* viransijaisuutta 21. 1.—29. 2. 60.

FM *Sirkka-Liisa Kareoja* on esittänyt ranskan kieltä ja ranskankielistä kirjeenvaihtoa ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t. ja II vuosikurssilla 2 lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t.

Saksan kieli.

Opetuksessa käytetyt oppikirjat: *Jakobsson—Öhman*, Saksan kielioppi; *Katara—Schirmer*, Lehrbuch des deutschen Handelsbriefwechsels; *Sulonen*, Saksan kauppakirjeenvaihdon alkeisharjoituksia; *Teräs*, Saksan kauppakirjeenvaihdon harjoitustehtäviä; *v. Willebrand*, Der kleine Merkur ja Lebendes Deutsch; sanomalehti »Handelsblatt».

Lehtori FT *Kaj B. Lindgren* on esittänyt saksan kieltä ja saksankielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t. ja III vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 4 v.t. sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 1 pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. ja III vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 8 v.t. (aikana 1. 11.—31. 3. sijaisena 2 v.t. HuK Dietrich Assmann).

Lehtori FM *Hannu Teräs* on esittänyt saksan kieltä ja saksankielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 ryhmälle 4 v.t., II vuosikurssilla yhdelle lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t. ja kolmelle pitkän oppijakson ryhmälle 6 v.t. sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 6 v.t. ja III vuosikurssilla 1 ryhmälle 4 v.t.

Lehtori *C.-A. v. Willebrand* on esittänyt saksan kieltä ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t.; II vuosikurssilla 4 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. sekä III vuosikurssilla 4 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t.; kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 pitkän oppijakson ryhmälle 3 v.t. sekä 1 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t.; II vuosikurssilla 3 pitkän oppijakson suorittaville 1 v.t. sekä III vuosikurssilla 3 pitkän oppijakson ryhmälle 1 v.t. Seminaaria pidettiin 2 v.t.

Lehtori *v. Willebrand* luennoi kevätlukukaudella III vuosikurssin ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville 1 v.t. »Vorgeschichte und Fakten zur Gründung der Bundesrepublik Deutschland».

FM *Naimi Laine* on esittänyt saksan kieltä ja saksankielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 ryhmälle 4 v.t., II vuosikurssilla 1:lle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t., III vuosikurssilla 2:lle pitkän oppijakson ryhmälle 4 v.t. sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssin 1 ryhmälle 3 v.t., kaikkia syys- ja kevätlukukaudella.

FT *F. M. O. Nikolowski* on esittänyt saksan kieltä ekonomin tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla pitkän oppijakson 3 ryhmälle 1 v.t.

Venäjän kieli.

Opetuksessa käytetyt oppikirjat: *H. J. Viherjuuri*, Käytännöllinen nykyvenäjän oppikirja; *G. Sterner—Petersen & G. N. Kulikovskij*, Modern rysk handelskorrespondens; *L. V. Kopjetskij*, Russkaja kommertsjeskaja korrespondentsija; *H. J. Viherjuuri*, Helppoa venäjää; *T.-E. Eriksson*, Fonoruss.

Vt. lehtori *A. E. Lyytinen* on esittänyt venäjän kieltä ja venäjänkielistä kauppakirjeenvaihtoa ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 1 ryhmälle 3 v.t.; ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 1 ryhmälle 4 v.t., ekonomin tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 1 ryhmälle 3 v.t.

Pikakirjoitus.

Lehtori FM *Outeri Kallioniemi* on esittänyt suomalaista pikakirjoitusta kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 2 v.t., II vuosikurssilla 2 v.t. ja III vuosikurssilla 3 v.t. sekä ekonomin tutkintoa suorittaville II vuosikurssilla 3 v.t. ja III vuosikurssilla 2 v.t.; ruotsalaista pikakirjoitusta kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville III vuosikurssilla 1 v.t.

Konekirjoitus.

Rouva *Ruth Hangasjärvi* on ohjannut konekirjoitusharjoituksia 10-sormijärjestelmän mukaan kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville I vuosikurssilla 3 v.t. kutakin ryhmää kohti, minkä lisäksi II vuosikurssilla on ollut joka toinen viikko harjoituskoe. III vuosikurssille on järjestetty kokeita sopimuksen mukaan.

C. LIIKKEENJOHDOLLINEN TÄYDENNYSKOULUTUS

Liikkeenjohdollinen täydennyskoulutuskurssi järjestettiin myös kuluneena lukuvuotena Kauppakorkeakoulun, Svenska Handelshögskolanin, Teknillisen Korkeakoulun ja Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön toimesta. Kurssit järjestäneen toimikunnan puheenjohtajana ja kurssien johtajana toimi professori *Henrik Virkkunen*.

Seitsemän viikon pituinen kurssi oli jaettu kolmeen jaksoon. Kursseille osallistui 19 käytännön liike-elämässä johtajakokemusta saanutta henkilöä, joilla useimmilla oli jokin akateeminen loppututkinto takanaan. Kurssien tavoitteena on:

- osanottajien ohjaaminen liikkeenjohdolliseen ajatteluun ja pulmien käsittelyyn yrityksen kokonaisuuden kannalta,
- osanottajien johtamismenetelmien tuntemuksen lisääminen,
- yrityksen toiminnan eri osien ja näiden yhteistoiminnan selvittäminen osanottajille,
- yrityksen ulkopuolisten taloudellisten ja sosiaalisten tekijöiden merkityksen selvittäminen sekä näiden tekijöiden tarkastelu yrityksen johtamisen kannalta.

Opetusohjelma sisälsi jaksojen puitteissa seuraavat osat:

I jakso

1. osa — Liikkeenjohdon tehtävät ja yrityksen tavoitteet.
2. osa — Yrityksen organisaatio.

II jakso

3. osa — Taloudellinen suunnittelu ja valvonta.
4. osa — Tuotannon johto.
5. osa — Henkilöhallinto.

III jakso

3. osa — (jatkoa edelliseen jaksoon)
6. osa — Markkinoinnin johto.
7. osa — Yhteenvetoviikko.

Kurssien opettajina toimi kauppakorkeakoulujen opettajien lisäksi useita käytännön liike-elämän johtajia ja liikkeenjohdon asiantuntijoita.

Ford Foundationin Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiölle myöntämän apurahan turvin saatiin kurssille opettajiksi lukuvuonna 1959—60 amerikkalaiset professorit *Clarence Walton* (liikkeenjohdon tehtävät ja yrityksen toiminnan organisointi), *Emmett Wallace* (tuotannon suunnittelu ja valmistuksen johto) ja *Bertrand Canfield* (markkinoinnin johto). Saman apurahan turvin voitiin lukuvuoden aikana lähettää Yhdysvaltoihin opiskelemaan kolme suomalaista opettajaa, professori *Jaakko Honko*, dipl.ins. *Mauri Peltola* ja ekonomi *Ilmo Ahola* sekä antaa lisästipendi erikoisopintoja varten Yhdysvalloissa professori *Mika Kaskimiehelle* ja kauppat.maist. *Leo Ahlstedtille*. Kaikkiaan stipendiohjelma käsittää yhdeksän suomalaisen opettajan opintomatkan Yhdysvaltoihin ja viiden amerikkalaisen opettajan osallistumisen opetustehtäviin kursilla Suomessa lukuvuosien 1958—59, 1959—60 ja 1960—61 aikana.

Kurssi järjestetään samaan tapaan lukuvuonna 1960—1961.

IV. Kauppa korkeakoulun opettajain ja virkailijain toiminta korkeakoulun ulkopuolella.

Toiminnastaan korkeakoulun ulkopuolella, luottamustehtävistään, saamistaan huomion- ja kunnianosoituksista ja kirjallisesta tuotannostaan ovat opettajat antaneet vuosikertomusta varten seuraavat tiedot:

AALTONEN, AIMO O.:

Helsingin yliopiston kauppaoikeuden assistentti, mistä virkavapaa 1. 7. 1957, jolloin ryhtynyt hoitamaan yhtä sanotun yliopiston siviilioikeuden apulaisen virkaa.

Kauppaoikeuden dosentti Helsingin yliopistossa ja Kauppa korkeakoulussa.

Avoimia ja kommandiittiyhtiöitä sekä yksinkertaisia yhtiöitä käsittelevän lakikomitean jäsen.

Verolakikomitean jäsen.

Keskusverolautakunnan jäsen.

Valtakunnanoikeuden jäsen.

Vakuutus oikeuden maallikkojäsen.

Suomen YK-liiton hallituksen jäsen.

Suomen Siviili- ja Asevelvollisuusinvalidien Liiton liittohallituksen varapuheenjohtaja.

Pohjoismaisen Invalidijärjestön (Vanföras Nordiska Invalidorganisation) moottorijoneuvo- ja apuvälinekomitean jäsen.

Opintomatka Tanskaan ja Ruotsiin elo-syyskuussa 1959.

Julkaisu:

Tavaran virheistä; hankintaa koskeva kauppaoikeudellinen tutkimus II. 227 s. Vammala 1959.

AHLSTEDT, LEO:

Ollut virkavapaa 1. 9. 59—31. 5. 60, jona aikana ottanut osaa Yhdysvalloissa Harvard University Graduate School of Business Administration'in järjestämään kurssiin »International Teachers Program 1959—60». Kurssin yhteydessä ja sen ulkopuolella tehnyt useita opintokäyntejä Yhdysvaltojen itäosan yliopistoihin ja liikeyrityksiin päättämiseksi tutustuminen liikkeenjohdon perus- ja jatkokoulutukseen.

Julkaisu:

»Tutkimus henkilötehtävien asemasta eräissä suomalaisissa teollisuusyrityksissä», Liiketaloudellinen Aikakauskirja III, Hki 1959.

ALANEN, AULIS J.:

Yhteiskunnallisen Korkeakoulun historian professori. Helsingin yliopiston Suomen ja Skandinavian historian dosentti; hoitanut viimeksimainitussa oppilaitoksessa myös talous historian opetuksen.

Taloushistoriallisen yhdistyksen varapuheenjohtaja. Suomen Historiallisen Seuran tutkijajäsen ja esimies (1959). Suomalaisen Tiedeakatemian jäsen (1958).

Julkaisut:

Kieli- ja kansallisuuskysymyksestämme 1700-luvun alkupuolella, Suomalaisen Tiedeakatemian esitelmät ja pöytäkirjat 1959, Hki 1960. 12 sivua; Durchfahrt-suunnitelmista Koskenperkauksen johtokuntaan, Tie ja vesi 6/1959; Kokemäen »kravi», Porthanin viimeinen työmaa, Uusi Suomi 19. 12. 1959; Euroopan rikkain kupari-esiintymä, Uusi Suomi 18. 3. 1960 (ym. lehdet).

ANTTILA, JARMO:

Ranskalaisen koulun rehtori.

BINHAM, PHILIP:

Edelleen Valtioneuvoston asettaman Kansainvälisten kulttuurisuhteiden toimikunnan jäsen englanninkielisiä maita varten.

Avustanut englantilais-suomalaisen sanakirjan (Wuolle) uuden painoksen valmistelutyössä.

Tehnyt opintomatkan Englantiin 16. 6.—30. 7. 1959.

BRANDER, MARJA:

Laguska skolan'in suomen ja ruotsin kielen lehtori. Kuuluu Helsingin Säästöpankin isännistöön.

DROCKILA, LAURI:

Tehnyt opintomatkan Pariisiin kesäkuussa 1959.

ERÄMETSÄ, ERIK:

Helsingin yliopiston germaanisen filologian dosentti. Opintomatka Saksaan touko-kesäkuussa 1959.

Julkaisut:

Adam Smith als Mittler englisch-deutscher Spracheinflüsse. (Zeitschrift für deutsche Wortforschung 16. 1960, 7 s.).

Arvostelu teoksesta: Erna Merker, Wörterbuch zu Goethes Werther, Erste Lieferung. 1958 (Neuphilologische Mitteilungen LX. 1959. 2 s.)

HAKAMIES, REINO:

Helsingin yliopiston latinan kielen dosentti.

Edelleen Valtioneuvoston asettaman Kansainvälisten kulttuurisuhteiden toimikunnan jäsen ranskankielisiä maita varten, edelleen Suomi-Ranska yhdistyksen hallituksen jäsen, Romanistisches Jahrbuchin toimituskunnan jäsen.

Julkaisut:

Les études médiolaines en Finlande. Archivum latininitatis medii aevi 1958, pp. 221—225. Bruxelles.

Jac Ahrenberg ja hänen tuntemansa ihmiset. Valvoja 1959, 7 s.

Saksalaisuus ja Eurooppa. Valvoja 1959, 8 s.

HANGASJÄRVI RUTH:

Toiminut Rajamäen kansalaisopiston konekirjoitusopettajana sekä Helsingin kaupungin Kotitalouslautakunnan laulunopettajana ja kerhonohjaajana. Toimii myös Helsingin Marttayhdistyksen Vallilan Marttakerhon puheenjohtajana.

HAUTALA, KUSTAA ADOLF:

Historian, yhteiskuntaopin ja kansantaloustieteen vanhempi lehtori Helsingin kaksoisyhteislyseossa. Saman koulun teinikunnan kuraattori.

Taloushistoriallisen yhdistyksen tilintarkastajana.

Julkaisuut:

Sanomalehtikirjoituksia: Kaleva n:o 276/1959 12. 10. 1959 »Rautatie Kainuusta etelään vai länteen. Rautatiekiistoja noin 60 vuoden takaa.» Kaleva n:o 306/1959 12. 11. 1959 »Tervan lajittelun historiaa. Hyvä terva liian hyvää nykyajan ihmisille.»

HEINÄNEN, PEKKA:

Helsingin yliopiston dosentti. Valtion kielitutkintolautakunnan apujäsen.

Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan inspehtori ja sen Taloudellisen Neuvottelukunnan jäsen. Matemaattisten aineiden aikakauskirjan toimituskunnan jäsen. Suomen Kemistiliiton neuvottelukunnan jäsen. Chemical Abstractsin (USA) vakainainen avustaja.

Niilo Helanderin Säätiön tilintarkastaja. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kalevan luottamusmiehistön jäsen ja tilintarkastaja.

Opintomatka Norjaan heinäk. 1959. Järjestänyt Wienin kauppakorkeakoulun opettajien ja opiskelijoitten Suomen-retkeilyn elok. 1959 ja toiminut retkeilyn suomalaisena johtajana.

Julkaisuut:

Kemia lukioluokkia varten. Neljäs korjattu painos. 203 s. Porvoo—Hki 1959.

(& Niilo Kallio) Matematiikan esimerkkikirja I. 11. painos. 73 s. Porvoo—Hki 1959.

(& Kalevi Järvihaavisto ja Lasse Lindberg) Torajyväalkaloidien säilyvyydestä. III julkaisu.

Ergotamiinin säilyvyys rohdosta kuumennettaessa. 10 s. (Farmaseuttinen Aikakauslehti 69). Hki 1960.

HILDÉN, KAARLO:

Helsingin yliopiston dosentti, josta toimesta ollut vapaa kevätlukukautena 1960.

Edelleen Kansainvälisen maantieteilijäunionin (IGU) Suomen kansalliskomitean puheenjohtaja ja Suomen Maantieteellisen seuran hallituksen jäsen. Edelleen Emil Aaltosen säätiön hallituksen jäsen ja v:sta 1959 Tellervo ja Juuso Waldenin säätiön hallituksen jäsen. Valtion Luonnontieteellisen toimikunnan asiantuntijavaliokunnan jäsen v:n 1960 alusta alkaen. Edelleen Väestöliiton perinnöllisyyslautakunnan jäsen, Suomen Marsalkan ratsastajapatsasvaltuuskunnan työjaoston jäsen, Suomi—Espanja-Seuran puheenjohtaja.

Pitänyt kaksoisluennon Suomen talousmaantieteellisestä sijainnista SOK:n liikkeenhoidollisilla kurssilla Jollaksessa 5. 6. 59, esitelmöinyt Ulkomaankauppaliiton järjestämällä Afrikan-päivillä Afrikan talousmaantieteellisistä oloista 5. 6. 60. — Suomen- ja ruotsinkielisiä radioesitelmiä.

Kutsuttu Currant Anthropology (Chicago) aikakauskirjan Associate'ksi syysk. 1959, kutsuttu The Mankind Quarterly (Edinburgh) aikakauskirjan Honorary Advisory Board'in jäseneksi toukok. 1960.

Saanut Espanjan kansallispäivänä 18. 7. 59 Espanjan Siviliansioritariston komentajamerkin. Saanut itsenäisyyspäivänä 6. 12. 59 Suomen Leijonan ritarikunnan I lk:n komentajamerkin.

Julkaisuut:

Munkrepubliken på Athosberget. Résumé: République monacale du Mont-Athos. 16 s. (Terra, Suomen Maantiet. seuran aikakausk. 71: 3.) Hki—Hfors 1959.

Kreikan korintit ja korintinviljely. Summary: Greek Currants and Their Cultivation. 10 s. (Ibid. 71. 4.) Hki—Hfors 1959.

Kristian Emil Schreiner. Minnesord. 2 s. (Soc.Scient. Fenn. Årsbok — Vuosikirja XXXVI.) Hfors—Hki 1959.

Korintodlingen på Peloponnesos. 6 s. (Jorden Runt, tidskrift för länder, folk, resor 30: 1.) Stockholm 1960.

Kirja-arvosteluja Terrassa.

HOMI, MARTTA:

Töölön Yhteislyseon ruotsin ja englannin kielen vanhempi lehtori.

Osallistunut kurssiin »Kungl. Skolöverstyrelsens kurs för modersmålsklärare på gymnasiet» Sigtunassa, Ruotsissa elokuun 10—15 pnä 1959.

Osallistunut Akateemisten Naisten Liiton kansainväliseen kongressiin Helsingissä elokuussa 1959.

HONKO, JAAKKO:

Virasta vapaa koko lukuvuoden 1959—60.

Yllä mainittuna aikana ollut opintomatkalla Yhdysvalloissa. Seurannut joitakin luentosarjoja ja seminaaritilaisuuksia University of California'ssa, Berkeley ja Columbia University'ssa, New York. Tehnyt tutustumiskäyntejä myös lukuisiin muihin Yhdysvaltain yliopistoihin, korkeakouluihin ja tutkimuslaitoksiin varsinkin oman alan opetukseen ja tutkimukseen sekä liikkeenjohdon jatkokoulutukseen perehtymiseksi. Tutkinut yritysten pitkän tähtäimen suunnittelua useissa kymmenissä amerikkalaisissa yrityksissä. Osallistunut joihinkin lyhyihin kursseihin.

Osallistunut Pohjoismaiseen kansantaloustieteilijäin kokoukseen Marstrand'issa Ruotsissa 28.—31. 5. 59. Ollut Kielin yliopiston ja Kielin kaupungin kutsusta vieraana »Kielin viikolla» Saksassa 21. 6.—28. 6. 59.

Pitänyt em. viikon aikana Kielin yliopistossa luennon aiheesta »Zur Planung und Kontrolle von Investitionen in der Unternehmung». Yhdysvalloissa pitänyt luentoja investointiteorian, investointien suunnittelun ja tarkkailun sekä vuosituloslaskennan alalta seuraavissa yliopistoissa: Columbia University, New York; Harvard University, Boston; Stanford University, Stanford sekä University of California, Berkeley ja Los Angeles.

Julkaisuut:

(& Raimo Suoniemi) Sekatavara- ja tekstiilialan yksityisten vähittäiskauppa-liikkeiden kannattavuus v. 1958. 48 s. Hki 1959.

Tuloslaskennan terminologiaa. 10 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 8: 3). Hki 1959.

Yrityksen vuositulos. 210 s. Hki 1959.

Indeksiehtoisista lainoista verotuksessa ja kirjanpidossa. 7 s. Teollisuustaloudellisen Yhdistyksen vuosikirja 1958.

JAATINEN, STIG:

Helsingin yliopiston dosentti: ollut virasta vapaa.

Suomen Maantieteellisen Seuran julkaisujen toimittaja. Nordenskiöld-Samfundetin julkaiseman Saaristo-Suomen kartaston toimitussihteeri. Pohjola-Norden ry:n maantieteellisen lautakunnan puheenjohtaja.

Tehnyt touko—kesäkuussa tutkimusmatkan Shetland- ja Orkneysaarille. Johtanut Helsingin yliopiston maantieteen opiskelijain kesäretken Ahvenanmaalle 18.—27. 8.

Pohjola-Norden-yhdistysten maantieteellisten lautakuntien kokous Oslossa 25. 10. Kansainvälisen maantieteilijäunionin Tukholmassa ensi elokuussa pidettävän kongressin yhteyteen järjestettävän Saaristo-Suomen retken johtaja. Esittänyt alustuksen Turunmaan saariston teollistamiskonferenssissa Turussa 13. 4.

Luennoin Suomen raaka-aineiden riittävydestä Säästöpankkiliiton lehtimiehille järjestämällä taloudellisilla valistuspäivillä 1. 4.

Julkaisut:

Regional features of the population development in the southwestern archipelago of Finland during the 20th Century, 25 s. (Fennia 84), Hki 1960.

The glacial morphology of the Åland islands, 20 s. (Fennia 84), Hki 1960.

Seuraavat Saaristo-Suomen kartaston aukeamat ja kartat teksteineen:

N:o 6, Väestön jakautuminen (ynnä kielisuhteet), asutut saaret, sekä pelto- ja niittyala 1910. Saaristo-Suomen kuntien väestöpyramideja 1900 ja 1950.

N:o 8, Väestön ja asutuksen muutokset 1900—1950.

N:o 9, Maanviljelystilat, pelto- ja metsäalan jakautuminen 1950 (4 karttaa).

N:o 10, Viljellyt kasvit (13 karttaa).

N:o 11, Peruna- ja nurmiviljelyn yksityiskohtaiset kartat (2 karttaa).

N:o 12, Karjanhoito (3 karttaa).

N:o 13, Maitotalous, maanviljelyn mekanisointi, metsätalous (3 karttaa).

N:o 18, Flakan kylä (Ahvenanmaa), erikoistutkimus maankäytöstä (2 karttaa).

KASKIMIES, MIKA:

Virkavapautensa aikana toiminut Whitney Fulbright Scholars Program'in puitteissa vierailevana luennoitsijana Drake University'ssa (Iowa) syyslukukauden 1959 ja University of South Carolina'ssa (S.C.) kevätlukukauden 1960.

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen johtajan apulainen ja D-osaston johtaja (virkavapaa). Suomen Tukkukauppiaiden Liiton tilasto- ja tutkimusosaston johtaja 1. 8. 59 asti. Helsingin Kauppakamarin aluesuunnitteluvaliokunnan varapuheenjohtaja. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan jäsen ja toimitussihteeri (jälk. vapaana).

Julkaisut:

Tukkukaupan merkkitaravat nykyajan markkinoinnissa. 11 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja VIII:3) Hki 1959.

KAUPPI, KALLE:

Helsingin yliopiston lainopillisen tiedekunnan pyynnöstä antanut asiantuntijalausunnon apulaisprofessori Simo Zittingin ja professori Martti Rautialan tieteellisestä pätevydestä siviilioikeuden professorinvirkaan.

Vilpillistä kilpailua koskevaa lainsäädäntöä tarkistamaan asetetun valtioneuvoston puheenjohtaja, kunnes komitea kesäkuussa 1959 antoi Valtioneuvostolle mietintönsä.

Kun äskenmainitun mietinnön johdosta Kauppa- ja teollisuusministeriölle pyydetty lausunnot oli saatu, määrätty sen toimikunnan puheenjohtajaksi, jonka tehtäväksi annettiin laatia mietinnön ja mainittujen lausuntojen pohjalla lausunnot sekä hallituksen esityksen muotoon ehdotus kiireellisimmistä muutoksista voimassa olevaan vilpillisen kilpailun ehkäisemislakiin.

Vilpillisen kilpailun ehkäisemislainsäädännön tarkistamista varten kokonaisuudessaan yhteistoiminnassa muiden Pohjoismaiden kanssa asetetun uuden valtionkomitean puheenjohtaja.

Toiminimilainsäädännön uudistamista varten yhteistoiminnassa muiden Pohjoismaiden kanssa asetetun valtionkomitean puheenjohtaja.

Sirkka ja Jussi Monosen Säätiön hallituksen jäsen.

Osallistunut syyskuussa 1959 Kööpenhaminassa pidettyyn pohjoismaiseen teollisoikeuden kongressiin.

Osallistunut Teknillisessä korkeakoulussa 16. 10. 1959 pidettyyn Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorien kokoukseen.

Edustanut Suomen teollisoikeudellista Norjan vastaavan yhdistyksen 50-vuotisjuhlassa Oslolla 5. 5. 1960.

Eräiden liikeyritysten tilintarkastaja.

Tehnyt toukokuun loppupuoliskolla 1960 opintomatkan Mannheimin kauppa-korkeakouluun ja Frankfurtin yliopistoon tutustuakseen opetuksen järjestelyyn niissä erityisesti sen johdosta, että opetussuunnitelman uudelleen järjestelyä pohditaan Kauppakorkeakoulussa.

Suomen kauppakorkeakoulujen rehtorien kokouksessa 16 p:nä helmikuuta Kauppakorkeakoulussa toiminut kokoonkutsujana ja kokouksen puheenjohtajana.

Osallistunut Pohjoismaiden kauppakorkeakoulujen rehtorien ja vararehtorien kokoukseen, joka pidettiin Turussa 25—27 päivinä huhtikuuta 1960, alustanut siellä kysymyksen ja vuorollaan toiminut puheenjohtajana.

Kutsuttuna osallistunut Frankfurt am Mainissa 5—11. 6. 1960 pidettyyn kansainväliseen, kartellioikeuden kysymyksiä käsitelleeseen konferenssiin.

Pitänyt Turussa Yksityisyrittäjien kokoustilaisuudessa marraskuussa 1959 esitelmän vilpillistä kilpailua ehkäisemään tarkoitetun lawsäädännön uudistamista koskevista periaatteista.

Eräissä muissa tilaisuuksissa pitänyt puheita ja esitelmia.

Julkaisut:

Suomen hallitusmuodosta. Puhe Kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 12. 9. 1959. On myös liitteenä tämän vuosikertomuksen lopussa s. 84—95.

Asiantuntijalausunto apulaisprofessorien Simo Zittingin ja Matti Ylöstalon tie-teellisestä pätevyydestä Helsingin yliopiston siviilioikeuden professorinvirkaan. Lakimies 1959 s. 712—740.

Arvostelu Huugo Ranisen teoksesta Osakeyhtiön yhtiökokous ja siihen liittyviä kysymyksiä Suomen oikeuden mukaan. Porvoo—Hki 1959. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 1960 s. 101—108.

Kesäkuun lopulla 1959 monistettuna Kauppa- ja teollisuusministeriölle luovutettu vilpillisen kilpailun lawsäädäntökomitean työn tuloksena valmistunut mietintö, joka sisälsi lakiehdotuksen ja perustelut.

Toimittanut:

Kauppakorkeakoulu. Kertomus lukuvuodesta 1959—60.

LAINI, NAIMI:

Myynti- ja Mainoskoulun saksan ja englannin kielen opettaja.

Kauppaoppilaitosten Opettajain Yhdistys r.y:n hallituksen jäsen.

Pitänyt suulliset kertauskurssit ja loppukuulustelut saksan kielessä Tietomiehen kirjellisen kauppaopiston ylioppilasuokalla touko—kesäkuussa 1959.

Tehnyt opintomatkan Saksaan kesä—heinäkuussa 1959.

LAMPPU, IRJA:

Suorittanut approbatur-arvosanan kasvatus- ja opetusopissa Tampereen Kesäyliopistossa 17. 7. 1959.

Toiminut Helsingin Käsityönopettajaopistossa kirjanpidon ja ammattitalouden tuntiopettajana.

Julkaisut:

Tarkastelemme taseita. Yht. 10 s. (Liiketalous n:o 2, 3, 4, 5 ja 7) Hki 1959.

Yritys tarvitsee likviditeettibudjetin. 4 s. (Liiketalous n:o 7) Hki 1959.

Budjettitoiminnasta liikeyrityksissä. 26 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 9: 1) Hki 1960.

LINDGREN, KAJ B.:

Helsingin yliopiston germaanisen filologian dosentti.

Hoitanut Turun Yliopiston saksan kielen professorinvirkaa 1. 11. 59—31. 5. 60. Opintomatka Saksaan kesäk. 1959.

Arvostelu Neuphilologische Mitteilungenissa.

LOUHIJA, JARL:

Luennoinut Turun Kauppakorkeakoulussa lukuvuonna 1959—60 II vuosikursilla 2 v.t. tyylipiippiä sekä kirjallista esitystaitoa. — Antanut ruotsin kielen opetusta Tampereen kesäyliopistossa kesä- ja heinäkuussa 1960.

Kirjallisuudentutkijain Seuran työjäsen.

Suomen Kirjailijaliiton johtokunnan ja Suomen Näytelmäkirjailijaliiton hallituksen jäsen sekä molempien yhdistysten sihteeri (Suomen Kirjailijaliiton 10. 10. 1959 saakka).

Pitänyt Oy Rastor Ab:n marraskuussa 1959 sekä huhtikuussa ja toukokuussa 1960 järjestämällä sihteerikursseilla esitelmää kauppakirjeenvaihdon tyyliseikoista sekä esitelmöinyt Suomen Kartonkiyhdistyksen ja Oy Esso Ab:n henkilökunnille sekä Mainoshoitajain yhdistyksen jäsenille kauppakirjeen tyylistä ja oikeakielisyyseikoista.

Osallistunut Suomen Näytelmäkirjailijaliiton edustajana helmikuussa 1960 Ruotsissa pidettyyn Pohjoismaiseen Dramaatikkounionin kokoukseen.

Promovoitu fil. tohtoriksi 31. 5. 1960.

Julkaisut:

»Kauppakorkeakoulun opiskelijat ja suomen kieliopin hallinnan taju. I» Liiketaloudellinen Aikakauskirja IV. 1959. 17 s.

»Rikkaruohot pois liikeyrityksistä». Liiketalous I. 1960. 4 s.

LYYTINEN, A. E.:

Rannikkotyöstörykmentti 2:n historia- ja avustussäätiön puheenjohtaja.

Upseerit evp. ry:n puheenjohtaja.

MANNINEN, JOUKO:

Toiminut syyslukukaudella 1959 tilastotieteen tilapäisenä assistenttina Helsingin yliopiston maatalous-metsät.tiedekunnassa.

Suorittanut filosofian lisensiaatin tutkinnon Helsingin yliopistossa 21. 1. 1960. Väitellyt filosofian tohtorin arvoa varten 26. 3. 1960. Vihitty filosofian tohtoriksi promootiossa 31. 5. 1960.

Osallistunut 14—15. 5. 1959 Karlskronassa pidettyyn »Nordiskt Symposium över användning av matematikmaskiner».

Julkaisut:

Zur Charakteristikentheorie von Systemen partieller Differentialgleichungen erster Ordnung. (Väitöskirja) 37 s. Suomal. tiedekat.toim. A I 283, Hki 1960.

MATTILA, SAKARI:

Matematiikan ja tilastotieteen opettaja Helsingin yliopiston maatalous-metsätiet. tiedekunnassa.

Opintomatka Saksaan ja Itävaltaan touko—kesäk. 1959.

Osallistunut 22.—25. 9. 59 kansainväliseen, elektronisten tietojenkäsittelykoneiden käyttöä käsittelevään seminaariin (Advanced Systems Seminar for University Professors) IBM:n Euroopan koulutuskeskuksessa Blaricum'issa Hollannissa.

Julkaisut:

Investointilaskelmista nykyarvomenetelmää käyttäen veronalaisessa yrityksessä. 14 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 8: 4). Hki 1959.

Maksuvirran keskimaksuaika ja aikajakautuma. 14 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 9: 1) Hki 1960.

MIKKELI, MIKKO:

Karjalan Yhteiskoulun historian lehtori.

Historiallisen Yhdistyksen edustaja Paikallishistoriallisen toimiston johtokunnassa.

Julkaisut:

Kirjoituksia historianopetuksessa käytettävässä julkaisussa Suomen Sanomat 1914 Hki 1959.

Arvosteluja taloushistoriallisesta kirjallisuudesta Historiallisessa Aikakauskirjassa 1959.

MUUKKONEN, PERTTI:

Yksityis- ja talousoikeuden vt. lehtori Yhteiskunnallisessa Korkeakoulussa 1. 6. 1959 — enintään elokuun loppuun 1960.

Pitänyt esitelmän Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Lahden osastossa 5. 11. 1959 aiheesta »Kiinteistönkaupan esisopimuksen sitovuudesta»; Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Mikkelin osastossa 20. 11. 1959 aiheesta »Kiinteistönkaupan esisopimuksesta, erityisesti silmälläpitäen sitovuuden edellytyksiä»; Helsingin hovioikeuden virkailijayhdistyksen pikkujoulujuhlissa 16. 12. 1959 aiheesta »Kiinteistönkaupan esisopimuksesta»; Suomalaisessa Lakimiesyhdistyksessä 3. 2. 1960 aiheesta: »Pätemättömän kiinteistönkaupan esisopimuksen oikeusvaikutuksista»; Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Tampereen osastossa 25. 3. 1960 aiheesta »Kiinteistönkaupan esisopimuksesta, erityisesti sen tekemistä silmälläpitäen».

Opintomatka Sveitsiin kesäkuussa 1959.

Julkaisut:

Kiinteistön ns. mustasta kauppahinnasta. 15 s. (Lakimies 1959).

Esisopimus. Siviilioikeudellinen tutkimus. XIX + 135 s. Vammala 1960. (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen A-sarja n:o 62).

MÅRTENSON, BÖRJE:

Helsingin Kauppakoulun ruotsin ja suomen kielen lehtori.

Sv. Litt. sällsk. Folkkultursarkivnämnd'in jäsen. Sv. Finl. Filmarkivutskott'in jäsen. Folkmålskommissionen'in tilintarkastaja, akt. jäsenenä osall. »Collegium Musicæ Sacrae'n» konserttoihin.

Viransijainen Hufvudstadsbladet'issa kesäk.—elok. 1959, jouluk. 1959 tammik. 1960.

Esitelmät: Ingå Ungdomsklubb-nim. yhd:ssä »A. O. Freudenthal och Nyland» marrask. 1959.

Käännöstö: Kauppakorkeakoulun järjestyssäännöt ruotsiksi 1959.

Julkaisu:

Kirja-arvosteluja Hufvudstadsbladet'issa ja »Folkdansaren»-nim. aikakauslehdessä.

NENONEN, A.:

Toiminut Suomen Pankin kirjeenvaihto-osaston päällikkönä.

NIKOLOWSKI, F. M. O.:

Helsingin yliopiston saksan kielen apulaislehtori.

Yhteiskunnallisen Korkeakoulun saksan kielen opettaja.

Tehnyt opintomatkan Itävaltaan ja Saksaan kesä—elokuussa 1959.

NORKO-TURJA, SIRKKA-LIISA:

Helsingin yliopistossa antanut konsistorin määräyksestä opetusta englantilaista filologiaa pääaineenaan opiskeleville.

Opetanut Teknillisessä Korkeakoulussa englannin kieltä.

Pitänyt Lappeenrannan kesäyliopistossa englannin kielen proexercitiokurssin harjoituksineen sekä englannin kielen jatkokurssin aikana 23. 6—25. 7. 1959.

Suomalais-Amerikkalaisen Yhdistyksen English Language Institutun hallituksen jäsen.

NURMINEN, LAILA:

Toiminut Eläinlääketieteellisen Korkeakoulun englannin kielen opettajana.

NYBERG, GUNNAR:

Laguska skolan'in suomen kielen lehtori.

PAAKKANEN, JOUKO:

KY:n 50-vuotishistorian päätoimittaja helmikuusta 1960 lähtien.

Suomen Työn Tuotantouutisten toimitusvaliokunnan jäsen.

Suomen Myynti- ja Mainosyhdistyksen tutkimustoimikunnan jäsen.

Taloudellisen Tutkimuskeskuksen johtaja 1. 4. 1960—

Pohjoismaisten taloustieteilijöiden Marstrand-kokous 28—31. 5. 1959. Alustus: Entryproblemet i konkurrensteorin.

Pohjoismaisen Kesäakatemian kokous Hillerödissa heinäkuussa 1959. Alustus: Entry och företagsstrategi.

Suomen talouden sodanjälkeiset rakennemuutokset. Esitelmä Suomen Myynti- ja Mainosyhdistyksen luentopäivillä 15. 11. 1959.

Suomen talouden rakenne ja kasvu. Esitelmä YTV-kampanjan Studia economica-sarjassa 12. 10. 1959.

Talousjärjestelmä ja kilpailukyky. Alustus Suomen Kulttuurirahaston lehtimieskursseilla 9. 5. 1960.

Julkaisu:

The Development of the Finnish Economic System after the Second World War. 29 s. Kokoomateoksessa Wirtschaftssysteme des Westens — Economic Systems of the West — Systèmes Économiques de l'Occident, Vol. II. Toim. Rudolf Frei. Tübingen 1960.

Hur finna ram för ramhushållningen. Affärsekonomisk Revy 2/59. 6 s.
Hintapolitiikan tavoitteet ja organisaatio, Tehostaja 2/1960, 2 s.
Tuotantopoliittinen ohjelma. Suomen Tukkukauppa 4/1960.
Kirjoituksia Talouselämässä.

PENTTILÄ, ERKKI:

Julkaisut:

»Kun kirjoitatte liikekirjeitä englanniksi» (Liiketalous 2/1960).

PULKKINEN, KYÖSTI:

Helsingin Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksessa kauppaopin ja -oikeuden, liikkeenhoito-opin sekä talousmaantiedon lehtorina.

PUUKARI, ARVO:

Edelleen Markkinointiseura r.y:n ja Tavaraselostevaltuuskunnan puheenjohtaja, Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön valmisteluvaliokunnan jäsen, KY:n Lehdistökerhon kuraattori ja »Liiketalous»-aikakauskirjan päätoimittaja.

Pitänyt luentoja kuuden mainostoimiston henkilökunnalle, kolmen sanomalehden asiamiehille ja »luovan työn päiviä» Joensuussa, Jyväskylässä, Kuopiossa, Lahdessa, Lappeenrannassa, Mikkeliissä, Oulussa, Porissa, Savonlinnassa, Tampereella, Turussa ja Vaasassa. Luennoinut lisäksi eri kauppakamareiden, Liiketyöntantajain Keskusliiton, Rastorin, Tekovan ja Yksityisyrittäjien Aluejärjestöjen tilaisuuksissa ja osallistunut mm. Oy Cronvall Ab:n, Helkama-yhtymän, Karjakunnan, Kemi Oy:n, Kesko Oy:n, Lääke Oy:n, Myyntiyhdistys Puutalon, Suomen Triko Oy:n ja Veitsiluoto Oy:n koulutustoimintaan. Järjestänyt useita »management game»-tilaisuuksia. Avustanut Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen tiedotustoimintaa.

Avustanut eräitä toimitusjohtajia organisaatio- ja henkilöstökysymyksissä sekä toiminut markkinoinnin neuvottelevana asiantuntijana.

Avustanut Matkatoimisto Oy Kalevaa liikealan ryhmämatkojen järjestämisessä Yhdysvaltoihin ja toiminut kolmen ryhmän, Suomen Vähittäiskauppiasliiton, Yksityisyrittäjien Liiton ja Ekonomiliiton matkojen johtajana ja yhteensä yli 200 osanottajan opastajana Yhdysvalloissa maalisi—toukokuussa.

Julkaisut:

Suomalaisen Liikesivistysrahaston työtä ja miehiä 1919—1959. 115 s. Hki 1959.
Lukuisia kirjoituksia sanoma- ja aikakauslehdissä.

RAINIO, KULLERVO:

Helsingin yliopiston sosiaalipsykologian dosentti. Luennoinut konsistorin määräämänä myös psykologian tukiainekurssin valtiotieteellisen tiedekunnan opiskelijoille sekä sosiaalipsykologiaa Turun yliopistossa, jossa hoitanut myös osaa psykologian professorin virasta. Luennoinut valtiotieteellisen tiedekunnan johtamistaidon kursseilla sekä Jyväskylän ja Lappeenrannan kesäyliopistoissa. Teollisuuden Työnjohtopiston psykologi, mistä virkavapaa 1. 7. 1958.

Suomen Psykologisen Seuran hallituksen jäsen. Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön täydennyskoulutusvaliokunnan jäsen. AIPA:n (Association Internationale de Psychologie Appliquée) jäsen.

Osallistunut V pohjoismaiseen psykologikokoukseen Bergenissä kesällä 1959.

Esitelmöinyt Ekonomiliiton kutsumana ekonomipäivillä Porissa ja Varkaudessa eturyhmistä talouselämässä ja lukuisissa Teollisuuden Työnjohto-opiston, eri liikeyri-

tysten, järjestöjen ja yhdistysten esitelmätilaisuuksissa sekä yleisradiossa sosiaalipsykologian ja työelämän psykologian, erityisesti johtajuuskysymysten alalta.

Julkaisut:

On the Significance of Factors in Studies with a Small Number of Variables.
Nordisk Psykologi ja Acta Psychologica 1959, 12 sivua.

RANINEN, HUUGO:

Kioski- ja automaattikauppaa, markkinoita, huutokauppoja ja toripäiviä sekä avoimia ja kommandiittiyhtiöitä koskevan lainsäädännön uudistamista käsittelevien valtionkomiteain puheenjohtaja.

Seurakuntain talousneuvoston ja Institut International d'étude et de documentation en matière de Concurrence commerciale ensimmäisen osaston puheenjohtaja. Kauppatieteellinen Yhdistys r.y:n ja Kaatuneiden Vanhemmat r.y:n puheenjohtaja. Kaatuneitten Omaisten Liitto r.y:n liittohallituksen jäsen, Keskuskauppakamarin välityslautakunnan ja saman kamarin kauppaopetuslautakunnan jäsen ja Suomen Ulkomaankauppaliiton asettaman ulkomaankauppaopetusta käsittelevän komitean varapuheenjohtaja; Helsingin Savonlinna-Seura r.y:n puheenjohtaja; Sirkka ja Jussi Monosen Säätiön hallituksen jäsen. — Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen johtaja ja sen tutkimuslautakunnan puheenjohtaja sekä laitoksen johtokunnan ja hallintoneuvoston jäsen. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan päätoimittaja ja toimituskunnan jäsen, »Liiketalous»-julkaisun toimitusneuvoston varapuheenjohtaja. Eräiden yhtymien ja yksityisten osakeyhtiöiden johtokunnan jäsen tai tilintarkastaja.

Kutsuttu Kauppatieteellisen Yhdistyksen kunniajäseneksi 21/9 1959.

Esitelmöinyt ev.luterilaisten seurakuntain luottamusmiespäivillä 14/12 1959 Helsingissä seurakuntain ajankohtaisista talouskysymyksistä, Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Lahden osaston kokouksessa 15/1 1960 Lahdessa osakeyhtiön yhtiökokouksen ongelmakysymyksistä, Lihakauppiaiden Keskusliitto r.y:n vuosikokouksessa 20/3 1960 Helsingissä liikekilpailun sääntelystä vilpillisen kilpailun estämisen kannalta, Kymenlaakson kauppakamarin kokouksessa 28/3 1960 Kotkassa taloudellisista kilpailumahdollisuuksistamme sekä liikkeenhoitajien, tarkastajien ja myyntineuvojien luontopäivillä 5/5 1960 Helsingissä johtajaominaisuuksista liikkeenhoidossa.

Saanut Kaatuneiden Omaisten Liitto r.y:n kultaisen ansiomerkin 24/4 1960.

Julkaisut:

Osakeyhtiön yhtiökokous ja siihen liittyviä kysymyksiä Suomen oikeuden mukaan. Suomalaisen lakimiesyhdistyksen julkaisuja B-sarja n:o 97. Porvoo 1959 XXXVI + 548 sivua.

Yleisen liiketaloustieteen (liiketaloustiede II:n) opetuksesta kauppa- ja kauppakorkeakoulussa. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 1959 ss. 119—124.

Tutkimus osakesäästämisestä Suomessa. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 1960 ss. 94—100.

RANTAVAARA, IRMA:

Helsingin yliopiston dosentti.

Hist.-kielit. Osaston määräämänä hoitaa toistaiseksi osaa estetiikan ja nyk. kansain kirjallisuuden assistentin tehtävistä Helsingin yliopistossa sekä toimittaa cum laude-kuulusteluja.

Hist.-kielit. Osaston määräämänä toisena tarkastajana antanut lausunnon kirjallisuuden alalta olevasta tutkielmasta fil.lis. arvoa varten.

Pitänyt seuraavat esitelmät:

Finnish Prose and Poetry (26. 8. 1959 Fulbright-stipendiaateille).

Suomen kirjallisuuden piirteistä (engl.) (6. 8. 1959 Akateemisten Naisten Liiton Kansainv. kongressissa.)

Kutsuttu Ida Aalberg-Säätiön hallintoneuvoston jäseneksi.

Julkaisuut:

Virginia Woolf. 8 s. (Via) Turku 1960.

Ing-forms in the Service of Rhythm and Style in Virginia Woolf's *The Waves*. 18 s. (Bulletin of the Mod. Lang. Association 1 LXI) Hki 1960.

Virginia Woolf's *The Waves*. 99 s. (Societas Scientiarum Fennica XXVI.2). Hki 1960.

RUOTSALO, RITVA:

Helsingin yliopiston Maantieteen laitoksen assistentti. Hoitanut lukuvuoden aikana puolet Helsingin yliopiston maantieteen apulaisen virasta.

Kutsuttu Suomen Maantieteellisen Seuran työjäseneksi.

Suorittanut heinä—elokuussa asutus- ja talousmaantieteellisiä tutkimuksia Pohjois-Savossa.

SAARIO, MARTTI:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen tutkimuslautakunnan ja johtokunnan jäsen. Kauppatieteellisen Yhdistyksen r.y. varapuheenjohtaja. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan ja Liiketalous-lehden toimitusvaliokunnan jäsen.

Tilintarkastajana useissa yhteisöissä.

Esitelmöinyt:

Liikkeenjohdollisessa Tutkimusryhmässä Tampereella 15. 9. 59. Veroista liikkeenjohdon vastuksena ja apuna.

TTT:n pien-tilinpäätäjään päivillä 10. 12. 59 pienyrityksen rahoituksesta.

TTT:n tilinpäätäjään päivillä 17. 12. 59 aiheesta Rahoitus, verotustilanne ja poistomenetelmä investoinnin kannattavuustekijöinä.

Taliekonomien kerhossa 1. 3. 60 Veroista investointilaskelmassa.

Julkaisuut:

Verotus kansankapitalismin esteenä. *Talouselämä* n:o 24/1959.

Arvostussäännökset kansankapitalismin esteenä. *Talouselämä* n:o 26—27 /1959.

Rakennusinvestoinnin korko ja verotus. Liiketaloudellinen Aikakauskirja n:o III/1959.

Verotusnäkökohtia liikkeen luovutuksen yhteydessä. 8 p. *Liiketalous* n:o 4/1959.

Investointiluotto, puuttuva rahoitusmuoto. *Liiketalous* n:o 2/1960. 4 p.

SAARSALMI, MEERI:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen tutkija.

Liiketaloudellisen Aikakauskirjan vt. toimitussihteeri 1. 9. 59 alkaen.

Kauppakorkeakoulun opetusohjelmakomitean sihteeri 15. 2. 60 saakka, jolloin komitea sai työnsä päätökseen.

Julkaisuut:

Kuluttajan taloudellisen käyttäytymisen viimeaikaisista tutkimuksista. (Liiketal. Aikak. 8:3) 5 s. Hki 1959.

SARAKONTU, MATTI:

Taloustieteellinen Seura — Nationalekonomiska Sällskapet r.y:n sihteeri.

Osallistunut Comité International pour l'Etude des Methodes Conjoncturelles'in (CIMCO) Münchenissä syyskuun 17—19 p:nä 1959 pidettyyn neljänteen kongressiin ja pitänyt siellä esitelmän »Entwicklung der Tendenzbefragung in Finnland».

Pitänyt Myyntimiehet r.y:n Helsingin osaston kuukausikokouksessa 8. 5. 1959 esitelmän aiheesta »Suhdannepeilitutkimukset — tehokas markkinatarkkailumuoto.»

Julkaisuut:

Suhdannepeilitutkimukset — niiden kehitys, problematiikkaa ja sovellutus Suomessa. 221 s. Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen Monisteita-sarja n:o 7. Hki 1959.

SEVELIUS, MARTIN:

Opintomatka Ruotsiin kesä—heinäkuussa 1959.

Julkaisuut:

Kirjoituksia sanomalehdissä, mm. »Liiketalouslehdessä».

SUVIRANTA, BRUNO:

Pohjola-Nordenin varapuheenjohtaja. Valtion tieteellisen keskustoimikunnan jäsen. Valvojan ja Kansantaloudellisen Aikakauskirjan toimituksen jäsen.

Keskinäisen henkivakuutusyhtiön Suomen hallintoneuvoston puheenjohtaja. Pohjoismaiden Yhdyspankin, Werner Söderström Osakeyhtiön, Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön ja Saton hallintoneuvoston jäsen.

Säteri oy:n tilintarkastaja.

Osallistunut International Economic Associationin johtokunnan kokoukseen Helsingörissä syyskuussa 1959.

Julkaisuut:

Sodanjälkeinen palkkapolitiikka. 18 s. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja 1).

Toimintamme periaatteet. 4 s. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja 4).

Inflaation muuttuvat kasvot. 12 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 4).

Industrialistisen kehityksen ongelmia. 7 s. Valvoja 79:5 (s. 182—89) 1959.

Valtiontalouden ahdinko. 3 s. (Unitas 1). Sama ruotsiksi, englanniksi ja saksaksi.

Ranskan talous käännekohdassa. 4 s. (Pohj. Yhdyspankin kuukausikatsaus 5).

Sama ruotsiksi.

Markkinatalouden ihme. 5 s. Yrittäjä 6—7 ja 8.

Some remarks on indemnity payments in kind after World War II. 20 s. (Ekonomi politik samhälle. En bok tillägnad Bertil Ohlin på sextioårsdagen). Stockholm 1959.

SÄRKISILTA, MARTTI SAKARI:

Toiminut Liiketaloustieteellisessä Tutkimuslaitoksessa S-osaston johtajana sekä 1. 9. 59 lukien johtajan vt. apulaisena.

Kauppätieteellisen Yhdistyksen sihteeri.

Teollisuustalouden assistentti Teknillisessä Korkeakoulussa.

Markkinoinnin erikoisopettaja Faktorikoulussa 1. 9.—31. 12. 59.

Kuljetustaloudellisen ja -teknillisen Aikakauskirjan toimitusvaliokunnan jäsen.

KY:n Käytännön kerhon kuraattori.

Pitänyt seuraavat esitelmät:

Valtakunnan Kauppiasliiton 27. 9. 59 Jyväskylässä järjestämässä esitelmätilaisuudessa aiheesta »Suhdetoiminta vähittäiskauppiain työvälineenä».

II Valtakunnallisilla Kuljetuspäivillä 29. 9. 59 aiheesta »Kuljetusjohdon ja kaupallisen johdon yhteistyöstä yrityksessä».

Ylioppilaiden Taloudellinen Valitus —59 (YTV —59), järjestämässä esitelmä-sarjassa Teknillisessä Korkeakoulussa 23. 10. 59 aiheesta »Kadunmies kansantaloudessa».

Autoalan Keskusliiton järjestämällä opintopäivillä Työnjohtajaopistolla 6. 11. 59 aiheesta »Suhdetoiminta markkinointivälineenä».

Ekonomiliiton järjestämässä esitelmäsarjassa »Vähittäiskauppa markkinoinnin etulinjassa» 11. 11. 59 Joensuussa ja 24. 11. 59 Hämeenlinnassa aiheesta »Mitä on aktiivinen markkinointi ja miten se soveltuu vähittäiskauppaan» sekä samasta aiheesta Valtakunnan Kauppiasliiton järjestämässä esitelmätilaisuudessa Salossa 29. 2. 60.

Puutarhaliiton vuosikokouksessa 29. 3. 60 aiheesta »Markkinointipsykologisia näköaloja puutarha-alaa ajatellen» sekä puutarha-alan paikallisjärjestöjen kokouksissa aiheesta »Tarvitaanko puutarha-alalla markkinointia».

Julkaisut:

Markkinatutkimukset vientiä tukemassa. 2 s. (Talouselämä 59:36).

Markkinatutkimustoiminnan päämääristä ja edellytyksistä. 9 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 59:III).

Myynnistä markkinointiin. 1 s. (Talouselämä 59:43).

Lajitelma — liikkeen menestyksen avain. 3 s. (Liiketalous 59:6).

Kuljetukset markkinoinnin näkökulmasta. 2 s. (Liiketalous 60:2).

Arvostelu teoksesta: Eric Lindström: Public Relations. Vad är PR? Mål och Medel. Bokförlaget Forum Ab. Stockholm, 274 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 59: II).

Osallistunut osaston »Muut julkaisut» toimittamiseen Liiketalous-nimisessä aikausjulkaisussa.

TAMMINEN, MIKKO:

Edelleen Helsingin Normaalilyseon vanhempainneuvoston jäsen.

Luennoin Tampereen kesäyliopistossa kesäkuussa 1959 kansantaloustieteen johdantokurssia. Antanut Helsingin yliopiston valtiotieteelliselle tiedekunnalle asian-
tuntijalausunnon professori Gösta Mickwitzin tieteellisestä pätevydestä hakemaansa kansantaloustieteen professorin virkaan. Antanut Kauppakorkeakoulun opettajaneuvostolle asiantuntijalausunnon kauppatohtori Fedi Vaivion kelpoisuudesta hakemaansa kansantaloustieteen yksityisdosentin toimeen.

Kansantaloudellisen Yhdistyksen esimies. Edelleen Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen tutkimuslautakunnan, Kansantaloudellisen Aikakauskirjan toimituksen, Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan, Liiketalouden toimitusneuvoston, Suomen taloudellisen bibliografian toimikunnan ja Suomen Kulttuurirahaston Kalle ja Dagmar Välimaan rahaston koulutustoimikunnan jäsen. Taloussanastokomitean jäsen.

Suomen Työn Liiton hallituksen puheenjohtaja. Edelleen valtioneuvoston asettaman Suomen talouden ja hallinnon TA-lautakunnan jäsen.

Luennoin kansanopistonopettajien luontopäivillä Lahdessa 10. 9. 1959 aiheesta »Talous ja taloudellisuus.» Pitänyt Studia economica-luentosarjaan (YTV —59) kuuluvan luennon 20. 10. 1959 aiheesta »Taloudellinen kasvu — yksi aikamme tavoitteista.» Esitelmöinyt Kansantaloudellisen Yhdistyksen vuosikokouksessa 29. 1. 1960 aiheesta »Kirjaviisaudesta, käytännöstä, poliittisista realiteeteista ja kokonaisuuden edusta.»

Julkaisut:

Miksi suosia suomalaista? 6 palstaa. (Suomen työ 46:2). Hki 1959.

Kirjaviisaudesta, käytännöstä, poliittisista realiteeteista ja kokonaisuuden edusta. 25 s. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja 56:1). Hki 1960.

TARKIAINEN, TUTTU:

Yhteiskunnallisen Korkeakoulun valtio-opin professori.

Valtiotieteellisen Yhdistyksen johtokunnan jäsen. Eduskunnan historiakomitean jäsen.

Opintomatka Itävaltaan kesällä 1959.

Esitelmiä.

Julkaisuut:

Demokratia. Antiikin Ateenan kansanvalta. 491 s. Porvoo—Hki 1959.

Suurpuolueiden yhteistoiminta Itävallassa. 12 s. (Suomalainen Suomi 2 ja 3 1960).

TELARANTA, K. A.:

Siviilioikeuden dosentti Helsingin yliopistossa.

Helsingin yliopiston kanslerin sihteeri, josta toimesta ollut vapaa koko lukuvuoden.

Akatemialautakunnan sihteeri.

Hoitanut toisen henkilön avustamana 1. 1. 1960 alkaen kauppaoikeuden professorin virkaa Turun Kauppakorkeakoulussa.

Keskuskauppakamarin asettaman Liikekilpailun valvontakunnan varajäsen.

Pelastakaa Lapset r.y.:n hallintoneuvoston jäsen ja keskushallituksen puheenjohtaja. — Lasten Päivän säätiön valtuuskunnan jäsen. — Eteläsuomalaisen osakunnan seniorit r.y.:n esimies. — Le Conseil d'Administration du Service social internationalin jäsen.

Julkaisuut:

Erehdys oikeustoimiopin perusongelmana, 405 s. Vammala 1960.

TERÄS, HANNU:

Antanut elokuussa 1959 asiantuntijalausunnon Turun Kauppakorkeakoulun saksan kielen lehtorinviran täyttämistä.

VAIVIO, F. L.:

Puolustanut väitöskirjaa kauppatieteiden tohtorin arvon saavuttamiseksi 22. 5. 1959 ja saanut todistuksen kauppatieteiden tohtorin arvoon oikeuttavasta tutkinnosta.

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen E-osaston johtaja.

Toiminut Taloustieto ry:n asiantuntijana. Taloustieteellisen Seuran johtokunnan varajäsen.

Pitänyt Kone Oy:n teknilliselle henkilökunnalle taloustieteen peruskurssin. Esitelmöinyt Kauppatieteiden Kandidaattiyhdistyksen vuosikokouksessa 19. 2. 1960 aiheesta »Miten rikastua ja köyhtyä pörssissä».

Julkaisuut:

Liikepankin likviditeettiongelma koko pankkijärjestelmää silmällä pitäen. Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen julkaisuja 24. 237 s. (Väitöskirja) Hki 1959.

Liikepankin teoria ja likviditeettiongelma. 6 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja III) Hki 1959.

Talouselämän pääpiirteet kiertokulkukaavioiden valossa. 19 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja I) Hki 1960.

Toimittanut Ekonomi-lehdessä Kauppakorkeakoulun sivua.

VIERIKKO, ERKKI:

Antanut syyslukukaudella espanjan kielen alkeisopetusta Suomi-Espanja-Seuran kielikurssilla.

Toiminut edelleen Suomi-Espanja-Seuran yleissihteerinä.

Radioesitelmää Espanjaa ja Etelä-Amerikkaa koskevista eri aiheista. Esitelmöinyt Suomi-Espanja-Seuran kieli- ja kirjallisuusjaoston järjestämässä tilaisuudessa Ortega y Gassetin Espanjan keskiaikaa koskevista tutkimuksista.

Tutustunut Tukholman, Göteborgin ja Kööpenhaminan kauppakorkeakoulujen piirissä toimiviin iberoamerikkalaisiin laitoksiin.

VIHERSAARI, JUKKA:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen A-osaston nuorempi tutkija.

Kauppakorkeakoulun stipendilautakunnan sihteeri.

Osallistunut Salzburg Seminar in American Studies'in kesäkursseille 14. 6.—11.7. 1959.

Pitänyt esitelmän 10. 12. 1959 Myynti- ja Mainoskoulun Markkinointikurssi II:lle aiheesta: Organisaatio paperilla ja käytännössä.

Julkaisut:

Artikkeli: Organisaatiotutkimuksen kehitys ja tavoitteet. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 8:3) Hki 1959.

Arvostelu teoksesta: Erich Kosiol: Grundlagen und Methoden der Organisationsforschung. Mit internationaler Bibliographie. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja 8:4) Hki 1959.

WILLEBRAND, CARL-AUGUST von:

Edelleen Valtioneuvoston asettaman Kansainvälisten kulttuurisuhteiden toimikunnan jäsen saksankielisiä maita varten, edelleen toiminut Suomalais-Ugrilaisen Seuran kielentarkastajana.

Johtanut keskusteluharjoituksia Kuopion kesäyliopistossa kesä- ja heinäkuussa 1959.

Luennoinut Werner Bergenfruenistä Kuopion kaupungin kirjastossa 28. II. 1960.

Laatinut loppusanat Stefan Andresin novelliin »Jumalan utopia».

Useita sanomalehti- ja aikakauslehtiavustuksia Saksan kirjallisuudessa.

Saksantanut U. M:n toimeksiannosta m.m. Valtiopäiväjärjestyksen.

Kääntänyt saksan kielelle Das Werk aikakauslehdessä »Suomi» erikoisnumerossa ilmestyneet suomalaisten avustukset.

VIRKKUNEN, HENRIK:

Keskusverolautakunnan jäsen v:sta 1960.

Helsingin Suomalaisen Yhteiskoulun johtokunnan puheenjohtaja.

Turun Kauppakorkeakoulun pyytämänä laatinut asiantuntijalausannon liiketaloustiede I:n professorinviran hakijan, kauppat.ttri Unto Virtasen pätevyydestä sanottuun virkaan.

Liiketalous-lehden toimitusvaliokunnan puheenjohtaja. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan ja Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen tutkimuslautakunnan jäsen. KHT-yhdistyksen varapuheenjohtaja (v:sta 1960). Suomen Liikemiesyhdistyksen hallituksen ja Finnisch-British Society'n johtokunnan jäsen. Tehokkaan tuotannon Tutkimussäätiön hallituksen jäsen sekä sanotun säätiön täydennyskoulutusvaliokunnan puheenjohtaja. VI Nordiska Civilekonomkongressen'in ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Suomen hallintoneuvoston jäsen. Oy Control Ab:n ja Konekirjanpito Oy:n johtokuntien puheenjohtaja. Amer-Tupakka Oy:n ja Tehokaluste Oy:n johtokuntien jäsen. Tilintarkastajana useissa yhteisöissä.

Osallistunut 1.—9. 8. 59 Pohjoismaisen Kesäakatemian kokoukseen Tanskassa toimien liiketaloudellisen seminaariryhmän puheenjohtajana, sekä talven aikana vastaavan paikallisen ryhmän puheenjohtajana. Osallistunut Skandinaaviseen Tilintarkastuskongressiin Tukholmassa 19.—22. 8. 59 toimien yrityksen sisäistä laskentatointa käsitelleen ryhmän korreferenttinä.

Esitelmöinyt useissa yhdistyksissä liikevaihtoverotuksesta, liikkeenjohdon jatkokoulutuksesta Turun Liikemiesyhdistyksessä, yrityksen raporttitoiminnasta teollisuustaloudellisessa Yhdistyksessä ja Helsingin Ekonomien Tiliekonomien kerhossa. Luennoin Helsingin kaupungin virastopäälliköiden, Oy Rastor Ab:n ja Oy Ford Ab:n kursseilla.

Julkaisuut:

Ekonomikoulutuksen tavoitteista. 6 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja III/59.

Yhdistetty Tukku- ja vähittäiskauppaverotus käyttökelpoisin. 6 s. Kauppias 5/59.

Liikkeenjohdon jatkokoulutus — muotivirtaus vai tärkeätä asiaa? 5 s. Enso-Kaiku, jouluku 59.

Revisorn och företags kostnadsredovisning. 5 s. VIII Nordiska Revisorskongressen. Stockholm 1959.

VIRTANEN, UNTO:

Turun Kauppakorkeakoulun liiketaloustiede I:n dosentti ja vt. professori 31. 12. 1959 saakka. Vakainainen professori 1. 1. 1960 alkaen ja vt. lehtori Kauppakorkeakoulussa.

Ekonomiliitto r.y:n koulutusvaliokunnan jäsen. Turun Korkeakoulujen yhteiskunnallis-taloudellisen tutkimusyhdistys r.y:n hallituksen varajäsen. Turun Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan inspektori. Turun Rotary Klubin Kansainvälisen Palvelun puheenjohtaja. Turun Seudun Ekonomit r.y:n varapuheenjohtaja. Turun Matematiikkakoneyhdistyksen hallituksen jäsen.

Esitelmöinyt eri liikemiesjärjestöjen kutsumana Helsingissä, Turussa, Oulussa, Kemissä ja Aulangolla liikeverotusta, tilinpäätöstä ja kirjanpitoa koskevista ajankohtaisista kysymyksistä.

Julkaisut verotusta ja tilinpäätöstä koskevia artikkeleita mm. Ekonomissa, Uudessa Aurassa, Rakennustaidossa, Sähköurakoitsijassa ja Lahden Kauppakamarin julkaisuissa.

Ekonomiliitto r.y:n ansiomerkki.

VUORINEN, ELSA:

Opettanut Helsingin yliopistossa syys- ja kevätlukukaudella englantia kaikkien tiedekuntien opiskelijoille pidetyillä kursseilla, yht. 12 v.t. — Opettanut Helsingin yliopistossa syys- ja kevätlukukaudella suomea ulkomaalaisille opiskelijoille (opetuskieli englanti), 6 v.t.

Opettanut Jyväskylän kesäyliopistossa englannin kielen alkeiskurssia, kielioppi- ja käännöskurssia approbatur-arvosanaa suorittaville sekä pro exercitiokurssia humanistisen ja matemaattisluonnontieteellisen linjan opiskelijoille.

Opintomatka Englantiin kesällä 1959.

V. Tilastollisia tietoja oppilaista.

Korkeakoulun oppilaat voivat olla:

1. *varsinaisia oppilaita*, jotka opiskelevat suorittaakseen ekonomin tutkinnon tai kirjeenvaihtajan tutkinnon;
2. ekonomin tutkinnon tai muiden korkeakoulujen loppututkinnon suorittaneita, jotka harjoittavat opintoja *kauppätieteiden kandidaatin tutkintoa* varten;
3. *ylimääräisiä* tai *kuuntelijaoppilaita*, jotka harjoittavat opintoja erinäisissä aineissa.

Varsinaisiksi oppilaiksi haki 1959 570 henkilöä, joista voitiin ottaa vastaan ekonomin tutkintoa suorittamaan 205 sekä kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittamaan 108 eli yhteensä 313.

Opiskelijain kokonaisluku.

Kertomusvuotena on korkeakoulussa ollut yhteensä 1,244 opiskelijaa, joista

kauppat. kand. tutkintoa lukevia	226
varsinaisia oppilaita: I, II, III vuosikurssit	811
vanhemmat vuosikurssit	207

I. Varsinaisten oppilaiden lukumäärä lukuvuoden lopussa.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%
Miehiä	135	47,5	150	56,8	139	52,9	424	52,3
Naisia	149	52,5	114	43,2	124	47,1	387	47,7
Yhteensä	284	100	264	100	263	100	811	100

II. Varsinaisten oppilaiden kotipaikka.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
Helsingistä	91	32,0	81	30,7	76	29,0	248	30,6
Muualta Uudenmaan l:stä	34	12,0	23	8,7	23	8,7	80	9,9
Turun ja Porin l:stä	4	1,4	10	3,8	17	6,5	31	3,8
Hämeen l:stä	52	18,3	57	21,6	55	20,9	164	20,2
Kymen „	27	9,5	21	7,9	22	8,4	70	8,6
Mikkelin „	15	5,3	14	5,3	13	4,9	42	5,2
Kuopion „	14	5,0	16	6,1	18	6,8	48	5,9
Vaasan „	39	13,7	27	10,2	21	8,0	87	10,7
Oulun „	6	2,1	8	3,0	14	5,3	28	3,5
Lapin „	2	0,7	7	2,7	4	1,5	13	1,6
Yhteensä	284	100	264	100	263	100	811	100

III. Varsinaisten oppilaiden vanhempien ammatti.

Elinkeinon mukaan.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
1. Maa- ja metsätalous sivuelinkeinoineen	40	14,0	39	14,8	41	15,7	120	14,8
2. Teollisuus	58	20,4	37	14,0	39	14,8	134	16,5
3. Rakennustoiminta	22	7,8	8	3,0	13	4,9	43	5,3
4. Kauppa	88	31,0	99	37,5	85	32,3	272	33,5
5. Liikenne	22	7,8	24	9,1	26	9,9	72	8,9
6. Palvelukset	54	19,0	54	20,5	51	19,4	159	19,6
7. Sijoittamattomat ja ei ilmoitetut ammatit	—	—	3	1,1	8	3,0	11	1,4
Yhteensä	284	100	264	100	263	100	811	100

Yhteiskunnallisen aseman mukaan.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
1. Itsenäiset yrittäjät:								
Tehtailijat ja tukkukauppiaat	1	0,4	1	0,4	2	0,8	4	0,5
Vähittäiskauppiaat ja muut liikkeenharjoittajat	29	10,2	42	15,9	38	14,5	109	13,4
Maanviljelijät	24 54	8,4 19,0	34 77	12,9 29,2	28 68	10,6 25,9	86 199	10,6 24,5
2. Kaupan ja teollisuuden pal- veluksessa olevat:								
Johtavassa asemassa olevat	31	10,9	38	14,4	36	13,7	105	13,0
Toimihenkilöt	37	13,0	27	10,2	31	11,8	95	11,7
Työntekijät	82 150	28,9 52,8	46 111	17,4 42,0	48 115	18,3 43,8	176 376	21,7 46,4
3. Valtion ja kunnan palveluk- sessa olevat:								
Johtavassa asemassa olevat	9	3,2	4	1,5	12	4,6	25	3,1
Virka- ja toimihenkilöt	37	13,0	23	8,7	23	8,7	83	10,2
Työntekijät	20 66	7,0 23,2	17 44	6,5 16,7	23 58	8,7 22,0	60 168	7,4 20,7
4. Vapaiden ammattien harjoit- tajat ja opettajat	14	5,0	29	11,0	14	5,3	57	7,0
5. Ei ilmoitettu ammattia	—	—	3	1,1	8	3,0	11	1,4
Yhteensä	284	100	264	100	263	100	811	100

VI. Oppiärvot ja tutkinnot.

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinto.

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinnon ovat kuluneen lukuvuoden aikana suorittaneet:

Syyslukukaudella: ekonomit *Rauno Bister, Mirjam Hurmevirta, Leena-Kaarina Kivi-Solovjew, Pentti J. Mustonen, Pentti K. Oksanen, Kari J. Peltola, Erkki V. Söderström, Leo I. Virtaneva* ja dipl.ins. *Raimo J. Keloharju*.

Kevätlukukaudella: Ekonomit *A. Kalevi Kailasvuori, Lassi O. Lappalainen, Eino I. Pehkonen, Pentti J. Puro, Alli Linnea Reinikainen, Synnöve Kyllikki Sammalkorpi, Arvi T. Tanskanen, Anni Helena Vaittinen, Reino R. Vento, Pentti A. Väänänen*, ja ekon. D.B.A. *Meeri Marjatta Saarsalmi*.

Kauppätieteiden maisterin arvot ilman juhlallista vihkimistä saaneet kauppat.kandidaatit *Eero V. Artto, Pentti Kohonen, Pentti J. Mustonen* ja *Pentti K. Oksanen*.

Pro gradu kokeen

ovat lukuvuonna 1959—1960 suorittaneet seuraavat kauppätieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelevat, jotka ovat tutkimuksissaan käsitelleet allamainittuja aiheita:

Kansantaloustieteessä:

Risto Järvinen, Välitön kulutusveroko henkilökohtaisen tuloveron korvaajaksi?; *Kailasvuori Kalevi*, Termiinavaluuttamarkkinat; *Hannu Kärkkäinen*, Yhteismarkkinoista taloudellisten integraatiopyrkimysten muotona; *Kari Malmivuo*, Keynesläisistä makrodynaamisista mallikuvista; *Matti Sarakontu*, Suhdannepeilitutkimukset — niiden kehitys, problematiikka ja sovellutus Suomessa.

Liiketaloustiede I:ssä:

Ossi Havusela, Sisäisestä tarkastuksesta — erityisesti juoksevasta tarkastuksesta teollisuusyrityksessä; *Kalevi Kainulainen*, Standardikustannuslaskennan soveltaminen H. Saastamoinen Oy:n puurakennetehtaaseen; *Pertti Saarinen*, Tampereen kaupungin liikennelaitoksen kannattavuus- ja kustannustutkimus; *Raimo Suoniemi*, Empiiristen kustannusfunktioiden määrääminen; *Arvo Tanskanen*, Pääoman vähennys.

Liiketaloustiede II:ssa:

Asko Kousa, Kuorma-autoliikenteen asema ja mahdollisuudet maamme talouselämässä; *Eino Pehkonen*, Liikemyrityksen työhönottomenetelmistä tarkasteltuna erityisesti toimihenkilöiden työhönottoa silmälläpitäen; *Erkki Railo*, Makeisvalmisteiden kysynnän analyysistä; *Meeri Saarsalmi*, Kuluttajan taloudellisesta käyttäytymisestä; *Olli Vainikainen*, Piirteitä kemikalialan tavaroiden jakeluteiden muotoutumisen syistä ja kemikalialan kaupan rakenteesta Suomessa.

Taloushistoriassa:

Synnöve Sammallkorpi, Myllykoski Träsliperi Aktiebolag.

Talousmaantieteessä:

Hans-Viktor Simolin: Öljypuusta ja sen merkityksestä Espanjalle (erityisesti viljelyn kannalta tarkasteltuna).

Kemiassa ja tavaraopissa:

Risto Puranen, Paperin vanheneminen.

Sivuaineen laudatur-tutkielma: *Risto Laulajainen*, Kauppatavaroiden lakimääräisestä laatutarkastuksesta.

Ekonomin tutkinto.

Ekonomin tutkinnon ovat lukuvuonna 1959—1960 suorittaneet

syyslukukaudella 23. 10. 1959:

E. A. S. Aaltio; Y. O. Arajuuri; I. K. Autere; Helinä Irmeli Ekblom; K. M. Gustafsson; E. J. Harinen; O. Harju; R. T. Harlio; Pirjo Hartimo; E. O. Heikkilä; Terttu Anneli Honkanen; R. J. Hurmalainen; V. J. Hämälä; E. M. Hänninen; Aune Kaartinen; Tuula Mirjami Kajos; P. O. Kauppinen; K. I. Kiilamo; M. J. Kinnunen; O. I. Koponen; I. J. Koskenala; R. K. Kujanpää; A. L. Lindroth; N. A. Malinen; Tuula Hellin Malmia; J. A. Miettinen; K. F. A. Mikkola; A. H. Mutka; O. A. Mäkeläinen; R. A. Nordström; U. A. Okkonen; E. M. Pakkanen; P. J. Paunu; Leena Teresa Pirhonen; H. P. Pohjanoksa; R. O. Puisto; M. K. K. Pullinen; J. P. Puromies; M. K. Rantala; S. J. Rantala; R. O. Ruponen; M. O. Ryhänen; H. Rytönen; V. A. Saari; P. I. Saarinen; J. E. J. Tolvanen; Marja-Terttu Tulonen; T. Vahteristo ja Ritva Tuula Carita Vikkula.

27. 11. 1959:

O. S. Flinkman; R. A. Haavikko; M. K. A. Hagman; P. M. A. Salmivaara; Janiki Steinbock ja E. M. Suominen.

kevätlukukaudella 26. 2. 1960:

A. J. Ahonen; J. J. Ala-Nikkola; P. J. Alenius; E. A. Antikainen; A. V. Artema; R. S. Heino; P. J. Helminen; J. A. Honkanen; L. H. Kultti; H. J. Laine; R. L. Lappalainen; A. T. Lassila; P. I. Laukkanen; J. U. Laurila; R. O. Lindén; H. T. Lohikoski; Eila Kyllikki Lötjönen; E. P. K. Malm; K. E. J. Nevasuo; M. S. Pelkonen; P. T. Pesonen; M. A. J. Pietikäinen; R. E. Pitkonen; H. K. Poutanen; P. A. Ryhänen; S. K. Salminen; E. P. O. Salo; H. K. Salo; Eeva-Liisa Onerva Sandberg; S. T. Savinen; R. K. Suuronen; K. J. Takamäki; T. I. Tonteri; U. Tuomela ja J. I. U. Valkama.

8. 4. 1960:

R. Arifullen; A. W. Högman; M. M. Koivisto ja P. J. Perho.

31. 5. 1960 ja saavat todistuksen 12. 9. 1960:

A. K. Anttila; A. O. Arpiainen; Pirkko Sinikka Hakala; T. M. J. Hakala; J. M. Heikkilä; R. J. Heliö; A. K. Himanen; M. O. Huttunen; P. I. Ijäs; E. K. Jäppinen; J. A. Katajavuori; L. K. Kaurola; P. P. J. Kekäläinen; Kirsti Maria Komi; Sirkka Helena Koskinen; P. T. Kähkönen; M. J. I. Laaksonen; Arja Marjatta Lahtinen; E. J. Lehti; A. A. Leinonen; V. V. Mononen; Hilikka Kaarina Mäkinen; R. O. Mäkinen; M. K. Männistö; V. A. Nikander; S. V. J. Okko; M. E. E. Penttinen; E. J. Pietarila; Y. J. Pikkanen; R. H. Pyrhönen; H. T. H. Rapeli; J. J. Reiman; J. E. Repo; Pirkko Anneli Sairanen; Tuula Tellervo Sarparanta; H. S. Saxén; R. R. Sourander; J. A. Ståhlberg; E. A. J. Toivonen; E. T. Torri; H. J. Urmas; Marja Helena Vartia; P. H. A. Vartia; Raili Kyllikki Wigren; E. V. Virtanen.

Kirjeenvaihtajan tutkinto.

Kirjeenvaihtajan tutkinnon ovat suorittaneet

s y s l u k u k a u d e l l a 23. 10. 1959:

Liisa Kaarina Ahtiainen; Irja Hilma Mirjami Apajalahti; Sirkka-Liisa Kaarina Einig; Laila Ervi; Pirkko Maria Kaarina Haavikko; Hilikka Doris Hanhimäki; Raili Marjatta Kahila; Marja Anneli Kekäläinen; Tuula Marjatta Kokko; Anja Maria Kouhi; Irma Kaarina Laasonen; Hellevi Helena Leiwo; Raija Leena Tellervo Mannola; Outi Anneli Marttinen; Sirkka-Liisa Marjatta Mäkelä; Anja Sisko Männikkö; Tuula Marjatta Nieminen; Airi Tuulikki Salo; Oili Onerva Sarja; Ritva Kyllikki Servo; Anja Sisko Kaarina Sinervä; Eeva Eila Inkeri Säippä; Irma Takkinen; Ritva Sinikka Anneli Terho; Maija Toivola; Airi Kyllikki Toivonen; Pirkko Liisa Tähtinen; Raija Anja Maria Varis ja Seija Kyllikki Yrjölä.

27. 11. 1959:

V.-M. Kaitala ja Maija Leena Salonen.

k e v ä t l u k u k a u d e l l a 26. 2. 1960:

Maija Irmeli Elomaa; Marja Inkeri Heino; Outi Sinikka Häkkä; Raija-Liisa Irjala; Salme Sinikka Jaakkola; Raili Helena Järvinen; Terttu Marjatta Kasanen; Pirkko Liisa Kokko; Alma Anneli Kutvonen; Anna Marjatta Leino; Katri Vappu Mikkonen; Maria Helena Paronen; Kaisa Liisa Sievänen; Raija Sisko Anita Tuovinen; Maija-Liisa Tähkä ja Viena Eila Orvokki Veijanen.

8. 4. 1960:

Marja-Liisa Jurvanen ja Hely Marjatta Poukka.

31. 5. 1960 ja saavat todistuksen 12. 9. 1960:

Auni Hellevi Aarnio; Pirkko Marjatta Haggrén; Vuokko Elina Sofia Heino; Anja Heleena Hituri; Irja-Leena Hyttinen; Aira-Sisko Esteri Jokinen; Anja Liisa Järvinen; Silja Tuulikki Järvinen; Anna-Katriina Karttunen; Sonja Liisa Kautonen; Salli Tellervo Korhonen; Terttu Johanna Kuittinen; Liisa Marjatta Kääriä; Anja Inkeri Kääriäinen; Mirja Marketta Lehtonen; Eila Ritva Martin; Pirkko Anna-Liisa Miettinen; Mirja Liisa Mäki; Milja Anneli Nikander; Leena Maria Nykänen; Varpu Aulikki Nöjd; Iris Kaarina Parkkonen; Varpu Aila Saarinen; Maija-Liisa Soininen; Leena Tellervo Vuori ja Maija Liisa Väisänen.

VII. Stipendit.

Valtion ylioppilasstipendit.

Korkeakoulussa opiskelevien lahjakkaiden, ahkerien ja vähävarais-
ten ylioppilaiden opintojen tukemiseksi korkeakoulu sai keväällä 1960
58 kokostipendiä määrältään 56.000 mk, 58 puolistipendiä määrältään
36.000 mk, 58 opiskeluvälinestipendiä määrältään 11.000 mk ja 12 vieras-
paikkakuntalaisen lisää määrältään 14.000 mk eli yhteensä 6.142.000 mk.

Korkeakoulun stipendilautakunnan puheenjohtajana on toiminut
professori *Martti Saario*, varapuheenjohtajana vt. professori *K. A. Tela-
ranta* ja kolmantena jäsenenä dosentti *Kaj B. Lindgren*. Kauppakorkea-
koulun Ylioppilaskunnan edustajina stipendilautakunnassa ovat luku-
vuonna 1959—60 olleet kauppat.ylioppilaat *Raimo Horttanainen* ja *Mikko
Leppänen*. Sihteerinä on ollut KTK *Jukka Vihersaari*.

Stipendilautakunta julkisti maaliskuun 10 p:nä stipendit haettaviksi,
jolloin määrääjän kuluessa niitä haki 6 kauppat.kand. tutkintoa opiske-
levaa sekä 8 III vuosikurssin, 104 II vuosikurssin ja 72 I vuosikurssin
oppilasta.

Kokouksessaan toukokuun 7 p:nä lautakunta päätti jakaa lukuvuo-
den 1960—61 opiskelijastipendit seuraavasti:

a) kokostipendin, vieraspaikkakuntalaisen lisän ja opiskeluväline-
stipendin saivat:

Aino-Inkeri Haverinen, Anelma Annikki Hentilä, R. E. Härkönen, R. O. Mäkinen,
Taina Annikki Pekonen, Helvi Marjatta Rekko, Aino Hilikka Tarnanen, Sonja Hellevi
Tirkkonen, Raija Sinikka Uotinen ja Leena Tellervo Vuori.

b) kokostipendin ja vieraspaikkakuntalaisen lisän sai:

Leena-Maija Leino.

c) kokostipendin ja opiskeluvälinestipendin saivat:

P. J. Koivisto, A. J. Korpela, K. P. V. Manner, V. L. I. Pitkämäki, Aila Sinikka
Porvali, Leena Marjatta Sihvo, Riitta Annikki Tolonen, Taru-Liisa Vertanen ja Maija-
Liisa Vuorenmäe.

d) kokostipendin saivat:

Maija Irmeli Aalto, Kirsti Marjatta Alho, E. M. Asiala, T. R. Haataja, M. O.
Huttunen, Kaarina Marja Hynninen, Leila Aino Annikki Jortikka, Soili Kerttu Kyl-

likki Karppinen, P. I. K. Kettunen, Eila Marjatta Konttinen, Tuovi Inkeri Korhonen, Marja-Leena Koskela, Pirkko Aulikki Koskinen, R. M. Kuisma, Liisa Marjatta Kyytönen, Marjatta Anna Katri Kähönen, S. A. Makkonen, Vuokko Alviina Makkonen, Tuula Kaarina Mansikkamäki, Orvokki Mansisto, Pirkko Maija Miettinen, Liisa Inkeri Ojander, Pirkko Anneli Paronen, M. T. Penttilä, Raili Marjatta Pispala, Eeva Liisa Rauhamaa, Leena Annikki Rautaharju, Lahja Helena Riekkinen, Pirkko Inkeri Salminen, Liisa Marjatta Seiro, U. P. Sivonen, Paula Sylvia Tiainen, P. T. Tolvanen, Tuija Marjatta Tulonen, Ritva Irene Varpama, Kaisa Briita Vesa, A. V. J. Vilppunen ja Kristiina Virta.

e) puolistipendin, vieraspaikkakuntalaisen lisän ja opiskeluvälinestipendin sai:

Marjatta Kaarina Edman.

f) puolistipendin ja opiskeluvälinestipendin saivat:

Maire Sinikka Antikainen, E. A. Autere, R. E. Brander, Ulla Marjatta Brandt, Raili Sinikka Haapala, T. M. J. Hakala, Eila Aira Kyllikki Helin, Raija Kaisa Huuki, Paula Marja Kyllikki Hyttinen, I. A. Jahnukainen, V. T. Jääskeläinen, Else Marjatta Kare, M. Kekäläinen, H. O. Kemmo, Armi Kaarina Kortehisto, Anja Maija Kärnä, Leena Marjatta Kääriäinen, H. P. Lindholm, Terttu Tellervo Pallasmaa, M. A. A. Paulin, Terttu Kristina Pitkänen, Ritva Inkeri Puttonen, Sisko Ruokonen, L. P. Ruotsalainen, Raili Inkeri Ruuti, Marja Sinikka Räsänen, Raili Liisa Kaarina Viinamäki ja Marja-Leena Vähähyppä.

g) puolistipendin saivat:

Kirsti Anneli Ahvenainen, M. E. J. Anttolainen, A. V. A. Aromäki, Pirjo Anneli Eteläpää, M. J. Hiltunen, A. Y. Huhdanmäki, Leena Marketta Ikävalko, L. K. Kaurola, E. O. Keskinen, Anna Liisa Tuomikki Korhonen, Eija Onerva Koskelainen, L. K. J. Laru, T. A. A. Lindell, Riitta Sirkka Marjatta Linja, Sylvi Lukka, R. K. Mutka, Kaija Nikkilä, Irja Annikki Peltola, Ritva Marjatta Peltola, Seija Tuulikki Pulkkinen, A. Y. Rintala, A. J. Ryhänen, Ritva Unelma Ryhänen, Siro Marjatta Salmi, E. J. Seppä, T. T. Tikanoja, Rauni Elina Vaalto, R. O. Vallittu ja Raili Virtanen.

h) opiskeluvälinestipendin saivat:

M. K. Järvinen, Y. A. Kärkäs, Aira Irene Nousiainen, O. A. Rantanen, R. O. Saarinen, M. U. Rastas, S. K. J. Sarlin, Taimi Helena Selander, Seija Leena Tuttujew ja L. J. Virtanen.

Korkeakoulun omat stipendit.

Ottaen huomioon stipendirahastojen määräykset stipendien tarkoituksesta on seuraaville korkeakoulun opettajille ja virkailijoille jaettu stipendejä:

Kauppakorkeakoulun hallituksen Kanslerin käytettäväksi myöntämistä varoista lakittri Aimo O. Aaltoselle 60.000 mk, lehtori Erik Erämetsälle 60.000 mk, filtri Kustaa Hautalalle 60.000 mk, professori Kaarlo Hildénille 50.000 mk, professori

Huugo Raniselle 60.000 mk, ekonomi D.B.A. Meeri Saarsalmelle 20.000 mk, professori Mikko Tammiselle 30.000 mk, vt. professori K. A. Telarannalle 50.000 mk, lehtori Erkki Vierikolle 60.000 mk ja vt. lehtori Carl-August von Willebrandille 50.000 mk.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahastosta vt. professori Sakari Mattilalle 150.000 mk ja ekonomi D.B.A. Meeri Saarsalmelle 50.000 mk.

Rudolf Geselliuksen stipendirahastosta, kauppaneuvos *Osk. Huttusen* rahastosta, *Kauppakorkeakoulun Opettajien stipendirahastosta* ja *Oy. Mars Ab:n stipendirahastosta* professori Huugo Raniselle yhteensä 49.000 mk.

Kauppakorkeakoulun entiset ja nykyiset oppilaat ovat saaneet stipendejä seuraavasti:

Senaattori Otto Stenrothin rahastosta myönnettiin ekonomi Tuure Salomaalle lisä-stipendi mk 384.000: —.

Herman Otto Geselliuksen stipendirahasto: Autere, Eero 10.000: —.

Helsingin Yleisen Ravintoyhdistyksen rahasto: Uotinen, Raija 7.000: —.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahasto: Asiala, Erkki M. 46.000: —; Heinonsalo, Eero 25.000: —; Järvinen, Risto 50.000: —; Kallberg, Ethel 21.000: —; Kettunen, Pertti 24.000: —; Mäkinen, Raimo 50.000: —.

Kauppakorkeakoulun Keräyksen Naistoimikunnan stipendirahasto: Suokas, Ritva K. 100.000: —; Tiainen, Anja I. 71.000: —.

Kilpiä Oy:n rahasto: Härkönen, Reino 37.000: —; Ijäs, Pentti 30.000: —.

Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahasto: Tolonen, Riitta 8.000: —.

Alfred Kordelinin stipendirahasto: Anttila, Aarno 19.000: —.

Juho Lallukan muistorahasto: Uotinen, Raija 6.000: —.

K. H. Lehtisen rahasto: Hinkkala, Sirkka 28.000: —.

Ivar Lindforsin stipendirahasto: Korpela, Asko 40.000: —; Kääriäinen, Anja 25.000: —; Metso, Tuulikki 14.000: —; Pekonen, Taina 40.000: —; Tirkkonen, Sonja 30.000: —; Vuorenmaa, Maija-Liisa 20.000: —.

P. A. Luostarisen stipendirahasto: Koivisto, Pentti 35.000: —.

Opintoyhtiö Mainos Juniorin stipendi: Alander, Rolf 10.000: —.

Naisekonomien Kerhon stipendi: Sihvo, Leena 10.000: —.

Gustav Pauligin stipendirahasto: Ilmivalta, Pauli 34.000: —; Ryhänen, Juhani 40.000: —.

Pohjolan stipendirahasto: Haapasalo, Ella 17.000: —.

Kauppaneuvos Juhani Santaholman rahasto: Kettunen, Pertti 4.500: —.

Elin ja Evert Sellgrenin stipendirahasto: Ilmivalta, Pauli 11.000: —.

Oy. G. W. Sohlbergin stipendirahasto: Koivisto, Pentti 13.000: —.

Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahasto: Brander, Rolf 8.000: —; Hallikainen, Kyösti 16.000: —; Ikonen, Tapani 10.000: —; Kanerva, Kaarina 12.000: —; Kaurola, Leo Kullervo 17.000: —; Kärnä, Maija 10.000: —; Leino, Leena-Maija 6.000: —; Penttilä, Markku 9.000: —; Rothström, Kalevi 15.000: —; Saikku, Tuula 15.000: —; Vuorilehto, Veli 15.000: —.

Talous-Osakekaupan stipendirahasto: Korhonen, Salli 18.000: —.

Knut Wallinin stipendirahasto: Uotinen, Raija 2.000: —.

Birger Wegeliuksen stipendirahasto: Autere, Eero 10.000: —.

Eevi ja Eemil Tannisen säätiö: Jäppinen, Erkki 50.000: —; Pyrhönen, Raimo 50.000: —.

Palkintona seminaariharjoituksesta ovat allamainituissa aineissa saaneet:

Kansantaloustiede: Holttinen, Rauni 4.000: —; Korolainen, Sakari 4.000: —; Mäkinen, Raimo 4.000: —; Sarakontu, Matti 9.000: —; Veikkolainen, Martti 4.000: —.

Liiketaloustiede I: Anttila, Aarno 6.000: —; Hakala, Pirkko 5.000: —; Kataja-vuori, Jouko 6.000: —; Pyrhönen, Raimo 6.000: —; Riekkinen, Heikki 6.000: —.

Liiketaloustiede II: Airaksinen, Pekka 6.000: —; Andersson, Aarto 4.000: —; Anttila, Veijo 5.000: —; Järvinen, Matti 4.000: —; Leivo, Pentti 5.000: —; Mansikka, Marja-Terttu 4.000: —; Pirinen, Seppo 5.000: —; Ruotsalainen, Lauri 5.000: —; Stenman, Raimo 4.000: —; Tiusanen, Esa 4.000: —; Volmari, Leo 4.000: —; Vuorisara, Tauno 4.000: —.

Kauppaoikeus: Kaskela, Aarno 6.000: —; Kolamo, Eero 4.000: —; Kolkka, Seppo 4.000: —; Komi, Anna-Maija 5.000: —; Mäkinen, Hilka 6.000: —; Saario, Seppo 4.000: —; Sairanen, Yrjö 5.000: —; Tikanoja, Toivo 4.000: —.

Kemia ja tavaraoppi: Barannik, Yrjö 5.000: —; Bjärs, Åke 5.000: —; Heikkinen, Pentti 4.000: —; Kopra, Kalevi 4.000: —; Laaksonen, Matti 6.000: —; Mäkelä, Maija-Liisa 4.000: —; Tarvainen, Reijo 4.000: —; Turpeinen, Jouko 6.000: —; Waris, Pentti 4.000: —.

Prof. *Wäinö Bonsdorffin* rahastosta: Laulajainen, Risto 30.000: —; Puranen, Hannu 30.000: —; Sivola, Risto 15.000: —.

Talousmaantiede: Heikkilä, Jan 4.000: —; Ilmivalta, Pauli 3.000: —; Jusula, Timo 3.000: —; Kaarnakorpi, Erkki 4.000: —; Kettunen, Pertti 3.000: —; Koskinen, Sirkka 3.000: —; Laakso, Eino 3.000: —; Manninen, Uolevi 3.000: —; Mäki, Juhani 4.000: —; Peurakoski, Sirkka-Liisa 3.000: —; Pritsi, Mirja 3.000: —; Rinne, J. J. 4.000: —; Ryhänen, Ritva 4.000: —; Sarparanta, Tuula 4.000: —; Sumanen, Paavo 3.000: —; Takala, Pekka 5.000: —; Tonttila, Oili 3.000: —; Vallittu, Olavi 3.000: —; Wathén, Jaakko 3.000: —.

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 1960.

KALLE KAUPPI

Suomen hallitusmuodosta.

*Puhe, jonka rehtori, professori Kalle Kauppi piti
Kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 12. 9. 1959.*

Viime heinäkuun 17 päivänä tuli kuluneeksi neljä vuosikymmentä siitä, kun valtionhoitaja Mannerheim nimikirjoituksellaan vahvisti Suomen tasavallan hallitusmuodon. Vaikka se on tärkein perustuslakimme, joka yhdessä alkuaan 1906 säädetyin ja 1928 itsenäisen valtakunnan rakenteen mukaiseksi sovitettun valtiopäiväjärjestyksen kanssa on valtiomme oikeudellisen rakenteen perustana, ei sen syntymäpäivää ole ollut tapana säännöllisesti juhlia. Ehkä onkin asianmukaista, että hiljaisella harkinnalla suunniteltu ja kokoonpantu, joskin sitten vasta poliittisen taistelun jälkeen hyväksytty perustuslaki saa osakseen kunnioitusta ja arvonnantoa lähinnä muilla, arvokkaammilla tavoilla kuin ulkonaisin juhlamenoin.

Hallitusmuoto valtakunnan perusrakenteena.

Ne vaikeat vaiheet, joiden kautta maamme ja kansamme ovat kulkeneet miespolven mittaisena valtiollisen itsenäisyyden aikana, ovat ehkä suunnanneet ihmisten huomiota liian yksipuolisesti ulkonaiseen tapahtumain kulkuun. Siksi on tultu ajatelleeksi vähemmän sitä merkitystä, mikä kaikkien noiden kohtaloiden lävitse selviytymisessä on ollut lujatekoisella valtakunnan perusrakenteella. Neljäkymmenen ajastajan jälkeen on kuitenkin täysi aihe suorittaa vaatimaton kunnianteko valtiojärjestyksemme peruskivelle myös tältä paikalta.

Hallitusmuotomme ikä ei ole sinänsä pitkä, kun on kysymys valtakunnan perustuslaista. Nämä ensimmäiset vuosikymmenet ovat kuitenkin olleet kriittisiä, koska juuri niiden aikana on ollut opittava elämään uuden perustuslain puitteissa ja soveltamaan sitä käytäntöön. Tänä aikana on myös ennättänyt tapahtua, että ensimmäisen maailmansodan jälkeen muodostuneista uusista tai uudella tavalla järjestyneistä valtakunnista, joiden valtiosäännöt luotiin samoihin aikoihin kuin Suomenkin, eräät ovat lakanneet olemasta itsenäisinä valtioina, toisten

valtiosäännöt taas ovat joutuneet perusteellisten muutosten alaisiksi. Suomi on jäänyt ainoaksi, jonka noissa murroskauden oloissa laadittu hallitusmuoto on miltei täysin muuttumattomana kestänyt ajan tuulet. Missä määrin ja millä tavoin valtiosäännön rakenne ja soveltamistapa on ollut syynä niihin kohtaloihin, joiden alaisiksi nuo valtiot ovat sittemmin joutuneet, ei ole erikseen selvitetty, ja se vaatisikin vaikeasti suoritettavan tutkimisen, joka olosuhteiden vuoksi olisi vielä nytkin ainoastaan varsin vaillinaisesti mahdollista. Mutta monet seikat viittaavat siihen, että silloisissa uusissa, sekä vanhojen että uusien valtakuntien valtiosäännöissä heittäydyttiin muotivirtauksena olleen »kansanvaltaisuuden» lumoihin liiaksi eikä osattu löytää edellytyksiä vastaavia oikeita muotoja kansan määräysvallan käyttämiselle. Erityisesti tämä näyttää koskevan valtiovallan eri tekijäin keskinäisiä suhteita.

Suomen silloin säädetyin hallitusmuodon varassa on joka tapauksessa se kansanvaltainen järjestelmä, jonka kansamme valtava enemmistö nyt, uusien raskaitten koettelemusten jälkeen, tuntee ja tunnustaa vielä entistä selkeämmin ja kiinteämmin omaksensa ja jolle se valtiollisen itsenäisyyden rinnalla antaa kalleimman omistuksensa arvon, tehokkaasti pitänyt koossa kansaamme ja yhteiskuntamme rakennetta. On säästytty häiriöiltä, joita usein liittyy valtiosäännön muutoksiin, on säästytty siinä kohden mullistuksilta ja sisäisiltä taisteluilta. Tämän yhteiskuntarakenteemme vankkatekoisuuden turvin kansamme on voinut selviytyä kunnialla niistä monista, osaksi ylivoimaisilta näyttäneistä ratkaisuksista ja tehtävistä, joiden eteen itsenäisyyden alkuvuodet ja taas viimeksi kuluneet kaksi vuosikymmentä ovat sen asettaneet. Valtion kansanvaltaisen rakenteen vahvuuden ja tämän rakenteen puitteissa yhä paremmin toteutetun yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden ansiota on olennaisesti se, että kansamme on voinut hoitaa asiansa sellaisinkin tuloksin, kuin ovat ne, jotka näemme silmiemme edessä. Kokonaisuutena katsoen kansamme pitäytyminen niihin oikeusvaltion ja pohjoismaisen kansanvallan perusarvoihin, joille sen yhteiskuntaelämä ja kulttuuri rakentuvat, on ollut kiinteätä ja määrätietoista.

Mikä hallitusmuotomme sisällyksessä sitten on sen kestävyys syynä?

Historiallinen perusta.

Yksi olennainen perussyy on, että hallitusmuotomme ei ole joidenkin ulkomaisten kaavojen jäljittelyä, vaikka sillä onkin olennaisia yhtäläisyyksiä muiden kansanvaltojen valtiosääntöjen kanssa, vaan että

se rakentuu sen pohjoismaisen historiallisen kehityksen perustalle, joka on monien vuosisatojen kuluessa muovannut kansamme yhteiskuntajärjestystä ja oikeuskäsitystä ja kasvattanut kansassa lain kunniotusta. Hallitusmuodon johtolause, joka on lakityylin mukaisesti niukkasanainen, ilmaisee selkeästi tämän perustuslain pohjautumisen aikaisempien, Ruotsi-Suomen valtion ja sittemmin Suomen autonomian kautena voimassa olleiden perustuslakien pääperiaatteisiin. Mutta johtolauseesta näkyy myös, että hallitusmuotomme on luonut olennaisesti uutta, mikä johtuu valtion itsenäiseksi tulemisesta ja olojen kehityksestä. Johtolauseessa sanotaan: »... sen jälkeen kuin Suomi on tullut riippumattomaksi, täysivaltaiseksi valtioksi, on käynyt tarpeelliseksi kehittää ja vakaannuttaa sen valtiosääntöä uusilla perustuslain säännöksillä, jotka, samalla kuin ne takaavat valtiovallalle tarpeellisen lujuuden, laajentavat kansaneduskunnan oikeuksia ja turvaavat kansalaisten oikeutta ja lainalaista vapautta...»

Kustaa III:n 1772 voimaan saattama hallitusmuoto ja v:n 1789 yhdistys- ja vakuutuskirja, jonka nimi parhaiten käy ymmärrettäväksi, kun ajattelee ranskankielistä nimitystä l'Acte d'Union et de Garantie, olivat olleet Aleksanteri I:n Porvoon valtiopäivillä vahvistamina voimassa autonomisessa Suomessa. Niiden sekä ensin säätyeduskunnan aikaisen ja sittemmin uuden valtiopäiväjärjestyksen varassa kehittynyt käytäntö ja oikeustiede olivat antaneet kansallemme koulutusta valtiosäännön soveltamisessa. Tämä sisälsi sen arvokkaan perinnön, jonka pohjalle hallitusmuodon laatijat rakensivat. Erikseen on merkittävä se kehitysaste, jota tiesi v:n 1906 edellä jo mainittu valtiopäiväjärjestys. Se teki eduskunnastamme yksikamarisen, kansanvaltaisen, monen mielestä silloin liian kansanvaltaisen laitoksen. Kokemuksen voitaneen sanoa kuitenkin osoittaneen, että ne olivat pääasian suhteen oikeassa, jotka katsoivat, että kaikkien kansalaisten tasa-arvoinen oikeus osallistua yleisen, yhtäläisen ja salaisen äänioikeuden nojalla valtion asiain ratkaisemiseen jo silloin parhaiten kasvatti koko kansan yhteiskunnallista tajua ja taitoa sekä moraalista vastustuskykyä kotitalokasta kansallista vaaraa vastaan. Tämän muodostivat tsaarinvallan perustuslakeja rikkovat sortotoimenpiteet ja taitavasti hoidettu kansamme puolue-erimielisyyksien hyväksikäyttäminen huipentuneena lopulta rajattomasti laittomuuksiin valmiiden, palvelushaluisten onnenonkijain nostamiseen virkapaikkojen haltijoiksi. Itsenäisyyden toteutumisen valossa saa eduskuntauudistukseen sisältynyt pitkä, rohkea askel tämänluontoisia perusteluja.

Piirteitä hallitusmuodon sisällyksestä.

Niin suuri arvo kuin historialliselle perinnölle onkin annettava, on hallitusmuoto lainsäädäntötuotteena sisällykseltään sittenkin niin suuresti kunnianarvoisista edeltäjistään poikkeava ja suorituksena sellainen saavutus, että sen olennaisin arvo ja voima määräytyy sen mukaan, mikä siinä on uutta ja omintakeista.

Se demokratian pääajatus, että valtiovalta Suomessa kuuluu kansalle, on hallitusmuodossamme nimenomaan ilmaistuna. Valtiovaltaa ei Suomessa voida harjoittaa kansan tahdosta riippumatta, vielä vähemmän vastoin kansan vakiintunutta tahtoa. Tähän sisältyvä valtiosäännön kansanvaltainen perusluonne on antanut sille kestävyysmyös demokratian nimessä esitettyjä arvosteluja vastaan. Valtiovallan perustuminen kansaan on valtiosäännön pohjalla myös asiallisesti turvattu siten, että kansa, valitsijat, vapaissa vaaleissa ilmaisevat välittömästi tahtonsa. Tälle seikalle ratkaisevan merkityksen antaminen on juurtunut syvälle Suomen kansan ajatustapaan. Taholla tai toisella ilmenneet pyrkimykset tässä kohden toisenlaisten, vieraiden mallien jäljittelemiseen ovat osoittautuneet pintavaahdoksi, joka kansan mielipiteen reaktion torjumana on pian asettunut. Suomen kansan vakiintunut tahto elää oman yhteiskuntajärjestyksensä suojassa on, kuten sanottu, yhä entisestään vahvistunut, samalla kuin kansamme halua antaa muiden kansojen määrätä omien asioittensa hoitamistavasta. Jos täällä, niinkuin vapaassa maassa on luonnollista, esitetään asiallisia vertailuja suomalaisen valtiojärjestyksen ja muiden maiden järjestelmien välillä, ei näillä tarkoiteta sekaantua toisten valtakuntien sisäisiin asioihin tai pyrkiä antamaan neuvoja.

Juuri kansan tahdon ilmaisemisen järjestelyssä ja kansaan perustuvan valtiovallan käytön oikeassa jakamisessa eri elinten kesken on epäilemättä eräs hallitusmuotomme vahvuuden perussy. Sekä eduskunnan, joka valtiopäiville kokoontuneena edustaa Suomen kansaa, että tasavallan presidentin valitsee Suomen kansa — viimeksi mainitun tosin valitsijamiesten kautta — joten kumpaisenkin valta on peräisin valtiovallan alkulähteestä. Tämä seikka ja valtiovallan tehtävien tarkoituksenmukainen jako vallan käyttäjäin kesken on omiaan antamaan hallitusvallalle lujuuutta. Tasavallan presidentin asema ylimpänä toimeenpanovallan käyttäjänä on järjestetty niin, että hänellä on valtaa huomattavasti enemmän kuin länsimaisten monarkkisten valtioiden hallitsijoilla. Tätä valtaa on kuultu joskus moitittavan liian suureksi. Sen takia, että valtakunnan päämies on kansan valitsema, hän tosiasiallisesti voi varsinkin hallitusten muodostamisessa ja eduskunnan hajoit-

tamisen suhteen käyttää niitä valtaoikeuksia, jotka valtiosäännössä on määrätty hänelle kuuluviksi. Näin ei näet ole asia kaikkien valtiosääntöjen kohdalta. Valtion päämiehelle järjestetyn valta-aseman rinnalla hallitusmuoto varaa toisaalta eduskunnalle, Suomen kansaa edustavana laitoksena, ratkaisevan määräysvallan vakaantuneeksi osoitautuneen kansantahdon toteuttamiseen. Näin on lainsäädännössä, niin myös valtiontalouden alalla. Ja tämä ratkaiseva määräysvalta eduskunnalla on myös hallituksen toiminnan yleiseen suuntaan nähden, mikä johtuu siitä, että hallituksen jäsenten tulee hallitusmuodon 36 §:n mukaan nauttia eduskunnan luottamusta. Antamalla epäluottamuslauseen hallitukselle tai jollekulle sen jäsenelle eduskunta voi saada aikaan hallituksen vaihtumisen tai muovautumisen sellaiseksi, että eduskunnan luottamuksen vaatimus tulee täytetyksi.

Paitsi tasavallan presidenttiä ja eduskuntaa on Suomen valtion rakenteen mukaan kolmas tärkeä valtiovallan käyttäjin pääryhmä: tuomioistuimet. Ne on asetettu omassa tehtävässään riippumattomiksi, niin ettei hallitusvalta voi määrätä, mitenkä niiden on lakia sovellettava, vaan ne ovat velvolliset omalla vastuullaan harjoittamaan oikeudenkäyttöä. Tämän riippumattomuuden turvaksi on säädetty periaate, ettei tuomaria voida hallintotoimin erottaa virasta.

Tuon valtiovallan tehtävien jaon avulla, jonka mallina on Montesquieun tunnettu oppi valtiovallan kolmijaosta, millä hän tarkoitti aikaansaada eri valtakeijäin kesken sellaisen tasapainon, että se estäisi vallan väärinkäyttämistä, on luotu sekä riittävän täsmällisesti että joustavasti toimimaan pystyvä valtiosäännön rakennelma. Kansalaisten vapauden turvaksi on hallitusmuodossa lueteltu perustuslain suojaamat kansalaisten perusoikeudet. Tällä tavoin valtiosääntömme on tahtonut turvata kansalaisille sellaisen määrän lainalaista vapautta, kuin kansaamme juurtuneen käsityksen mukaan pitää olla ihmisarvoa vastaavia elämisen edellytyksiä ja omapohjaista kulttuurin kehittämistä varten.

Se suoja, jonka valtiojärjestyksemme antaa yksityiselle kansalaiselle niin toisten kansalaisten taholta tulevia loukkauksia kuin hallinnollista, hallintoviranomaisten taholta tulevaa mielivaltaa vastaan, on kansamme keskuudessa arvonsa puolesta entistä paremmin tajuttu, kun on jouduttu näkemään ja kokemaan tuosta suojasta lainvastaisesti tehtyjä poikkeamisia ja niistä aiheutuvaa turvattomuutta. Viime sodan jälkeisenä murroskautena saatiin nähdä jopa korkeiden hallintoviranomaisten taholta harjoitettavan kansalaisten lainvastaista vangittuna pitämistä. Nähtiin myös yritettävän kaventaa eduskunnan jäsenelle hallinnollista vangitsemista vastaan perustuslaissa annettua erityistä oikeusturvaa. Vaatimuksia tehtiin niin ikään tuomarien erottamatto-

muuden, tämän oikeusvaltion kulmakiven, kumoamiseksi, usein tosin puhuen käsitteitä sekoittaen virkamiesten erottamattomuudesta yleensä, jota ei alkuperäisessä merkityksessään enää silloin ollut meillä voimassa, vaan viran- ja toimenhaltijain erottaminen kävi laillisesti päinsä myös kurinpidollista eli hallinnollista tietä. Onneksi eivät mitkään nämä vaatimukset silloin johtaneet muutoksiin.

Kansalaisten perustuslaissa suojattujen oikeuksien ja hallitusmuotoon pohjautuvan yhteiskuntajärjestyksen luoman oikeustilan olennaisena piirteenä on myöskin se taloudellisen toiminnan vapaus, joka on järjestelmällemme luonteenomainen. Kansalaisvapauksien arvon tajuaamista oli epäilemättä omiaan syventämään niinikään se noiden vapauksien rajoittaminen ja myös muunlainen poikkeaminen normaaliaikana voimassa olevista oikeusperiaatteista, mitä, tosin laillisessa järjestyksessä, oli tehtävä, jopa varsin suuressa määrin, sodan aikana ja jolla oli asiallista oikeutusta vielä lähimpinä aikoina sodan päätyttyäkin. Koko mutkallinen säännöstelyjärjestelmä elinkeinotoiminnan alalla, josta vapautuminen niinkuin tiedämme on edistynyt varsin vaivalloisesti, oli tästä valaiseva esimerkki. Tarvitsee näet vain kuvitella, että tuollainen sota-ajan poikkeuksellinen, toimintavapautta kahlehtiva säännöstelytila olisi aina voimassa, niin käsittää, kuinka paljon parempi oikeudellisen normaalitilan vallitseminen on.

Hallitusmuoto osoittautui sodan aikana myös riittävän joustavaksi siinä suhteessa, että se jo sinänsä oli ottanut huomioon sota-ajankin poikkeuksellisia vaatimuksia. Saatiin myös, milloin sitä tarvittiin, perustuslain säätämisyjärjestyksessä nopeastikin toteutetuksi sellaiset toimenpiteet, jotka kävivät välttämättömiksi erikoisten olosuhteiden takia. Se, että eduskuntavaalien toimeenpanoa lykättiin ja että tasavallan presidentin vaali toimitettiin useampia kertoja — mielestäni kerran tarpeettomastikin — normaalista järjestyksestä poikkeavalla tavalla, joko väliaikaistoimenpiteenä, lyhennetyksi toimikaudeksi, taikka koko lakimääräiseksi toimikaudeksi, sekä että muutoinkin tehtiin perustuslakien säännöksistä paljon olennaisia poikkeuksia, ei ole onneksi näyttänyt pahasti hämmentäneen oikeita käsityksiä asioiden järjestämisestä, sitten kuin on voitu palata säännönmukaisiin menettelytapoihin.

Eräitä huomautuksia.

Hallitusmuodon juhluvuonna tekee mieli sen lisäksi, mitä edellä on sanottu, esittää eräitä huomautuksia. Hallitusmuodon soveltaminen on kehityksen alaista. Ensiksikin jokin sana parlamentaarisen hallitustavan käytännöstä.

Parlamentarismin soveltamisesta.

Valtioneuvoston jäsenten, kuten jo mainittiin, tulee, paitsi olla rehelliseksi ja taitaviksi tunnettuja, myös nauttia eduskunnan luottamusta. Sanottu n.s. parlamentarismien periaate, joka ratkaisevalla tavalla vaihtaa valtiovallan ylimpien käyttäjien keskinäisiin valtasuhteisiin, oli hallitusmuodossamme uusi, eikä sitä vielä silloin muuallakaan yleensä esiintynyt valtiosäännöissä nimenomaan lausuttuna. Tämä normi tarkoittaa ”luottamussuhteen ja yhteistoiminnan aikaansaamista toimeenpanevan vallan ja kansanedustajien välillä, hallitusasiain toimittamista yhteisymmärryksessä eduskunnan . . . kanssa”, siteeratakseni presidentti Ståhlbergin sanoja. Ajatus on hyvin luonnollinen ja tuttu niille, jotka ovat tottuneet järjestelemään liikeyritysten johtoa eri portaissa. Tämän luottamussuhteen aikaansaaminen ja ylläpitäminen maassa, jossa on useita puolueita eikä millään näistä enemmistöä eduskunnassa, on muodostunut hallitusmuodon soveltamisen koetinkiveksi, jonka kohdalla on jatkuvasti esiintynyt vaikeuksia. Tosin on kokemuksesta havaittu hallitukselle arvokkaaksi voiman antajaksi se, että sen selkänajana on kansan valitseman eduskunnan luottamus, kun hallitus esiintyy valtion puolesta. Sillä seikalla, että hallituksen muodostamiseksi ja sen toiminnan edellytyksenä on ollut pakko sovitteluihin eri puolueiden välillä, on niinikään todettu olleen puoluevastakohtien jyrkkyyttä tasoittavaa vaikutusta. Mutta säännölliseen tyydyttävään soveltamiseen ei ole päästy.

On hyvin ymmärrettävissä, että itsenäisyyden alkuvuosina ei yhteistunto ja itsehillintä ollut kehittynyt niin, että olisi voitu välttyä vähemmistöhallituksilta, joita on pidettävä poikkeuksina yleisestä säännöstä. Mutta kun nyt, neljäntäkymmentä vuotta myöhemmin kerta toisensa jälkeen turvaudutaan kapeapohjaisiin vähemmistöhallituksiin, niin se tietää sitä, ettei ole vielääkään harjaannuttu parlamentarismien säännön asianmukaiseen soveltamiseen. Normaali asiantila on, että eduskunnassa muodostuu sellainen enemmistöyhteenliittymä, joka toisiinsa riittävästi luottaen tahtoo myötävaikuttaa tietynsuuntaisen hallitusohjelman toteuttamiseen ja jonka luottamuksen varaan hallitus voidaan muodostaa. Hallituksen pitäisi voida suunnitella työnsä nykyistä pitemmälle tähdäten, mieluummin koko vaalikaudeksi, niin että työlle saataisiin asiaankuuluva teho ja että enemmistön varassa eduskunnassa saatettaisiin viedä läpi sen suunnitelman mukaiset päätökset, jonka hallitus, yleisen hallitussuunnan puolesta eduskunnan enemmistön kannattamana, silloin saattaisi laatia työtensä varten. Parlamentarismia onkin sen vanhoissa kantamaissa jatkuvasti sovellettu juuri siten,

että luottamussuhde vallitsee eduskunnan enemmistön ja hallituksen välillä ja sen varassa harjoitetaan, opposition jatkuvan kritiikin alaisena, hallitusasiain hoitamista siihen asti kunnes toisenlainen enemmistö ottaa asiat samanlaisin perusedellytyksin johtaaksensa ja vuorostaan puolustaa kantaansa silloisen opposition arvostelua vastaan.

Tähän selvään ja tunnettuun järjestelmään pääseminen on Suomen kaltaisen nuoren, pienen ja voimaltaan heikon valtion asioissa vakavasti eteen asettuva välttämättömyys. Ulkopuolisena ja tilanteiden yksityiskohtia tuntemattakin arvostellen näyttää selvältä, että Suomelle on ~~sekä sisäisesti että ulospäin~~ erittäin tärkeätä päästä siihen, ~~käytännön~~ että sen hallitusasioita toimittaa valtiojärjestyksemme periaatteista kiinnipitävään eduskunnan riittävään enemmistöön selvästi nojautuva ja siten nykyistä pitemmällä tähtäyksellä toimintansa suunnittelemaan pystyvä hallitus.

Tämä on saatettava käytännössäkin, hallitusmuodon tarkoituksen mukaisesti, säännölliseksi olotilaksi, joka voidaan osoittaa suomalaiselle parlamentarismille luonteenomaiseksi ja johon voidaan sellaisena vedota sekä sisäisesti että ulospäin. Muutoin on, niinkuin enemmittä mietiskelyittä helposti havaitaan, se vaara, että laskemattomien tekijöiden vaikutuksesta ruvetaan valtakunnan rakennetta heikentävää erilaisten vähemmistöjen vuorottelua hallituksessa pitämään sääntönä. Sen mukaisesti toimiminen saattaa johtaa koko yhteiskunnalle vaarallisiin seurauksiin, joiden korjaamismahdollisuus on epävarma. Uskon, että kaikesta huolimatta vastuuntunto ja asiain tilan oikea arviointi saavat tässä kohden aikaan muutoksen.

Joka tapauksessa parlamentarismen järjestelmä on myöskin meillä niin juurtunut, että kansamme ei halua siitä luopua. Kysymys on siis vain sen saamisesta käytännössä vastaamaan paremmin tarkoitustaan. Sillä se vaikuttaa kaikkien niiden asiain kohtaloon, jotka joutuvat hallituksen ja eduskunnan käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi.

Taloudellisten asiain käsittelystä.

Niitä asioita, joissa eduskunnalle ja sen luottamusta nauttivalle hallitukselle on uskottu keskeisiä, nimenomaan talouselämää läheisesti koskevia tehtäviä, on valtion budjetin laatiminen ja lainsäädäntövallan käyttäminen taloudellisiin kysymyksiin vaikuttavissa suhteissa. Jatkuvasti perustuslain tarkoituksesta poikkeavaksi menettelyksi näyttää muodostuneen se, ettei hallitusmuodon 66 §:n mukaisesti noudateta periaatetta, jonka mukaan varsinaiseen tulo- ja menoarvioon on otettava

varainhoitovuoden menot sellaisina, kuin ne ovat arvioitavissa silloin kuin budjettiesitys eduskunnalle tehdään, ja niitä varten osoitettava vastaavat todelliset tulot. Lisäykset tulo- ja menoarvioon hallitusmuodon 69 §:n 2 momentin mukaan saavat näet tulla kysymykseen vain silloin, kuin budjetin soveltamisen aikana on ilmaantunut sellaisia uusia menoja, joita ei voitu vielä varsinaisen budjetin teon aikana arvata tulevan. Lisäbudjeteilla on kuitenkin tunnetusti tuotu menoarvioon paljon muuta kuin hallitusmuodon säännöksessä edellytetään. Tässä asiassa, josta on toistuvasti puhuttu, ei näytä korjausta tapahtuneen, vaikka kysymys on palaamisesta perustuslain mukaiseen menettelytapaan. Budjetin sisällyksen merkitys taas on muodostunut yhä suuremmaksi, sitä mukaa kuin maan koko talouden julkinen sektori, jonka toimintaa budjetilla määrätään, on paisunut verrattomasti suuremmaksi osaksi koko kansantaloudesta, kuin se oli aikaisempina vuosikymmeninä.

Sekä budjetin että taloudellisia asioita koskevan tai sivuavan lain-säädännön puitteissa tapahtuva vaikuttaminen taloudellisiin asioihin on käytännössä muodostunut monessa suhteessa epätarkoituksenmukaiseksi. Siitä, millä tavoin on valtiovallan taholta suhtauduttu taloudelliseen kehitykseen, erityisesti rahanarvon muuttumista aikaansaaden, on puhuttu ja kirjoitettu niin paljon ja niin moneen kertaan, etten siihen enemmälti kajoa. Kun otetaan huomioon, kuinka tarkoin on sekä julkisuudessa että hallituksen ja eduskunnan suppeammassa piirissä asioita selvitetty, ei tehdyissä virheissä ole juuri paljon kysymys osaamattomuudesta, varsinkaan kun asiantuntijaselvitystä on ollut saatavissa. Probleemaksi taloudellislukemisten asioiden käsittelyssä on sitävastoin kehkeytynyt, miten on saatavissa vastakkain joutuvat eri ryhmien edut sillä tavoin sovitelluiksi, että niiden ajamisella ja toteuttamisella ei tehdä kokonaisuuden kannalta kohtalokkaita virheitä. Paljon puhutun taloudellisen vakauttamisen ja tapahtuneen, suurta vääryyttä tehneen inflaation kehityksen yhteydessä on tämän asian erittäin suuri kantavuus käynyt havainnollisesti ilmi. Taloudellisten arvojen käsittelystä kansanvaltaisen järjestelmämme puitteissa on todella muodostunut ongelma, joka antaa aihetta vakaviin mietteisiin.

Oikeudenhoidosta.

Oikeudenhoidon alalla sanan laveassa merkityksessä on julkisuudessa väitetty esiintyvän ilmiöitä, jotka eivät vastaa sitä kansalaisten yhdenvertaisuutta lain edessä, joka on hallitusmuodossa julistettu. Oikeuskanslerilaitos ja sen rinnalle myöhemmin tullut eduskunnan oike-

usiamies virastoinen ilmentävät meidän järjestelmässämme laillisen menon ja kansalaisten oikeusturvan voimassapysymistä toteuttamalla sitä vanhaa periaatetta, että näiden korkeiden lainvalvojain on lakeja syrjäytettäessä tartuttava asiaan, kenestä tahansa sitten lieneekin kulloinkin kysymys, ja että jokaisella oikeudessaan loukatulla on tilaisuus hakea oikaisua näiden viranomaisten avulla. Äsken viitatut arvostelut perustuvat lähinnä summittaisiin, joskin oikeilta tuntuviin yksityishavaintoihin, joten niiden aiheellisuutta on vaikea ilman tutkimuksia täysin arvostella. Liian usein ja painokkaasti ei kuitenkaan hevin voi korostaa sitä vaatimusta, että oikeutta, olipa sitten kysymys tuomioistuimesta tai muusta lakien soveltamisesta, on jaettava siten, että kaikki ovat lain edessä samanarvoisia asemaan, varallisuuteen ja muihin olosuhteisiin katsomatta.

Virkanimityksistä.

Lähellä edellistä asiaa on kysymys siitä tavasta, jolla virkoihin ja toimiin nimittäminen niin valtion kuin kunnan palveluksessa voidaan kansanvaltaisen järjestelmämme puitteissa saada vastaamaan kokonaisuuden etua ja oikeudenmukaisuuden vaatimuksia. Sekä valtion että kuntien toimissa on asetettava niiden haltijoille huomattavan korkeita kelpoisuusvaatimuksia, jotta ne tehtävät, jotka on suoritettavana, tulisivat asian laadun mukaisesti täytetyiksi. Ristiriitaa on siinä, että toisaalta esim. puolueeseen kuulumisen ja siitä johtuvan tietyn luottamussuhteen ja toisaalta tehtävien suorittamiseen vaadittavan pätevyyden vaatimukset eivät saisi johtaa paremmalle pätevyydelle epäedullisiin tuloksiin. Hallitusmuodossa on julistettu ylenemisperusteiksi taito, kyky ja koeteltu kansalaistunto. Tämä on oleva noudatettavana. On helposti havaittavissa, että virkoihin ja toimiin, joiden hoitamisella ei ole tekemistä poliittisten näkökohtien kanssa, esim. kunnissa on valittu ratkaisevastikin viimeksi mainittujen näkökohtien mukaan. Tämän ristiriidan korjaamiseen näyttäisi yleisen edun takia olevan aihetta kiinnittää vakavaa huomiota. Kysymykseen nepotismista, jota niin valtio-oikeudellisessa kuin muissakin yhteiskuntatieteellisissä tutkimuksissa usein käsitellään, ja jonka piiriin sanan laajassa merkityksessä oikeastaan kuuluu ei ainoastaan sukulaisten vaan myös puolue- tai muiden ryhmäkuntatoverien perusteeton suosiminen, en tässä puutu pitemmälti. Jatkuva varuillaanolo siinäkin suhteessa on kansanvallan terveenä pysymiselle tarpeellista.

Loppuhuomautuksia.

Ne muutamat, osaksi arvostelevat huomautukset, joita olen, esimerkiksi sattumanvaraisesti asioita valiten, viimeksi tehnyt, osoittavat, että kansanvaltainen järjestys on jatkuvassa kehitystilassa ja ettei ole kaikissa suhteissa voitu päästä tyydyttävään tulokseen. Vielä neljäkymmenen vuoden jälkeenkin on tunnustettava, ettei parlamentaarinen kokemus ole riittävästi ehtinyt kasvattaa kansaa siihen ”yhteistuntoon, itsehillintään ja vähemmistöistä välittämiseen”, jota voimassa oleva järjestelmämme edellyttää ja jonka suhteen Englanti usein on mainittu esikuvana.

Mutta tämänluontoiset näkökohdat, joita on syytä pitää mielessä, eivät muuta sitä tosiasiaa, että Suomen kansa tahtoo pitää kiinni kansanvaltaisesta järjestelmästänsä, on kasvanut siihen kiinni. Järjestelmään voidaan tietenkin tehdä sen omassa säätämässä järjestyksessä pienempiä korjauksia ja muutoksia. Kysymys, jota on syytä edelleen harkita, on, onko saatujen kokemusten pohjalla aihetta järjestää se menettely, jolla Suomen kansa valitsee valtionpäämiehen, toisenlaiseksi, niin että kansan tahto pääsisi nykyistä paremmin vaikuttamaan tulokseen. Mutta yleensä on pidettävä arvossa sitä asennetta, jota kansamme on näinä neljäkymmenenä vuotena noudattanut ollessaan muutoksien tekemisellä kajoamatta erinomaiseen hallitusmuotoonsa. Pääasia kuitenkin on, että jos Suomen kansalle ajatellaan tarjottavan vaihtoehtona nykyisen hallitusmuotonsa ja sen pohjalla toimivan kansanvaltaisen järjestelmän sijalle jotakin diktatuuria tai muuta sellaista vierasta systeemiä, niin kansamme tarrautuu suojelevan kiinteästi ja hellittämättömästi siihen järjestelmäänsä, jonka suojassa se on tottunut elämään ja joka vastaa sen oikeuskäsitystä.

Kansanvaltainen järjestelmä on vaateliias siinä suhteessa, että se edellyttää kansalta paljon tervettä yhteiskunnallista tajua ja huomattavan korkeaa valistustasoa. Kansanvaltainen järjestelmä vaatii vaalimista kaikkien kansalaisten taholta. Sanalla sanoen tämä järjestelmä vaatii sellaista kansalaismieltä, joka toiminnassa ja jokapäiväisessä elämässä suhtautuu oikealla tavalla yhteiskuntaan. Tähän kansalaismieleen sisältyy kunkin yksilön osalta tietoista ja vilpitöntä myötävaikuttamista koko yhteiskunnan asioiden onnelliseen ja tarkoituksenmukaiseen hoitamiseen ja kehittämiseen.

Tämä järjestelmä turvaa mielipiteen, sanan-, kokoontumis- ja painovapauden jokaiselle kansalaiselle. Se antaa puhevallan myös niille, jotka ainoastaan näennäisesti mukautuvat tämän järjestelmän koneistoon käyttääkseen sitä hyväkseen pyrkimyksissä kumouksellisten muutosten aikaansaamiseen tämän järjestelmän tuhoamiseksi. Tämä vapauden

väärinkäyttö ei ole vapaan valtiojärjestyksemme periaatteita uhraamatta kokonaan torjuttavissa. Eräät toiset järjestelmät ottavat, kuten tiedetään, vastaavan asian yksinkertaisemmin ja ainakin näennäisesti tehokkaammin. Mutta asioiden oikeasta sisällyksestä perille pääseminen niiden kohdalta, jotka vilpittömästi pyrkivät selvyyteen, on se keino joka kansanvaltaisella järjestelmällä on käytettävissään.

Järjestelmän edellyttämä puolueiden toiminta ja niiden taistelu keskenään on omiaan ehkä suomalaisissa enemmän kuin monen muun kansan keskuudessa kasvattamaan sisukasta kaunaa vastustajia kohtaan, mikä voi olla esteenä sellaisen yhteistoiminnan aikaansaamiselle, josta aikaisemmin oli puhetta. Tällaisten reaktioiden vahinkovaikutusten torjumiseksi tarvitaan juuri sitä kansalaismieltä, joka ymmärtää vapaan, kansanvaltaisen yhteiskuntajärjestyksen arvon.

Suomen hallitusmuodon varsinainen laatija oli presidentti K. J. Ståhlberg, joka myös, ensimmäisenä tämän hallitusmuodon mukaan valittuna valtion päämiehenä, loi ja kehitti sen soveltamisen muodot. Kansamme on hallitusmuodolle kunniaa tehdessään syvästi kiitollinen hänelle tästä suurtyöstä. Meidän on myöskin syytä olla kiitollisia hänelle siitä esikuvasta, jonka hän on antanut oikeasta kansalaismiielestä. Hänelle henkilökohtaisesti oli vierasta kansansuosion tavoittelu. Häntä eivät myöskään kärsityt vääryydet, häväistyksyet tai pilkka, ei ylistys eikä moite saaneet horjutetuksi askeltakaan asiallisuuden, maan edun silmämääränä pitämisen ja sitä kaikin voimin toteuttamaan pyrkimisen tieltä. Tämä oli hänen asenteensa riippumatta siitä, millä paikalla hän kulloinkin maata palveli. Tsaarin sortovalta erotti hänet laittomasti virasta senaatissa ja ajoi hänet kesken kaiken hakemaan perheellensä muuta toimeentuloa. Tasavallan presidentin paikalta hän siirtyi lainvalmistelukunnan jäseneksi suorittaen siinä ominaisuudessa asiantuntemuksellaan erittäin arvokasta palvelusta. Hän taisteli oikeuden puolesta henkilökohtaisia epämieluisia seuraamuksia ja persoonallisia uhrauksia väistämättä. Sen vuoksi nyt, vain eräitä vuosia hänen kuoltuansa, hänen aikaisemmat kiivaat vastustajansakin ovat mukana kohottamassa hänelle muistopatsasta.

LYHENNYKSIÄ

BA	Bachelor of Arts
DBA	Doctor of Business Administration
ekon.	ekonomi
FK, FL	filosofian kandidaatti, lisensiaatti
FM, FT	filosofian maisteri, tohtori
h.c.	honoris causa
HTM	Kauppakamarin hyväksymä tilimies
KHT	Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja
KTK, KTL	kauppatieteiden kandidaatti, lisensiaatti
KTM, KTT	kauppatieteiden maisteri, tohtori
LaL, LaT	lakitieteen lisensiaatti, tohtori
LOK	lainopin kandidaatti
MA	Master of Arts
MH	metsänhoitaja
MOT	molempien oikeuksien tohtori
TkT	tekniikan tohtori
TTT	Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiö
VT	varatuomari
VTM, VTT	valtiotieteen maisteri, tohtori

SISÄLLYS

VUORINEUVOS LAURI HELENIUS †	5
I. HALLINTO, OPETTAJAT SEKÄ VIRAN- JA TOIMEN- HALTIJAT 31. 5. 1959	7
<i>Hallinto</i>	
Kansleri, valtuuskunta	7
Hallitus	9
Rehtori, vararehtori	10
<i>Kauppakorkeakoulun Kannatusosakeyhtiö</i>	
Johtokunta	10
<i>Opettajakunta</i>	
Varsinaiset professorit	10
Apulaisprofessorit, dosentit	11
Lehtorit, opettajat	12
Assistentit	13
Eläkkeellä olevat opettajat ja virkailijat	13
<i>Viran- ja toimenhaltijat</i>	
Korkeakoulun sihteeri ja taloudenhoitaja	14
Kanslerin sihteeri	14
Kanslia	14
Kirjasto	14
Laboratorio	14
Vahtimestarit	14
II. YLEISIÄ TIETOJA	
<i>Opiskelijain lukumäärä</i>	15
<i>Kanslerin ja rehtorin virat</i>	15
<i>Kauppakorkeakoulun hallintoa koskevia tapahtumia</i>	16
<i>Virat ja toimet</i>	17
<i>Todistusten jako</i>	23
<i>Valtion apurahat tieteenharjoittajille</i>	23
<i>Valtion opintolainarahasto ja opintotakauslautakunta</i>	23
<i>Kotimaisten kauppakorkeakoulujen rehtorien kokoukset</i>	24
<i>Pohjoismaiden kauppakorkeakoulujen rehtorien kokous</i>	24
<i>Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorien neuvottelu- kokous</i>	25
<i>Ulkomaisia luennoitsijoita</i>	26
<i>Muuta kosketusta ulkomaisten korkeakoulujen kanssa</i>	26
<i>Lahjoitukset</i>	27
<i>Stipendivarat</i>	27
<i>Kirjasto</i>	29

III. LUENNOT JA HARJOITUKSET KERTOMUSKAUTENA 1959—1960.	37
A. <i>Kauppätieteiden lisensiaatin ja kandidaatin tutkintoja varten opiskeleville pidetyt luennot ja harjoitukset</i>	
Kansantaloustiede	37
Kauppaoikeus	37
Englannin kieli, ranskan kieli, saksan kieli	38
B. <i>Ekonomin ja kirjeenvaihtajan tutkintoja varten opiskeleville pidetyt luennot ja harjoitukset</i>	
Kansantaloustiede	38
Liiketaloustiede I	39
Liiketaloustiede II	41
Yleinen liiketaloustiede, myynti- ja mainosoppi, kauppaoikeus	44
Talousmatematiikka	45
Tilastotiede, talousmaantiede	46
Taloushistoria, valtio- ja yhteiskuntaoppi, kemia ja tavaraoppi	48
Konttorityöt ja -tekniikka	50
Kotimaiset kielet	50
Vieraat kielet	51
Pikakirjoitus	55
Konekirjoitus	55
C. <i>Liikkeenjohdollinen täydennyskoulutus</i>	55
IV. KAUPPAKORKEAKOULUN OPETTAJAIN JA VIRKAI- LIJAIN TOIMINTA KORKEAKOULUN ULKOPUO- LELLA	57
V. TILASTOLLISIA TIETOJA OPPILAISTA	74
<i>Opiskelijain kokonaisluku</i>	
Taulukko I. Varsinaisten oppilaiden lukumäärä luku- vuoden lopussa	74
Taulukko II. Varsinaisten oppilaiden kotipaikka	75
Taulukko III. Varsinaisten oppilaiden vanhempien am- matti:	
a) Elinkeinon mukaan	75
b) Yhteiskunnallisen aseman mukaan	76
VI. OPPIARVOT JA TUTKINNOT	77
<i>Kauppätieteiden kandidaatin tutkinto</i>	77

<i>Ekonomin tutkinto</i>	78
<i>Kirjeenvaihtajan tutkinto</i>	79

VII. STIPENDIT	80
<i>Valtion ylioppilasstipendit</i>	80
<i>Korkeakoulun omat stipendit</i>	81

SUOMEN HALLITUSMUODOSTA

Puhe, jonka rehtori, professori Kalle Kauppi piti Kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 12. 9. 1959	84
<i>Lyhennykset</i>	96
<i>Sisällys</i>	97

